

Ali tiči v grmu zajec?

VOJKO COLJA

Radio in televizija Koper v ospredju zanimanja

TRST - Italijansko znanje ministrstvo je izrazilo slovenski vladi nezadovoljstvo zaradi prekinitve oddajanja italijanskega programa Radia Koper (ki so ga sicer začeli spet oddajati), tudi ker je pred tem že ugasil signal koprskе televizije na obmejnem območju. Informacijo je posredovala deželnemu svetu predsednica

vlade Furlanije - Julijske krajine Alessandra Guerra. Upravni svet Raia namerava izdelati nacrt za ponovno oddajanje koprskе televizije tostran meje, je se povedala predsednica, ki se strinja s tem predlogom. Svetovalci pa so ponovno podprli zamisel, da bi na obmejnem območju nastala televizija manjšin.

Na 5. strani

Čas je za stabilizacijo gospodarskih odnosov

TRST - Italija je med najpomembnejšimi gospodarskimi partnerji Slovenije, vendar stopa vse bolj v ospredje vzajemna potreba po stabilnih ekonomskih odnosih, ki bi lahko presegli nerazumevanja, v katera so se vedno vpeti politični odnosi med državama. To je ena glavnih ugotovitev včerajšnjega zaključnega dne okrogle mize o prilo-

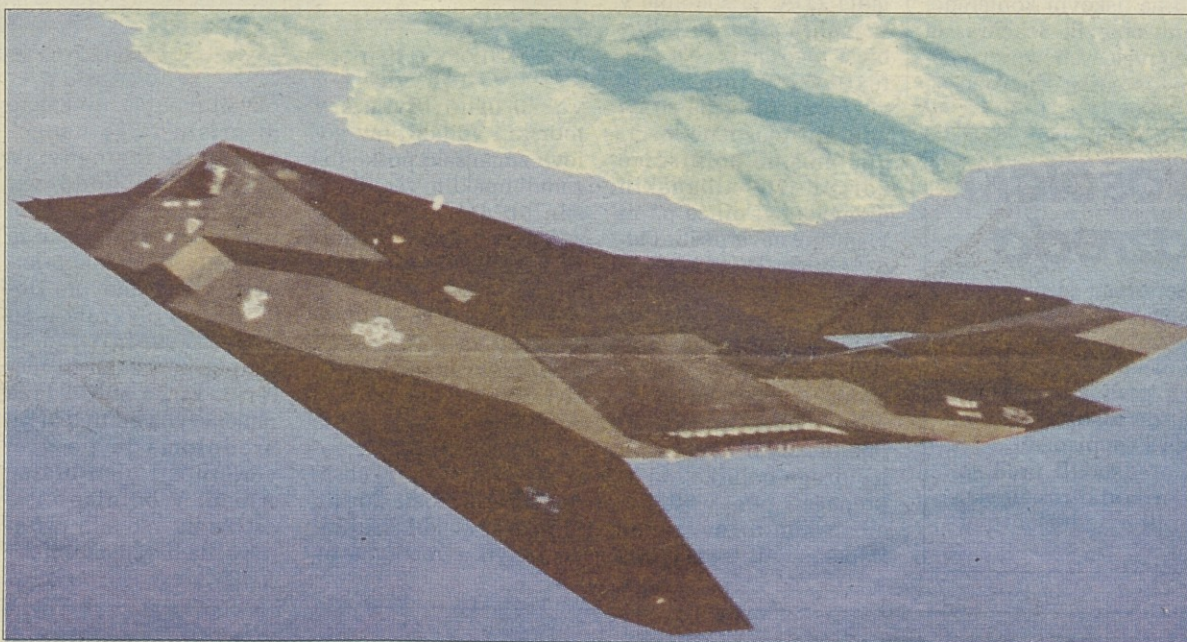
nostih za gospodarsko sodelovanje s Slovenijo, ki se je včeraj lotila specifičnih ekonomskih tematik in problemov, ki zavirajo predvsem zivahnejšo investicijsko politiko italijanskih podjetij v sosednji državi. Posvet, ki se je rodil po zamisli tržaškega župana Illyja, je zaključila predsednica deželne vlade Alessandra Guerra.

Na 12. strani

BIH / KER GENERAL MLADIĆ NOČE UMAKNITI TEŽKEGA OROŽJA IZ OKOLICE SARAJEVA

Nato stopnjuje letalske napade na bosanske Srbe kljub ostremu ruskemu nasprotovanju

Italija pogojuje namestitev nevidnih lovskih bombnikov F-117A, ker hoče imeti večjo vlogo

SARAJEVO - Natova letala so včeraj okrepila napade na položaje bosanskih Srbov v okolici Sarajeva. Oglušujoče eksplozije so odmevale tudi v bosanski prestolnici, ki je po Natovih napadih postala veliko varnejša, vanjo pa redno prihaja tudi hrana in druge življenjske potrebščine.

Piloti Severnoatlantske zveze so izvedli več kot 3200 bojnih poletov. Uničili so skoraj vsa večja skladišča orožja, povelje-

valne in komunikacijske centre ter del sistema protiletalske obrambe bosanskih Srbov, ki pa se vedno vztrajajo na svojih položajih. Poveljnik zračnih operacij Nata je sporočil, da »bodo letala postopoma stopnjevala napade, dokler Srbi ne bodo izpolnili zahtev Združenih narodov po umiku«. Rusko zunanje ministrstvo je izrazilo izjemno zaskrbljenost za usodo slovanskih bratov. »Pod vprašaj je postavljen ob-

stanek sedanje generacije bosanskih Srbov, ki ji grozi genocid,« so zapisali v uradnem sporočilu.

Ameriški predstavniki so izrazili zaskrbljenost zaradi ruskih kritik, a kljub temu napovedali skorajšnjo udeležbo »nevidnih« letal F-117A (na sliki AP), ki edina lahko konkretnije posežejo v niskem bombardiranju, seveda, ko bo Italija pristala na njihovo namestitev

Na 3. in 18. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Ženske kvote protiustavne

Po mnenju ustavnih sodnikov zagotavljanje posebne kvote za ženske na kandidatnih listah krši italijansko ustavo in ne sodi med tako imenovane pozitivne posege.

Stran 2

SKGZ podpira Thalerja

Izvršni odbor SKGZ je na ponedeljkovi seji v Čedadu podprl predloge slovenskega zunanjega ministra Thalerja o pogajanjih z Italijo.

Stran 3

Gorica: težave v večini na občini

Goriški župan je včeraj zavrnil pritiske KDC v zvezi z imenovanjem dveh novih odbornikov, odnosi v večinski koaliciji pa ostajajo zaradi tega napeti.

Stran 11

Pesniški glas iz Benečije

Michele Obič, sicer novinar Novega Matajurja, je izdal drugo pesniško zbirko Per certi versi - Po drugi strani, ki jo je recenzirala Ivanka Hergold.

Stran 13

Občni zbor SZ Bor

Na občnem zboru SZ Bor so izvolili nov odbor, ki bo že v kratkem prevzel v upravljanje prenovljeni kompleks na »1. maju.«

Stran 25

Vse več nesoglasij v desničarskem polu

RIM - Usoda Dinijeve vlade razdvaja Berlusconijsko desničarstvo: medtem ko Finijevo Nacionalno zavezništvo zahteva odstop Lamberta Dinija takoj po odobritvi zakona o »par condicio«, se katoliško usmerjeni komponenti Buttiglioneja in Casinija zavzemata za novo izdajo Dinijeve vlade s sicer omejenim programom, ki naj pripravi volitve v ne prav kratkem roku, vsekakor prihodnje leto. Prav tako vlada v Berlusconijskem zavezništvu nesoglasje glede Pannellovih referendumov, posebno onih o mamilih in splavu.

Na 2. strani

Težav v letalskem prometu niso rešili

MILAN - Težave v letalskem prometu so se nadaljevale tudi včeraj, utisale se niso niti polemike, ki so izbruhnile po nedeljskem incidentu, ko so se za las izognili trčenju med letaloma Alitalie. Z zadevo se ukvarja tudi sodstvo, vendar je možno, da se bo vse razblinilo kot milni mehurček: sodnik zna priti do zaključka, da sploh ni slo za kaznivo dejanje. Včeraj je tudi prišlo na dan, da so se pred dnevi izognili tragediji tudi na nekem trajektu, na katerem je izbruhnil požar.

Na 3. strani

Zbornik Primorski dnevnik 1945 - 1995

je naprodaj v uredništvih
Primorskega dnevnika,
ob delavnikih:
v Trstu od 10. do 17. ure
v Gorici od 9. do 12. ure

POBUDA NOVINARJEV PRIMORSKEGA DNEVNIKA

Vrnite nam Narodni dom!

Že 1.100 podpisov

V soboto in nedeljo je res veliko število ljudi podpisalo petico za vrnitev Narodnega doma. V Dolini in Nabrežini se je pred mizico, kjer smo zbiral podpis, nabrala kar manjša gneča. Tako smo krepko presegli število 1.100 podpisov. Akcija se nadaljuje in v prihodnjih dneh bomo sporočili, kje lahko podpišete petico.

RIM / POLITIKA

Dini in referendumi razdvajajo desnico

Buttiglione in Casini proti Pannellovim referendumom - SKP: Dini naj odstopi prihodnji teden

RIM - Desni kartel je razdvojen: ze »tradicionalnemu« jabolku spora glede trajanja Dinijeve vlade in sedanjega parlamenta se je zdaj pridruzilo se vprasanje Pannellovih referendumov. Pannellovi reformatorji so sicer sestavni del desnega zavezništva, vendar vecina njegovih komponent zavrača vsaj dva od osemnajstih referendumov, kolikor jih je predlagal Marco Pannella, namrec ona o mamilih in o splavu.

Problem pa ni toliko Pannella, kot Silvio Berlusconi. Doslej nesporni lider desnega kartela je namrec javno izrekel podporo vsem referendumom, torej tudi onima, katerima ostro nasprotujejo tako Nacionalno zavezništvo Gianfranca Finija, kot tudi obe

izrazito katolisko usmerjeni komponenti, namrec Združeni kršcanski demokrati (CDU) Rocca Buttiglioneja in Kršcansko demokratski center (CCD) Pierferdinanda Casinija. Delegaciji slednjih dveh strank sta včeraj dolgo skupaj zasedali in na koncu potrdili odločno nasprotovanje referendumoma in pozvala desni pol, naj ne naseda Pannellovim »svobodnjaskim skominam«.

Tudi glede Dinijeve vlade in vprasanja predcasnih volitev sta Buttiglione in Casini zagovarjala stalisce, ki ni v soglasju z drugimi komponentami pola. Po njunem mnenju naj bi ob izteku Dinijevega mandata - z izglasovanjem zakona o »par condicio« - sestavili novo Dinijevo vlado, prav tako »tehnicne« narave, z

omejenim programom in z nalogo, da pripravi volitve za prihodnje leto.

Vodja Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini pa je nasprotnega mnenja: ko se bo Dinijev mandat iztek, bo treba na volitve, kajti vlada mora odrazati neko vecino v parlamentu, in to je mogoce doseci le z volitvami.

Tudi Stranka komunisticne prenovе je za cimprejsnji zakljucek Dinijevega mandata in je včeraj celo postavila rok, in sicer 18. september. Do takrat naj bi parlament izglasoval zakon o »par condicio«, potem pa naj predsednik republike Scalfaro razpusti parlament. Voditelji SKP so na tiskovni konferenci tudi obtožili Scalfara, da zeli prispevati k rojstvu nove Kršcanske demokracije.

Osemdesetletniki-prvošolčki preprečili ukinitev razreda

CASCINA (PISA) - V kraju Marciana imajo pet izjemnih prvosolckov. Najmlajsi je star vec kot 80 let. Včeraj ob 8.30 so stopili v učilnico in posedli v klopce prvega razreda skupaj z devetimi sestletnimi otroki. Postali so atrakcija, prav njihovi prisotnosti pa se imajo otroci zahvaliti, da so lahko sploh stopili v domaco solo.

Solsko skrbništvo je namrec name-ravalo ukiniti prvi razred zaradi pre-

skromnega vpisa. Starsi otrok so ob tej nevarnosti angazirali vso vas, da bi poiskali resitev. Na pomoč jim je priskocilo pet osemdesetletnikov: vpisali so se v prvi razred in v prošnji zapisali, da niso nikoli obiskovali solo in da so nepismeni.

Včeraj so se predstavili pred solo, pocakali na prihod otrok in skupno z njimi stopili v »odrešeni« prvi razred.

NOVICE

Obisk avstrijske parlamentarne komisije v Gornjem Poadizju

INNSBRUCK - Komisija za južno Tirolsko, ki deluje v okviru avstrijskega parlamenta, je včeraj začela 3-dnevni obisk Tirolske, Tridentinske in Gornjega Poadizja. Predseduje ji Andreas Khol, ki je načelnik avstrijske ljudske stranke v dunajskem parlamentu, sestavljajo pa še po en predstavnik vsake avstrijske stranke; med temi tudi Erwin Niederwieser, ki je glasnik socialistov OeVP za gornje-poadiško vprasanje. Organizem je sestavni del zunanje komisije Nationalrata, to je parlamenta donavske republike. Na sestankih v Trentu, Bocnu in Innsbrucku bodo razpravljali predvsem o dveh vprasanjih: o uresnitvi posebne gornje-poadiške avtonomije ter o obmejnem sodelovanju z načrtom o tirolski evropski deželi. Obisk zeli biti predvsem jasen znak velike pozornosti, ki jo Avstrija posveča južni Tirolski, kljub kaki nasprotni bojazni, je dejal Niederwieser; nato pa je potrdil, da so odnosi med Italijo in Avstrijo »zelo dobri« in da »italijanska vlada zelo sodeluje pri hitri gradnji gornje-poadiške avtonomije«. Potem ko je bil pozitivno zaključen »paket« o posebnih normativih za Gornje Poadizje in potem ko je Avstrija vstopila v Evropsko zvezo, je načrt o tirolski evropski deželi eno glavnih vprasanj v politiki tega območja.

Preiskava Zveze zadrug: 25 prijav zaradi prevare INPS

BENETKE - V okviru preiskave davčne policije in finančne straže o domnevnih fiktivnih sprejemih v službo funkcionarjev KPI-DSL v Zvezo zadrug, je bilo zaradi prevare prijavljenih 25 oseb, od katerih 10 politikov (eden od teh je medtem že umrl). Preiskovalci naj bi namrec ugotovili, da so voditelji nekaterih zadrug iz Veneta nekaj pred volitvami fiktivno sprejeli v službo politične delavce, da bi lahko bili protizakonito deležni prispevkov INPS, ki so jih vplacale občine in druge javne ustanove.

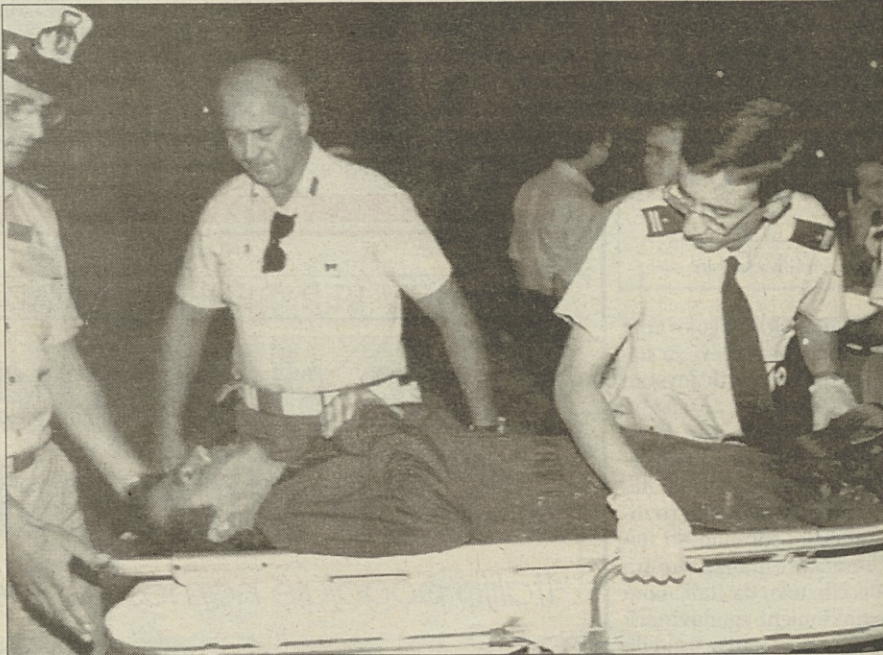
BRINDISI / PO BRODOLOMU GUMENJAKA

Desetino Albancev še vedno pogrešajo

Trije so izgubili življenje - 16 se jih zdravi v bolnišnici

BRINDISI - Dosedanje iskanje desetine albanških državljanov, ki jih pogrešajo po brodolomu gumenjaka, s katerim so v nedeljo zvečer skupno z dvajsetimi sohravljanji zapustili Albanijo in se namenili proti apulijski obali, je bilo neuspešno. Med pogresanimi sta tudi dve ženski in dva otroka. Pri iskanju sodelujejo tri izvidnice obalnih stražnikov, helikopter mornarice ZDA in letalo generalnega poveljstva obalnih stražnikov.

Po dosedanjih vesteh so v brodolomu utonili trije albanški državljanji, 12 jih se iščejo, 16 pa jih je resila posadka vojske ladje ZDA, ki sodeluje v vojskih operacijah v bivši Jugoslaviji. Na prefekturi v Brindisiju so včeraj potrdili, da se na oddelku plastične kirurgije mestne bolnišnice zdravi 16 albanških državljanov, nihče pa ni v smrtni nevarnosti. Oddelek bolnišnice je vsekakor opremljen za tovrstne posege; primarij bolnišnice Antonio Savoia je zagotovil, da so vedno pripravljeni za tovrstne posege in da bodo raje nekoliko »zanemari-li« druge bolnike, da bi pomagali ponesrečenim albanškim državljanom. Dodal je tudi, da je njihovo

Ameriški mornarji pomagajo enemu od albanških ranjencev (telefoto AP)

vo 20-urno bivanje v morskimi vodah prav gotovo zmanjšalo poškodbe zaradi opeklin, zaradi cesar bo lahko kdo od ranjencev zapustil bolnišnico že v teku enega tedna.

Med tremi, ki so utonili, je po vsej verjetnosti tudi krmar gumenjaka, ki je prevažal ubežnike v Apulijo. Vse ranjence so v bolnišnico sprejeli zaradi opeklin po rokah in nogah; povzročil jim jih je požar, ki je izbruhnil na krovu gumenjaka po

okvari motorja, do katere je prišlo iz se neugotovljenih razlogov. V glavnem se bodo vsi zdravili od 5 do 20 dni; najbolj zaskrbljujoče je zdravstveno stanje 5-letne deklice Manyole Doshi, ki bo okrevala v 50 dneh. V bolnišnici je skupno z očetom in materjo, ki pa sta le laže ranjena; ena od treh žrtev brodoloma je po vsej verjetnosti njen bratec Alban. V bolnišnici si osebe na vso silo prizadeva, da bi ranjencem za-

gotovilo najboljše nego; okrepili so tudi organik pomožnega osebja, ki dela v oddelku, ranjencem pa pomagajo tudi bolničarke Rdečega kriza iz Brindisija. Med prvimi, ki so obiskali albanske brodolomce so bili prefekt iz Brindisija Andrea Gentile, zupan Michele Errico in vicekvestor Giuseppe Perrone.

Pomorska policija iz Brindisija skuša identificirati žrtve in preveriti istovetnosti, ki so jih posredovali ranjenci, med katerimi je po vsej verjetnosti tudi drugi krmar gumenjaka. Imena treh žrtev je že predsinocnim sporočil komandant ameriške vojne ladje, ki je pomagala brodolomcem; njihova imena pa bo pomorska policija se naknadno preverila, da bi na tak način preprečila, da bi na osnovi izjav brodolomcev iz različnih razlogov lahko prislo do lažnih identifikacij.

Po njihovih dramatičnih pričevanjih so brodolomci najtežje trenutke preživeli predvčerajšnjim dopoldne, ko se je morje umirilo, sonce pa je močno pripekalo in se izzgalo njihove rane. V več urah je mimo priplulo več ladij, nobena pa jih ni opazila; končno so le pripluli ameriški mornarji, ki so jih opazili in prevzeli na krov ter jim nudili prvo pomoč.

Stevilni albanški brodolomci pa so kljub ponesrečenemu poizkusu trdno odločeni in name-ravajo ponoviti nezakonito izkrcanje na italijansko obalo v primeru -kot je sicer predvideno po zakonu- da jih bodo oblasti po končanem okrevanju v bolnišnici v Brindisiju odposlale v domovino. Obupani so in raje umrejo v Italiji, kot da se vrnejo v Albanijo.

Medtem pa iz Rima prihaja vest, da bo ministrski svet lahko že v tem tednu pripravil zakonski osnutek o reformi zakona Martelli o priseljevanju; novi normativi bi tako postali operativni že pred koncem leta.

Določilo o zagotovljeni ženski kvoti na kandidatnih listah je protiustavno

RIM - Določevanje številnega razmerja kandidatov moškega in ženskega spola na volitvah za župana, predsednika pokrajine, občinskih in pokrajinskih svetov je protiustavno. Včeraj je svojo odločitev, vsebina katere je bila znana že 21. julija, ustavno sodišče se natančno opredelilo. V obrazložitvi so kot protiustavno označili tudi določilo, ki se nanaša na izvolitev deželnih svetov in parlamenta. Predstavnica progresi-

stične poslanske skupine Livia Turco je odločitev ustavnih sodnikov označila za odraz zelo formalističnega pojmovanja enakopravnosti med spoloma, ker ne upošteva dejanske zapostavljenosti žensk v voljenih telesih. Pohvalno pa se je izrazila o namigu sodnikov političnim strankam, naj s statuti in pravilniki skušajo spodbuditi uvedbo enakih možnosti med spoloma.

Po mnenju ustavnih sodnikov je drugi para-

graf petega člena zakona z dne 25. marca 1993, ki določa, da med kandidati ne smejo predstavniki enega spola presegati številčne meje dveh tretjin, protiustaven, ker krši duh 51. člena ustave (določila o pasivni volilni pravici). Sodniki sicer priznavajo, da je bil sporni paragraf sprejet v želji, da bi bile odpravljene obstoječe neuskajenosti med številčno prisotnostjo žensk in moških v voljenih telesih na raznih ravneh,

vendar pravijo, da izbrana zakonska pot nikakor ni bila v skladu z italijansko ustavo, ki za vse državljane predvideva pravico, da volijo in so izvoljeni. Nacelna možnost je torej zagotovljena, zato pri postavljanju pogojev za določanje kandidatov ne sme biti nikakršnih omejitev. Zagotovitev posebne kvote za ženske po oceni ustavnih sodnikov nikakor ne sodi med tako imenovane pozitivne posege v korist žensk.

MANJŠINE / STRANKA FRANCOSKE NARODNOSTNE SKUPNOSTI

Petdesetletnica Union Valdotaïne

Danes bo spominska slovesnost, uradna proslava pa bo konec novembra

AOSTA - Danes Union Valdotaïne proslavlja 50-letnico svojega obstoja. Ta stranka francoske govoreče manjšine v Dolini Aoste je bila namrec ustanovljena 13. septembra 1945. Obletnico nameravajo v Dolini Aoste obeležiti nocoj s prizigom kresa na vrhu gore Zerbou kakih 2.700 metrov nad morsk gladino, poleg tega bodo odkrili obeležje na Col du Joux v občini Saint Vincent in priredili ljudsko veselico.

»Izbiro Col du Joux je treba pripisati dejstvu, da so se na tistem mestu prvi zbrali pristasi gibanja Jeune Vallée d'Aoste, iz katerega se je rodila naša stranka,« je včeraj na predstavitvi proslav dejal politični

tajnik UV Charles Perrin. »Gibanje je vodil opat Joseph-Marie Treves. Nastopilo je proti fazizmu ter se zavzemalo za politično avtonomijo Doline Aoste v okviru konfederacije italijanskih dežel,« je dejal Perrin ter pislavil, da bodo danes imeli samo spominsko svečanost, medtem ko bo Union Valdotaïne uradno proslavila 50-letnico svojega obstoja konec novembra s slovesnim zasedanjem svojega narodnega sveta, na katerega bodo povabili tudi prijateljske stranke, v prvi vrsti manjšinska in avtonomistična gibanja Partito autonomista trentino-tirolese, Partito sardo d'azione, Slovensko skupnost in Südtiroler Volkspartei.

Obletnico je komentiral tudi poslanec UV Luciano Caveri. »Nase gibanje je odigralo absolutno izredno vlogo proti fazizmu,« je dejal. »Danes pa smo v casu, ko spet odločno odpiramo vprasanje naše avtonomije. Omenimo naj, da je prav v teh dneh UV objavilo nekoliko izzivalen predlog za ustanovitev aostanske države - Pays d'Aoste. Predlog je izdelal Parfait Jeans, uvodno besedo zanj pa je napisal predsednik UV Alexis Betemps. Aostanska država naj bi bila sestavni del Italijanske federalne republike v okviru Federalistične Evrope.

Italija pogojuje namestitve nevidnih bombnikov F-117A v Avianu s svojo večjo vlogo na diplomatskem področju

RIM - Kot strela z jasne- ga je vojaške in diplomat- ske kroge Atlantskega za- vezništva presenetila vest, da Italija pogojuje prihod nevidnih lovskih bomb- nikov F-117A stealth v Aviano s svojo udeležbo pri pogajalskih naporih za rešitev spopada v nekdanji Jugoslaviji. V Neaplju vče- raj tega ni potrdil pred- stavnik za tisk poveljstva Afsouth (poveljstvo Nato za južno Evropo) polkov- nik Trevor Murray. Potrdi- li pa so jo neuradni krogi Farnesine in Pentagona.

V krogih italijanskega zunanjega ministrstva na- vajajo, da Italija »strogo spoštuje« vse do se- daj sprejete obveze glede vojskih opera- cij v Bosni. Glede na zahteve, ki gredo preko ze dogovorje- nih obvez, kar velja tudi za nevidne lov- ske bombnike F- 117A, »je povsem raz- umljivo,« so navedli na Farnesini, »da jih moramo skrbno oce- niti in da je naš sklep neizbežno odvisen tu- di od vloge v pogajal- skem procesu«. Isti krogi so obenem za- nikali, da bi to povz- rocilo »diplomatski pre- pir« med Rimom in Wa- shingtonom. Poudarili pa- so, da država, ki nudi ne- nadomestljivo podporo v vojskih operacijah v Bo- sni, »hoče biti zadovoljivo sodeložena tudi v diplo- matskih pogajanjih«, predvsem glede bodoče ureditve in političnega ter

strateškega ravnotežja na tem območju, ki je življen- ske važnosti za Italijo.

Do »diplomatskega pre- pira« morda res ni prišlo, a vsekakor v Washingtonu niso navdušeni nad tem italijanskim preobratom. Neuradni krogi iz Pentago- na so včeraj navajali, da washingtonska admini-

stracija poskuša ugodi- ti italijanskim zahte- vam. Zadrege je toliko večja, ker je prav včeraj albanski predsednik Sali Berisha v Wa- shingtonu napovedal, da bo na srečanju s predsednikom Clinto- nom ponudil svoja oporišča za ameriška leta- la. Predstavniki za tisk Pen- tagona Ken Bacon pa je včeraj skušal zmanjšati razsežnosti spora in zapel pravo hvalnico Italiji za- radi njene logistične in dru- gačne podpore. Nevedel je tudi, da razume Italijo, a da bodo morali njene za- hteve rešiti diplomati.

Zaplet bodo brzkone premostili že v prihod- njih urah, tako da bo volk sit, koza pa cela. Vojna v nekdanji Jugo- slaviji je predmet stalnih posvetovanj predse- nika vlade Dinija z zu- nanjo ministrico Susan- no Agnelli in z obramb- nim ministrom Domeni- com Corcionejem. Ze pred časom niso skriva- li, da si Italija želi sode- lovanja v diplomatskih pogajanjih, ki jih že dve leti vodi kontaktna sku- pina. Svoje sodelovanje so utemeljevali s težo, ki jo ima Italija na vojasko- logističnem področju in

tudi s svojimi diplomat- skimi pobudami, saj vz- drzuje stike z vsemi sou- deleženimi akterji krize.

Neuradni krogi italijan- skega zunanjega minist- stva so obenem ponovili staro italijansko stališče, da se bosanke krize ne bo rešilo z vojskimi akcija- mi, temveč le s pogajaji. Italijanske politične sile včeraj še niso reagirale na ta italijanski preobrat, kot običajno se je oglašil le reformist Taradash, ki je obsodil italijansko »bese- dolomstvo«, ki bi lahko imelo težke posledice, kot vsa podobna zadržanja Italije v preteklosti.

Na slikah:
pod naslovom arhivski
posnetek letala F-117A stealth
levo italijanska zunanja ministrica
Susanna Agnelli
(Telefoto AP)

Visok doprinos Italije v spopadu

RIM - Italijanski do- prinos zaradi vojne v nekdanji Jugoslaviji je bil do sedaj kar pre- cejsen, saj je najprej odprla svoje meje za begunce, nato pa ak- tivno sodelovala v nu- denju humanitarne pomoči.

Tudi krvni davek je bil precejsen in to ne samo v civilistih (no- vinarji in pripadniki človekoljubnih orga- nizacij) temveč tudi med vojaki. V sestre- litvi vojskega he- likopterja in tran-

sportnega letala leta 1992 je namreč živ- ljenje izgubilo sedem pripadnikov italijan- skih oboroženih sil.

Mesečno stanejo Italijo vojske opera- cije v nekdanji Jugo- slaviji 17 milijonov dolarjev, saj je dala na razpolago svoja leta- lišča in pristanišča. Italija pa neposredno sodeluje tudi v ak- cijahs 14 lovskimi bombniki, 5 transport- nimi letali in s tremi enotami vojne morna- rice.

Radarsko neviden F-117A stealth

RIM - Nevidni lovski bombniki F- 117A stealth so v največji tajnosti poleteli že leta 1983. Pentagon pa je povedal njihove značilnost sele aprila leta 1990.

F-117A stealth je namenjen za vojske akcije na območjih z izredno močno protiletalsko obrambo. Radarsko nevidnost mu zagotovijo po- sebni konstrukcijski materiali, ki vpijajo radar- ske valove, in oglata konstrukcija, na kateri se radarski valovi ne odbijajo. Enosedezni lovski bombnik je dolg 20, 09 metra, razpon kril je 13, 20 metrov, tehta pa 23.830 kilogramov. Radarji zaznajo F-117A kot predmet, ki ima le 0, 01 kva- dratnega metra, tako da ga radaristi zamenjajo za kakega ptica. S takimi značilnostmi je kljub svoji podzvočni hitrosti kot nalašč za bombardiranje s protiletalskimi baterijami skrbno zavarovanih vojskih objektov, kar je dokazal v zalivski vojni.

PO ZA LAS PREPREČENEM TRČENJU LETAL

Sodnik morebiti ne bo mogel nikogar obtožiti

Tudi včeraj polemike, težave in zamude

MILAN - »Zaenkrat ne morem trditi, da je slo za kaznivo dejanje.« Tako je mi- lanski namestnik državnega pravdnika Ferdinando Pomarici odgovoril novi- narjem, ki so ga spraševali o poteku prei- skave v zvezi z nedeljskim incidentom, ko je le prisebnost enega od pilotov pre- precila trčenje med letalom Alitalie. Po- maricija so z dogodkom seznanili predvčerajšnjim popoldne in predno se kakorkoli odloči, mora ugotoviti, ce je bi- lo sploh storjeno kaznivo dejanje, saj se letali nista zaleteli in torej ni mogoče go- voriti o letalski katastrofi. Poleg tega ni možna hipoteza o poskusu nenamernega dejanja. Sodnik mora sedaj prebrati po- ročilo komandanta letala, ki je bilo iz Mi- lana namenjeno v Rim in ki se je le za las izognilo letalu, ki je letelo proti Bergamu, potem ko ni moglo pristati v Linateju, nakar bo zaslusal kontrolorje letenja.

Polemike okrog za las preprečene tra- gedije so se nadaljevale tudi včeraj. Izve- delo se je, da osumljenega kontrolorja ni- so suspendirali, vendar ga bodo bo po- vratku na delo (sedaj je na nekajdnevnem počitku) namenili drugim zadolžitvam. Tak naj bi bil namreč postopek v podob- nih primerih, dokler se ne zaključí uprav- na preiskava, ki lahko traja nekaj dni ali pa se zavleče tudi več tednov. Oglasil se je tudi sindikat kontrolorjev letenja, Cisl Av, ki pravi, da vpletanje kontrolorjev predstavlja golo strumentalizacijo.

Težave na letališčih so se nadaljevale tudi včeraj. Potem ko v jutranjih urah ni bilo posebnih zastojev, so kasneje iz Fi- umicina zaceje prihajati vesti o zamudah, tako pri prihodih kot pri odhodih. Pi

prihodih so potniki čakali poprečno po 30 minut, pri odhodih po 45 minut (pet letal je imelo celo dveurno zamudo). Na vsak način so bili potniki dokaj mirni, očitno so se vdali v svojo usodo. Tega ni naredilo okrog 120 potnikov, ki so jih od- peljali v Palermo, medtem ko so bili na- menjeni v Catanio. Iz Rima so odšli okrog polnoči, s poldrugo uro zamude, letališče Catania-Fontanarossa pa obnavljajo prav v nočnih urah in tako niso mogli pristati. V Palermo niso hoteli iz letala, saj so jih o spremembi programna obvestili sele med potjo. Okrog 4. ure so le poleteli proti Catanii, kjer so medtem odprli leta- lišče. Poslanec VZ Marco Zacchera pa je celo vložil vprašanje ministrskemu pred- sedniku Diniju, češ da je za pot v Rim po- treboval sedem ur, a bivši notranji mini- ster Maroni in nekateri drugi predstavi- niki Severne lige so se poluzili držav- niškega poleta, ki ni imelo nikakršne za- mude.

Avtonomni sindikat pomorscakov Ci- sal pa je včeraj razkril, da so se 8. t.m. tra- gediji izognili tudi na trajektu državnih železnic »Gallurà«, ki povezuje Civita- vecchio in Zaliv Aranci. V strojnici je namreč izbruhnil požar, ki so ga na srečo takoj pogasili. Po mnenju Cisala naj bi te- ga krivo zmanjšanje števila osebja, ki skr- bi za vzdrževanje. Prvi oficir strojnice Manterlotti, ki je dolgo let delal na trajek- tu, je drugačnega mnenja in trdi, da je slo za okvaro, ki nima nobene zveze z vz- drževanjem (počila je ročica ventila, začela je uhajati zmes nafte in kisika, ki je končala na vrel zbiralnik za izpušno cev in se vnela).

CCT

CERTIFICATI DI CREDITO DEL TESORO

■ CCT so obveznice s koriščenjem 1. avgusta 1995 in zapadlostjo 1. avgusta 2002.

■ Obresti so izplačljive ob koncu vsakega polletja. Prvi kupon s **5,50%** bruto obrestmi bo izplačan 1. februarja 1996 z izvedenimi davčnimi odbitki. Znesek naslednjih kuponov izplačljiv 1. avgusta in 1. februarja za vsako leto trajanja posojila, bo odvisen od bruto donosa šestmesečnih BOT glede na dražbo, ki je bila mesec pred zapadlostjo kupona, s poviškom premije 0,30 na semester.

■ Obveznice so dodeljene po proceduri, ki je namenjena bančnim ustanovam in drugim finančnim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Dejanski čisti donos prejšnje prodaje CCT je znašal letno **10,01%**.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Zasebni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih zavoda Banca d'Italia in pri bančnih zavodih do 13.30 dne **14. septembra**.

■ Obveznice CCT se koristijo s 1. avgustom; ob vplačilu (**19. septembra**) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

IZPOSOJENI INTERVJU

Draga, vas domača

Novinarja Mladine sta se o Slivnikovem referatu na Dragi pogovarjala z Boštjanom Turkom, mladim predstavnikom SKD, ki je v razpravi ugovarjal Slivniku in drugim diskutantom

Dogajanja na letošnji Dragi, kjer je prišlo po referatu novinarja Danila Slivnika do ostrih napadov na Slovenske krščanske demokrate - stranko, ki je veljala za najbližjo organizatorjem Drage - ter na njenega voditelja Lojzeta Peterleta, je vzbudilo val polemik. Sredi napadov se je znašel tudi Primorski dnevnik, čes da je neko rektno poročal in da je postal izkrivljeno sliko dogajanj. Vendar ocena, ki jo je naš dnevnik objavil, očitno ni bila tako osamljena, kot bi nekateri hoteli prikazati. V informacijo tako ponatiskujemo po slovenskem tedniku Mladini intervju s predstavnikom SKD Boštjanom Turkom, ki je v razpravi na Dragi edini ugovarjal stališčem Slivnika in drugih diskutantov.

Boštjan Turk je prejšnjo soboto v svojem nastopu na tradicionalnem srečanju v Dragi s polemičnim govorom razburil množico socialdemokratov. Ti so v svojih nastopih poleg Organizacije, udbomafije, komunistov in liberalcev svetovnemu slovenskemu katoliškemu občestvu, ki se že več desetletij vsako leto zbere na tržaskem Krasu, kot novega nasprotnika predstavili tudi krščanske demokrate. Boštjan Turk jim je v odgovor očitno privatiziranje vsega, česar se dotaknejo, komunistično preteklost vodstva stranke in oblastizelnost.

V čem se je letošnje srečanje v Dragi razlikovalo od prejšnjih?

Letošnja Draga je bila

po mojem mnenju grdo zlorabljen in spolitiziran. Ne mislim toliko na Slivnika kot na celotno orkestracijo srečanja, s socialdemokrati v prvih vrstah in vnaprej pripravljene napadi na udeležence srečanja in tudi na tiste, ki jih v Dragi ni bilo. Smilijo se mi ti govorniki. To je cena, ki jo morajo plačevati, da lahko živijo pri Jansi. Jansa jih uporablja kot avantgardo, kot prvoborce, ki jih bo najprej pokosilo. Oni pa so tisti, ki diskreditirajo na najbolj grob, brutalen in krivčen način predvsem krščansko demokracijo, ker prihaja iz drugih logov političnega spektra.

Kakšen je bil po vašem mnenju smisel letošnjega srečanja v Dragi?

Po mojem naj bi se držal tradicionalnih okvirov, ki so bili na teh srečanjih postavljeni že pred leti, torej tribuna svobodne misli, intelektualnih pogovorov, v katerih se brez sramu izraza več resnic, ki se kasneje razvijejo v sintezo.

Kakšna je bila letošnja tema v Dragi?

Slo je za pogovor z osrednjim gostom, to je bil tokrat Danilo Slivnik. Ljudje, ki so prišli, so tisti, ki so vedno prihajali. Slovenci iz zamejstva, Slovenci iz zdomstva in, pogojno rečeno, desni del slovenske inteligence, za katere je Draga nekaj zadnjih let ključen dogodek leta.

Sprememba torej. Namesto Drage, ki je veljala za nekakšno letno srečanje

intelektualcev v SKD, kot gost Danilo Slivnik...

To seveda ne bi nikogar motilo, če se v Dragi ne bi zgodil prekršek zoper intelektualno normo, normo svobode in odprtost več resnic. V Dragi je bila letos zastopana celotna avantgarda Janseve stranke, ki pa po provenienci prihaja iz popolnoma drugega izročila, ima popolnoma drugo genezo, kot siceršnje občestvo v Dragi. Tu se odpira temeljni problem Janseve stranke, to je, da je Jansa danes obdan z ljudmi, ki so prav tisto, zoper kar nastopajo. Bili so dejavni že v prejšnjem režimu, prav tako tudi Jansa sam, in danes prisegajo na nekaj, kar je v globoki kontradikciji z njihovimi temeljnimi osebnostnimi koreninami in z njihovo zgodovino. In ti ljudje so sedeli v prvih vrstah in na koncu, kar je bilo izjemno moteče, je predsednik stranke v imenu stranke vse skupaj tudi pozdravil. Vse v smislu paradigme, ki jo danes zagovarja tako imenovana desna socialna demokracija. Slo je za direktno privatizacijo, politizacijo politično neodvisnega intelektualnega foruma. Ta vrsta posesivnosti pa je opazna tudi drugod. Janseva stranka ima pač to žalostno navado, da privatizira institucije civilne družbe in oblasti. Zadnji boleč primer je nastop Dimitrija Kovacića na skupnosti katoliških izobražencev, na katerem je tendenciozno diskvalificiral politiko SKD Ljubljana, in to na osnovi popolnoma nepreverjenih sodb. Se posebej moteče pa je to, da Kovacić sam ni konfesionalno usmerjen in je zaradi tega v taki družbi tujek. V siršem loku je primer paradigmatičen za celotno SDSS.

Po drugi strani pa je tudi res, da se SKD in SLS letos Drage praktično nista udeležili.

To ne drži povsem. Dejstvo pa je, da so bili socialdemokrati, po svoji stari navadi, spet tako glasni, da ostali niso prišli do izraza. Poleg tega je bilo v obeh strankah že predhodno opaziti nekakšen strah, ker so mnogi predvidevali, da utegne biti Draga zlorabljen za promocijo tretje stranke, ki se trenutno uvršča na desno, kam se bo v prihodnosti, pa nihče ne ve.

Na letošnji Dragi ste tudi sami nastopili in vaš govor je bil označen kot oster napad na socialdemokratsko stranko.

Na oder je prišel novopečeni socialdemokrat dr. Tine Velikonja in čeprav ne pozna niti mene niti Jožeta Vidmarja, je s prstom pokazal proti zadnji vrsti, kjer sva sedela in rekel: tam sedita protago-nista rušenja Demosove mestne koalicije v Ljublja-

ni, kar je mimogrede popoln nesmisel. Začensi s tem, da Tineta Velikonje pri postavljanju te koalicije sploh ni bilo, poleg tega pa sem jaz dobesedno tvegati politično eksistenco, ko je slo za zamenjavo v vodstvu mestnega odbora. Tvegati sem z enim samim motivom, tj. da bi SKD Ljubljana prisla v družbo sorodnih strank in naredila pomladno koalicijo. Med drugim: koalicijsko pogodbo je spisal prav krščanski demokrat. V tem smislu je govorjenje Tineta Velikonje hud absurd, poleg tega pa sem imel občutek, da so mu govor pripravili.

Vaš govor je bil torej obračun z Velikonjo?

Nastop je bil sestavljen

Posnetek z letošnje Drage (foto KROMA)

iz dveh delov, v prvem delu sem ocenjeval Slivnikov diskurz, in se vedno lahko rečem, da se strinjam z njegovimi tezami, vsaj v tistem delu, ki merijo na predsednika republike, in imam do tega, kar sem rekel na taboru, tudi neki osebni odnos. Verjamem v Organizacijo in se je supaj s Slivnikom bojim. V drugem delu pa sem Slivniku oporekal njegovo prikazovanje vloge krščanske demokracije, ki jo je v svojem nastopu popolnoma falsificiral.

Kako?

Slivnik je izpostavil, da je SKD zgolj servis starih liberalnih partijskih struktur in da je nesposobna voditi kakršnokoli politiko in da onemogoča nastanek tvorne pomladne koalicije. To seveda ne drži, SKD je z LDS ze dolgo časa v izjemno konfliktnem odnosu; ker je večina v parlamentu leva, lahko LDS in Združena lista brez krščanskih demokratov izpeljeta prav vse, kar hoceta, vendar pa se zaradi minimalnega nadzora, ki ga se imajo demokratične sile, SKD izplača ostati v taki vladi. Poleg tega je celo zaljiva tudi Slivnikova teza, da SKD prepušča oziroma zavira nastanek bloka pomladnih sil, saj sami po sebi socialdemokrati ne pomenijo diskontinuitete starih po-

litičnih sil, ampak ravno nasprotno, najbolj grobo obliko kontinuitete, začensi s predsednikom Janezom Janso, ki je bil, spomnimo se sedem let nazaj, Skolcev neposredni konkurent za predsednika ZSMS. Obenem sem na srečanju omenil tudi, da je Janez Jansa, skupaj z Igorjem Bavčarjem, soizvedel rusitev prve demokratične vlade na čelu z Lojzetom Peterletom.

V zadnjem delu govora ste se lotili tudi javnosti manj znanega sodelovanja med socialdemokrati in nepomladnimi strankami.

Povedal sem, da je bil sekretar mestnega sveta Milan Zver iz SDSS izvoljen z glasovi LDS v tretjem poskusu, po dogo-

Nada Skuk je hotela predstaviti dilemo poslanec, ki se bori, a nimajo večine, da bi lahko kaj bistveno spremenili. Na žalost je prišla na vrsto takoj za mano. Nagajali so ji, nekajkrat ji je povezoval celotno prav grobo, že po dveh, treh minutah vzel besedo. Poskušala je zaceti se enkrat, pa se enkrat in potem je nastala zelo mučna situacija.

V svojem nastopu ste govorili o stvareh, ki jih počnejo v Ljubljani socialdemokrati in so za vas nesprejemljive, obenem pa pravite, da ne poskušate rusiti ljubljanske vlade.

Očitek o rušenju mestne vlade ne drži že v samem temelju, ker obstaja koalicijska pogodba, po

bo spoštovala koalicijske pogodbe v Ljubljani, bomo morali zahtevati zamenjavo Dimitrija Kovacića. Moram pa reči, da ne vidim nobenih racionalnih razlogov za nespoštovanje koalicijske pogodbe s strani SDSS, ker si bodo na ta način nakopali neposredno politično skodo.

Ali je v Dragi prišlo tudi do razlikovanja znotraj krščanskih demokratov, ko je Andrej Capuder v svojem govoru poudaril, da je sicer zelo dober Peterletov prijatelj, ampak da je, ko je bilo treba streljati, Jansa dal ukaz, naj se strelja, in je za to izjavo požel humorni aplavz.

O tem ne bi mogel soditi.

Drugi dan se je v Dragi presenetljivo pojavil tudi Lojze Peterle.

Mislim, da ni bilo presenetljivo in da je bil njegov govor napovedan za nedeljo. Res pa je, da ga v soboto ni bilo, kjer je imel mednarodne obveznosti.

V soboto bi bil verjetno izzvižgan.

Tega ne vem, vendar ti ljudje ves čas govorijo o enotnem nastopu in usklajenosti vseh pomladnih strank, delajo pa prav nasprotno. Peterle je bil kot predsednik stranke zelo prizadet ob izkrivljanju slike in ob tem, da se Slivnik kot avtonomni novinar spušča v zelo poceni potlično propagando za določeno stranko.

Srečanje v Dragi se je torej končalo s popolnim razkolom med desnimi strankami.

Lahko rečem, da sem po svojem govoru slisal ogromno pritrdilnih mnenj predvsem v smislu, da je cesar nag. Seveda pa je bilo tudi mnogo nasprotovanja, kar je logično, saj mislim, da gre s cisto intelektualnega stališča za prispevek k razjasnitvi resnice in objektivizaciji splošne slike.

Ali ni ravno s tem Draga dosegla svoj namen?

Da, vendar za kakšno ceno! Za to, ker sem storil, je bil potreben določen osebni pogum.

Ali torej med desnimi strankami ne obstaja neka normalna demokratična drža, ki bi omogočala, da lahko drugačno mnenje poveš brez strahu?

Seveda, ampak to je posledica dejstva, da je bila Draga prejšnjo soboto popolnoma deintelektualizirana. Veliko se bo moralo se urediti med desnimi strankami. Jansa hkrati napada in ponuja združitev. Gre za zelo umazano igro, ki jo najbolj občutimo prav krščanski demokrati, saj vidi SDSS svoj interes predvsem v volilni bazi krščanskih demokratov.

Miha D. Stamcar
Jani Sever

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomika propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP St. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

DEŽELNI SVET / PREDSEDNICA A. GUERRA O RADIU IN TV KOPER

Zaskrbljenost in protest zaradi ukinitve programov

Upravni svet Raia predlaga prenos Tv Koper v Furlaniji-Juljski krajini

Giacomelli (NZ) spet proti vsemu, kar je slovenskega

TRST - Na včerajšnji seji deželnega sveta je bilo na dnevnem redu tudi nekaj vprašanj svetovalca Nacionalnega zaveznika Sergia Giacomelli, ki se je še enkrat spotaknil ob slovensko manjšino in Slovenijo nasploh.

Ob državnih praznikih v zgoniski občini razobesajo italijansko in evropsko zastavo, pa tudi belo-rdečo-plavo zastavo, »ki naj bi predstavljala slovensko manjšino«, zgrozeno ugotavlja dovcerajsnji misovec, ki seveda temu oporeka, čes da je dovoljena samo državna zastava, pa tudi ker slovenska manjšina ne pristaja na popis - kakšno vezo imata popis in zastava sicer ve samo Giacomelli. Vsekakor bi deželna uprava morala nastopiti proti »poskusu političnega povezovanja zgoniske občine s sosednjo slovensko državo, tudi ker politična sila, ki že desetletja upravlja to občino, je poimenovala slovensko osnovno solo

po 1. maju, ki pa ni praznik delavcev, pač pa 1. maj 1945, dan titovske zasedbe Trsta«. Giacomelli moti tudi, da Slovenija zahteva vizum za srbske državljane in da na tržaskem konzulatu nastajajo dolge vrste.

Predsednica Alessandra Guerra je dokaj hitro opravila z obema vprašanjema. V zvezi z drugim je povedala, da je tak pač postopek, ki ga zahteva slovensko zunanje ministrstvo, da je menda na slovenskem konzulatu v Trstu premalo osebja in da je vse to pristojnost suverene slovenske države. Glede zgoniske zastave je v občinskem statutu predvideno, da ob državnih praznikih razobesijo tri zastave: italijansko, evropsko in slovensko trobojnico; poimenovanje sole pa je odobrilo pristojno ministrstvo za šolstvo.

In s tem je predsednica deželne uprave opravila z Giacomellijevimi neresnimi protislovenskimi polemikami.

TRST - Na včerajšnji prvi seji deželnega sveta Furlanije - Juljske krajine po poletnem premoru so bili na vrsti odgovori deželne vlade na številna vprašanja svetovalcev. Predsedica Alessandra Guerra je najprej povedala, da bo politični odgovor na polemike okrog sporazuma Autovie Venete - British Telecom dala danes, za tehnične pa bo treba počakati še nekaj časa. Potem pa je presla k poglobljenejšemu odgovoru na vprašanja v zvezi z oddajniki koprškega radia in televizije, ki so jih predložili svetovalci Antonaz (Skp), Budin (Dsl) in Gherina (Zeleni).

Deželna uprava se strinja s svetovalci, je dejala predsednica Guerra, da je ugasnitev srednjevalovnega oddajnika italijanskega programa Radia Koper povzročila veliko zaskrbljenost v deželni javnosti in tudi v sami italijanski manjšini (pri tem pa je treba povedati, da so medtem spet prizgali oddajnik na Belem Krizu, op. ur.). Deželna vlada je zaprosila italijansko zunanje ministrstvo, naj posreduje pri slovenskih oblasteh za ponovno oddajanje radijskega programa. Mini-

Predsednica deželne vlade Alessandra Guerra

strica Susanna Agnelli je 22. avgusta obvestila deželno vlado, da so prek italijanskega ambasadorja v Ljubljani in slovenskega v Rimu sposti in tudi v sami italijanski manjšini (pri tem pa je treba povedati, da so medtem spet prizgali oddajnik na Belem Krizu, op. ur.). Deželna vlada je zaprosila italijansko zunanje ministrstvo, naj posreduje pri slovenskih oblasteh za ponovno oddajanje radijskega programa. Mini-

Agnellijeva, da preuci celotno vprašanje radiotelevizijskih programov na obmejnem območju.

Predsednica Guerra je ob tem naglasila zanimanje deželne vlade za televizijo manjšin, ki naj bi nastala na obmejnem območju. Upravni svet Raia je julija predlagal predsedstvu vlade, zunanjemu in postnemu ministrstvu ter deželni upravi načrt za realizacijo mreže za prenos koprške televizije v Furlaniji - Juljski krajini in za druge oblike podpore tej televiziji. Deželna uprava načelno podpira tak pristop, ki ga bo treba seveda skrbno preučiti, je zaključila Guerra.

V odgovoru na poročilo predsednice je svetovalec Zelenih Mioni predlagal, naj se spet vzame v pretres načrt o televiziji manjšin; podpredsednik sveta Budin (Dsl) je se enkrat podprl zamisel, da bi s televizijskim medijem povezali širši prostor, na katerem živijo manjšine, ki bi s tem sredstvom okrepile svojo vlogo posrednika med sosednjimi državami; svetovalec Skp Monfalcon pa je poudaril, da deželna uprava nima učinkovite politike glede informacije in čezmejne kulture.

NOVICE

Alarm civilne zaštite zaradi slabega vremena

TRST - Civilna zaštita je včeraj alarmirala župane vseh občin dežele, saj so vremenske napovedi za danes precej zaskrbljujoče, zapadlo naj bi nad 30 milimetrov dežja. Slabo vreme in obilne padavine so predvidene do četrta.

Umril je bivši generalni tajnik deželnega odbora FJK

TRST - Včeraj ponoči je umrl dr. Saverio Paparo, ki je bil do leta 1975 generalni tajnik deželnega odbora FJK. Paparo je imel 75 let in je svojo kariero začel kot podprefekt na glavnem sedežu ministrstva za notranje zadeve v Rimu, leta 1964 je stopil v deželno upravo FJK, kjer je bil sprva šef kabineta prvega predsednika dežele Alfreda Berzantija, za tem pa je bil izvoljen za generalnega tajnika.

Deželni svetovalec Zelenih želi zaščititi klateške pse v Sloveniji

TRST - Paolo Gherina, deželni svetovalec Zelenih, je vložil svetovalsko vprašanje, da bi deželna vlada nastopila proti napovedanemu iztrebljanju klateških psov v Sloveniji, za katere začasno skrbijo nekateri zasebniki v Ljubljani. Svetovalec trdi, da nameravajo v Sloveniji pobiti »nezazelene« zivali na nesprejemljivo krut način. V alternativo je predlagal odložitev sanitarne akcije in iskanje sprejemljive rešitve v sodelovanju s slovenskimi oblastmi.

V petek v Sežani predstavitev Renčljeve knjige o sirih

V petek ob 18. uri bo v Kosovelovi knjižnici v Sežani predstavitev knjige dr. Stanka Renčlja: *Siri nekdanj in zdaj. To je že četrta knjiga omenjenega avtorja, ki si prizadeva, da ne bi šle v pozabo dragocene vrednote in znanje naših prednikov iz področja prehrane. Tako je napisal že knjige: Suhe mesnine - narodne posebnosti, Domače dobrote - domiselno in vablivo, Kruh na Slovenskem in zadnjo Siri nekdanj in zdaj. Ob tej priliki bo v knjižnici tudi razstava najboljših domačih sirov, ki jo bodo organizatorji pripravili v sodelovanju z Društvom rejcev drobnice s Krasa. Seveda bodo dobrote tudi za pokušino, kadar pa bo želel, si bo kaksen hlebec sira in kruha lahko kupil za domov. Pri predstavitvi knjige bo sodelovala tudi Inja Smrdel, prav tako avtorica knjig: Ovcarstvo na Pivki in Oselniki. Prireditve bo pospremil Milos Mozetič s harmoniko. Prireditve so omogočili: A-Banka Ljubljana, Preskrba, Agrooskrba in Kraški zidar Sezana ter Kmetijska združba Postojna.*

a.n.

ČEDAD / IZVRŠNI ODBOR SKGZ

Pozitivna ocena srečanja s Thalerjem

ČEDAD - Izvršni odbor Slovenske kulturno gospodarske zveze je v ponedeljek zasedal v Čedadu, v ospredje razprave pa je bilo postavljeno ocenjevanje položaja v odnosih med Italijo in Slovenijo.

Vodstvo SKGZ je imelo v tem okviru tudi priložnost oceniti minuli petek opravljeno srečanje skupnega predstavništva manjšine s slovenskim zunanjim ministrom Thalerjem. O razgovoru je bila izrečena pozitivna ocena, kajti slovenski zunanji minister je ob razclenjeni in izčrpni oceni dolgotrajnih dosedanjih pogajanj z Italijo jasno poudaril, da ločevanje manjšinskih vprašanj od problema vračanja nepremičnin ne pomeni umikati nerešene tematike pravic manjšin na stranski tir, pač pa se morata obe vprašanji reševati istocasnno, a vzporedno.

Izvršni odbor SKGZ je izrazil stališče, naj druga odprta vprašanja med sosednjima državama ne obremenjujejo reševanje pravic manjšine, s katerim tudi sprito težavnega položaja Slovencev v Italiji in njihovih institucij ni mogoče odlašati. Pri tem je jasno, da je v vsakem oziru v interesu obeh držav, da se njuni odnosi izboljšajo, to pa je možno doseči le z opuščanjem togih stališč, pri čemer obracun dosedanjih pogajanj dokazuje veliko vneto in pritisk Italije, da pride do istrskih nepremičnin, medtem ko za reševanje manjšinskega vprašanja ni pokazala znakov dobre volje.

Izvršni odbor je izrazil kritično oceno do nekaterih komponent skupnega predstavništva, ki so na srečanju z ministrom Thalerjem poslile tolačile njegova izvajanja drugače, kot so izpadla v resnici. Ob tem je bilo v razpravi vodstva SKGZ poudarjeno, da bi bilo za manjšino tako v matici kot v zamejstvu škodljivo vsakršno zavzemanje stališč, v katerih bi se odražali polemični

ali demagoški toni volilne kampanje, ki se že začneta v Sloveniji. Obremenjevanje manjšinskega vprašanja z medstrankarskimi spopadi v Sloveniji bi namreč pomenilo velik korak nazaj glede na prizadevanja, da se utrjuje značaj manjšine kot subjekta, ki mora svoja notranja razhajanja znati reševati sama.

V razpravi izvršnega odbora SKGZ je znova odjeknilo vprašanje finančnega položaja zamejskih ustanov. Glede tega je bil v začetku poletja sprejet sklep o izredni pomoči slovenske vlade, pri dodeljevanju teh sredstev pa prihaja do težko razumljivih zatikanj, zaradi česar je delovanje številnih institucij kot tudi Primorskega dnevnika se vedno v kocljivem položaju. Izvršni odbor se je zavzel za to, da se takoj odpravijo ovire, ki onemogočajo dogovorjeni dotok sredstev.

Vodstvo SKGZ je na seji obravnavalo tudi vprašanje finančne dotacije za slovenske ustanove, ki jih je deželni svet vključil v ravnost deželnega proračuna za tekoče leto. Izražena je bila potreba, da se pospešeno napravijo vsi potrebni koraki, da lahko ustanove, ki so jim sredstva namenjena, denar izkoristijo po najhitrejši poti. Prav tako je izvršni odbor poudaril potrebo, naj deželna uprava poskrbi, da se, tako kot je bilo že večkrat zahtevano, ustanovi deželni urad za manjšino, ki bo dejansko sposoben pospešiti reševanje vlog slovenskih ustanov, kajti dosedanje izkušnje so v tem pogledu zelo negativne.

Izvršni odbor je v nadaljevanju seje razpravljal se o programu delovanja SKGZ v treh pokrajinah, izrazil pa je tudi priznanje benesnemu župniku Pasqualu Gujonu ob visokem in vsekakor zasluženem državnem odlikovanju, ki ga je pravkar prejel s strani predsednika Republike Slovenije.

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI Z DESETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Obveznice BTP se koristijo od 1. septembra 1995 in zapadejo 1. septembra 2005.

■ Obveznice dajejo letno **10,50%** bruto obresti, izplačljive 1. marca in 1. septembra za vsako leto trajanja posojila, z izvedenimi davčnimi odbitki.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem, brez osnovne cene.

■ Dejanski čisti donos prejšnje prodaje desetletnih BTP je znašal letno **10,11%**.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisu.

■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 11.30 dne **14. septembra**.

■ Obresti obveznic BTP se koristijo od 1. septembra; ob vplačilu (**19. septembra**) je treba doplačati, poleg iznešene cene na dražbi, še dozorele obresti. Ob koncu semestra imetnik obveznice bo vsekakor vnovčil cel kupon.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

ŠOLSTVO / KRIŽI NOVEGA ŠOLSKEGA LETA

Višje srednje šole: čakajoč na suplente

Imenovati bi morali 30 suplentov (na nižjih pa šest)

V septembru se v Italiji že vrsto let ponavlja pesem z istim refrenom: novo šolsko leto se je rodilo pod nesrečno zvezdo. Tradicija je tudi letos obveljala, vsaj sodeč po zapletih in zamudah, o katerih so te dni polni časopisni stolpci. Trst v tem pogledu ni izjema, zamejske šole niti.

Na višjih srednjih solah je znani odlok nekdanjega ministra D'Onofria o ukinitvi popravilnih izpitov, kot da bi čaral, razdelil dijake v dva tabora: »pomanjkljive« in »pridne«. Oboji so že morali v šolo: prvi k podpor-nemu pouku, drugi k alternativnim dejavnostim. Oboje, podporni pouk in alternativne dejavnosti, vodijo seveda profesorji. A to le tisti stalni. Drugih, letnih suplentov, trzasko šolsko skrbništvo se ni imenovalo. Le-teh ni malo: po izračunih urada za slovenske srednje šole na

Oddelek nižje srednje šole na Proseku: delo v razredu se je začelo (f. Balbi/KROMA)

skrbništvu kar 30, medtem ko je stalno zaposlenih 96 profesorjev višjih srednjih sol. Odgovorni v uradu priznava, da poteka pripravljanje imenovanja suplentov prepočasno, obenem pa dodaja, »da je treba pri sestavi le-

stvic definirati mnogo preliminarne stvari.« Doslej se ni znano, kdaj bodo letni suplenti imenovani. Zagotovo po začetku pouka, kar pomeni, da se bo pouk že spet začel neredno. Ob pomanjkanju suplentov si bodo morale posamezne šole pač pomagati po lastnih močeh. Na nekaterih bodo težave večje, na drugih manjše. Najhujsa naj bi - po podatkih, ki jih je posredovalo skrbništvo - predla liceju F. Prešerna. Na tej soli (28 stalnih mest) »manjka« 15 suplentov; na zavodu Z. Zoisa stiri, na pedagoškem liceju A. M. Slomske dva, na zavodu J. Stefana pa pet (poleg tistih, ki bodo potrebni za delo v laboratorijih).

Pred leti je takratna ministrica za šolstvo Falcucijeva uvedla januarska in februarska predpiso-

vnanja z namenom, da bi imela šolska skrbništva že v juliju vpogled v stevilo razredov in bi lahko tako poprej sestavila seznam potrebnega učnega osebja, kar naj bi pripomoglo k takojšnji uvedbi rednega pouka. Po nekaj letnih izkušnjah kaže, da se je tudi tista, teoretično sicer zelo umestna odločitev, v praksi izjalovila. Šolska birokracija se vedno močnejša od se tako pametnega ukrepa.

Na nižjih srednjih solah je vprašanje letnih suplentov manj občuteno (na imenovanje čaka šest suplentov), a vseeno pogosto pouk. Mnogi profesorji namreč poučujejo na več solah, zaradi česar morajo ravnateljstva uskladiti povezave z drugimi solami. Tudi na teh solah bo torej redni pouk stekel sele proti koncu meseca.

Pred šolami bodo poostrili nadzor

Pred šolami vseh vrst in stopenj bodo poostrili nadzor. Tako je bilo odločeno na včerajšnji seji pokrajinskega odbora za red in javno varnost, ki se je sestala na trzaski prefekturi. Organ, ki mu predseduje prefekt, sestavljajo pa predstavniki varnostnih sil, se sestaja periodično in jemlje v pretres vprašanja, ki zadevajo varnost. Tokrat se je seje udeležil tudi predstavnik trzaskega šolskega skrbništva, ker je bilo na dnevnem redu prav vprašanje varnosti sol. S poostrenim nadzorom organov pregona naj bi preprečili razširjanje nezakonitih dejanj pred šolskimi poslopji, največjo pozornost pa bodo posvetili predvsem razpečevanju mamil.

ŠOLSTVO / NA VČERAJSNJI SEJI

Sindikata slovenske šole o imenovanjih in učiteljih

Novo šolsko leto je prineslo Sindikatu slovenske šole obilo dela. Znašel se je pred kopico odprtih vprašanj, ki v večini primerov hromijo redno delovanje našega šolskega tkiva in onemogočajo njegovo rast. Ta vprašanja so bila v ospredju včerajšnje seje tajništva naše stanovske organizacije solnikov.

Huda situacija, ki je nastala z združitvijo nižjih srednjih sol F. Levstika na Proseku in F. Erjavca v Rojanu in ukinitvijo njune samostojnosti, predstavlja le najbolj znan in izpostavljen primer pritiska na naše šolstvo. Tajništvo sindikata je ob tem razpravljalo se o vrsti drugih problemov.

Med temi gre omeniti predvsem nerešeno zadevo pokrajinskih lestvic za opravljanje suplenc na nižjih in višjih srednjih solah. Zamuda in zavlačevanje povzročata veliko negotovanja in skrbi o porazdelitvi suplenc na posameznih solah.

Veliko je tudi pričakovanje za

razpis rednega natečaja za profesorje nižjih in višjih srednjih sol. Veliko število suplentov na naših solah je odvisno prav od velikanskih zamud pri razpisu natečajev. Ko bi bili natečaji opravljeni in bi profesorji stopili v stalež, bi se to vprašanje bistveno omililo. Suplenti se vsekakor trudijo, da bi čimbolje opravili svoje delo, čeprav morajo večkrat čakati na izplačilo dohodkov.

Na seji je bil govor tudi o informativnem srečanju, ki ga je sindikat organiziral pretekli petek z učitelji, ki bodo v kratkem diplomirali na pedagoški fakulteti ljubljanske univerze. Pogovor je bil potreben, ker se bo v kratkem postavilo pereče vprašanje, kako do uradnega priznanja njihovega studija tudi v Italiji. Učitelji in predstavniki sindikata so se domenili, da bodo preverili vse možnosti: poleg tehničnih rešitev tudi politične. Odločili so se, da bodo ugotovili,

ali bi bilo možno dogovarjanje z rektorji univerz v Trstu, Padovi in Trentu. Studijska usmeritev, ki jo učitelji v teh dneh dokončujejo, se sicer razlikuje od predmetne usmeritve, ki jo ima enakovredni studij v Italiji. Zato bo najbrž potrebno soočenje in preverjanje studijskih načrtov oziroma opravljenih izpitov. Sindikat je vsekakor mnenja, da lahko visokosolsko izobraževanje osnovnosolskih učiteljev v slovenskem jeziku le dodatno oplemeniti kvaliteto pouka na osnovnih solah.

O seji Sindikata slovenske šole se ena grenka in dve sladki ugotovitvi. Sindikatu je bil doslej dodeljen le en sindikalni dopust (namesto dotedanjih dveh), pa čeprav je drugi najbolj številčen šolski sindikat na Trzaskem. Sindikat slovenske šole je z zadovoljstvom pozdravil vstop starih vzgojiteljic v stalež in odprto slovenskih občinskih jasli v Trstu.

TELEFON / NOVE USLUGE, VISOKI STROŠKI

Ko gre telefonski račun v milijone...

Pred »vampirji«, ki se priključijo na našo napeljavo, se danes lahko zavarujemo

Telefon, ki je do pred nekaj leti služil skoro izključno za krajevne in v redkih primerih za medkrajevne pogovore, se je v zadnjih casih popolnoma spremenil in to ne samo z estetskega vidika. Pojavili so se sodobnejši telefoni, kot so brezžični in mobilni telefon, prek telefonskega omrežja pa je dostopnih vedno več najrazličnejših informacij in uslug. Vse to seveda stane in novosti telefonskega sistema lahko postanejo prava past za naročnika, stroški lahko strmo narastejo, računi gredo v milijone.

To se lahko zgodi ne samo, ker se naročnik brez prevelike pozornosti poslužuje raznih posebnih uslug, kot so telefonski klici proti plačilu, v prvi vrsti erotične linije, ki se začnejo s klicno številko 144 ali 00. Sodobnejši telefoni pa so tudi manj varni z vidika »telefonske kraje«. Vedno več je primerov, ko se z elektronskimi sredstvi neznanci priključijo na telefonsko linijo nič hudega slutečega naročnika, ki ga naslednji račun bremeni za velikanske vsote. Nekaj podobnega se je zgodilo pred časom tudi pri nas, ko so s ponarejenim mobilnim telefonom več stokrat klicali v neko afriško državo, od koder so bili doma črnopolti krošnjari - »vucumpra«. Neki slepar jim je ponudil, da lahko telefonirajo domov z mobilnim telefonom po zelo nizki ceni: milijonski račun je itak plačal lastnik pravega mobilnega telefona...

Treba je vedeti, da so tri osnovne vrste telefonske povezave. Najprej je tradicionalna napeljava z žico do telefonskega aparata in od tega do slušalke, kar je v bistvu nespremenjeno od samega začetka telefonskih povezav. Potem je novejši brezžični telefon, pri katerem je sicer aparat priključen na tradicionalno omrežje, slušalka pa deluje na radijskih valovih in se lahko pogovarjamo tudi nekaj desetnih metrov daleč od glavnega aparata. Končno so naj-sodobnejši prenosni telefoni (v Sloveniji jim pravijo mobiteli, v Italiji pa celulari), ki se neposredno povežejo s telefonskimi centralami prek visokofrekvenčnih radijskih valov.

Tudi pri tradicionalnih telefonih ni izključeno, da se kdo priklopi na napeljavo, vendar je to precej težko in tudi nevarno za samega »telefonskega vampirja«, kot jim pravijo, saj se mora fizično povezati s kablom, ki pelje od razdelilnika do domačega telefona. Neprimerno preprosteje pa je pri brezžičnih in pri mobilnih telefonih, saj gre njihov signal po etru in je torej dostopen vsem, ki imajo primerne radijske aparature, da se vklopijo na isto frekvenco.

Do nedavnega je bila telefonska kraja nadvse preprosta v primeru brezžičnih telefonov: »vampir« je z radijskim sprejemnikom ugotovil, kje deluje prenosni telefon, in se nato priklupil na isti frekvenci. Zadnja leta pa so na trgu novi brezžični telefoni, pri katerih mora glavni aparat prepoznati elektronski signal, ki je za vsak aparat drugačen, in sele potem priklopi zvezo s slušalko. Tovrstni telefoni so seveda dražji, zagovarjajo pa skoraj popolno varnost.

Pri mobilnih telefonih je zadeva bolj zapletena: v bistvu mora sodelovati pri tatvini tudi oseba, ki ima dostop do tajne identifikacijske kode, ki je vgrajena v vsak mobilni telefon, in to so samo uslužbenci, ki se ukvarjajo s temi aparati. Čeprav to izgleda neverjetno, je takega kriminala v Italiji zelo veliko: pred kratkim so odkrili, da so se nelegalno vključili celo na mobilni telefon

sodnika, ki je vodil preiskavo o... telefonski kraji!

Kaj je torej treba storiti, če telefonski račun nenadoma in strmo naraste, ali pa celo, če dvignemo svoj telefon in slišimo glas neznanca, ki se pogovarja na naše stroške?

V prvi vrsti se lahko zavarujemo z nakupom kvalitetnih in testiranih telefonskih aparatov, da ne bo dostop v našo zvezo kar preveč enostaven.

Potem je treba preveriti tudi med družinskimi člani: večkrat se je zgodilo, da je nerazumljivo visok račun povzročil neodgovorni družinski član, ki je skrivaj klical na kako »vročo« (po vsebini in po ceni) telefonsko številko. S tega vidika nudi telefonska družba Telecom - nekdanja Sip - zelo koristno uslugo: proti plačilu 3.500 lir na mesec lahko v telefonski centrali namestijo elektronski filter, tako da sami vključimo oz. izključimo možnost, da z našega telefona kličemo številke, ki se pričnejo z 0, 00 in 144. To služi tudi za preprečevanje »telefonske kraje«, saj se »vampirjem« ne izplača vložiti velik napor samo za krajevne klice.

V Trstu ni več starih elektromehanskih telefonskih central, nove elektronske centrale pa upravljajo računalniki.

Zato sama Telecom avtomatično nadzoruje telefonski promet in, v primeru da ugotovi nenavadno visoko število klicev, pravočasno obvesti naročnika in seveda uvede preiskavo, če ni vse jasno. Podobno lahko dosežemo tudi z elektronsko napravo, ki je napredaj za nekaj sto tisoč lir, in ki jo sami vključimo na telefon: s posebnimi tipkami lahko onemogućimo medkrajevni ali mednarodni promet.

V najslabšem primeru, da pac nihce pravočasno ne opazi neupravičenega porasta in da Telecom že izstavi izredno visoki račun, ni se vsega konec za nesrečnega naročnika. Tudi v naši deželi so v sodelovanju s 13 združenji potrošnikov ustanovili posebno komisijo za zgladitev sporov z naročniki. Naloga komisije je ugotoviti, čemu je treba pripisati visoki račun, ki ga do razsodbe naročniku ni treba plačati. V Trstu se z razsodiščem ukvarja organizacija Acli. Za informacije je na razpolago služba 187 pri Telecomu.

Od Telecoma lahko dosežemo tudi, da nam posreduje vse telefonske številke, na katere so klicali z našega telefona: usluga stane 15.000 lir vsaka dva meseca, plačamo pa se 35 lir za vsako zabeleženo številko. Na tak način lahko odkrijemo, kam so neupravičeno klicali z našega telefona in na tej podlagi lahko ugotovimo, kdo je klical.

Pa kaj vsa ta previdnost, da se na tak ali drugačen način ubranimo pred previsokimi telefonskimi računi, ko pa nas bo v kratkem vsekakor prizadelo, saj napovedujejo, da bodo z novim letom krepko zasilili telefonske tarife: kaže, da se bodo znižale cene meddržavnih klicev, podražili pa se bodo navadni krajevni klici...

SODELOVANJE UNIVERZE Z RDEČIM KRIŽM

Prva pomoč ob lekciyah

Podpis sporazuma med Mazzurcom in Borrusom

Predsednik RK Mazzurco in rektor Borruso (foto KROMA)

Na včerajšnji slavnosti, ki je potekala v predavalnici Cammarata na univerzi, sta predsednik Rdečega križa v Trstu dr. Domenico Mazzurco in rektor Trzasko univerze Giacomo Borruso podpisala predhodni sporazum, s katerim sta sklenila sodelovanje med Rdečim križem in univerzo. Prisotni so bili tudi predstavniki studentov, saj je pojekt namenjen ravno univerzitetnikom.

Prisotne je najprej pozdravil prof. Borruso, ki je poudaril važnost pobude. Rektor je namreč mnenja, da je treba mlade senzibilizirati, soočati se morajo s problemi sodobne družbe. V ta namen je univerza že pred časom podpisala konvencijo z organizacijo UNICEF. S pomočjo Rdečega križa pa bodo mladi boljše spoznali težave prizadetih ljudi in se naučili, kako jim lahko ustrezno pomagajo. Za njim je spregovoril dr. Domenico Mazzurco in na kratko obnovil nacela, ki vodijo dolgoletno delovanje Rdečega križa. Trzaski oddelek je bil v zadnjih treh letih izredno aktiven, saj je poleg običajne podpore starejšim in prizadetim osebam nudil pomoč tudi v sosednjih državah, kjer je zaradi vojne vihre res velika potreba po specializirane mu osebju. Pod okriljem trzaskega

Rdečega križa deluje šest komponent in v kratkem bodo v organizacijo vključeni tudi mladi. Pravzaprav si je RK že več let prizadeval, da bi pridobil svežih moči in se povezal s solo, kar mu je končno tudi uspelo. Na univerzi bodo priredili tečaj za prvo pomoč, nudili bodo tudi potrebna prevozna sredstva, s pomočjo katerih bodo prostovoljci pospremili handikapirane študente do vseučilisca.

Predstavniki studentov Andrea Bulgarelli nam je povedal, da je predlog za to dobrodelno pobudo prišel s strani skupine mladih, ki se enkrat tedensko srečujejo pri cerkvi Sion. Ti so s pomočjo predstavnikov studentov predstavili objekt rektorju in Rdecemu križu, ki sta z navdušenjem in zadovoljstvom sprejela pobudo. Univerza bo dala na razpolago predavalnico, kjer bodo potekale teoretične lekcije, prostor za praktične vaje in urad za predstavnike RK (urad bo po vsej verjetnosti namesčen v novih prostorih pri Sv. Ivanu). Tečaj bo brezplačen, začel bo februarja in bo potekal enkrat tedensko v večernih urah. Zainteresirani bodo podrobnejše informacije dobili v novem univerzitemnem časopisu »Il diciotto«, ki bo izšel novembra, ozirno decembra in preko lepakov.

Sredozemske igre v severnem Jadranu?

V okviru zasedanja, ki ga prireja trzaski Panathlon club glede možnosti, da bi Sredozemske igre priredili na severno-vzhodnem Jadranu, se bodo danes v Miljah v konferenčni dvorani na Trgu republike 4 ob 17.30 sestali zupani glavnih severno-jadranskih mest. Namen srečanja je preveriti možnost o prireditvi Sredozemskih iger v severnem Jadranu na osnovi skupne akcije in primernih sinergij. Srečanja, ki ga bo odprl miljski zupan Milo, se bodo udeležili zupani iz Trsta Illy (prisoten bo tudi odbornik za šport Franco Degrassi), Benetk, Kopra in z Reke.

Trzaska občinska uprava gleda z veliko pozornostjo na možnost, da bi Sredozemske igre priredili na severno-vzhodnem Jadranu. Prirediteljev iger bi namreč pomenila plodno nadaljevanje vrste pobud s sodelovanjem med mesti, ki ležijo v severnem Jadranu in ki so v preteklosti že zagotovile dobre rezultate in odprle nove oblike sodelovanja med mesti.

PO RAZNIH ULICAH

Neznanci polili z bencinom in zažgali kar devet avtov

Tehnika je vedno ista: havbo avtomobila polijejo z bencinom ali kaksno drugo vnetljivo snovjo in podtaknejo oženj. Prejšnjo noč so se namreč neznanci (ali neznanec) znesli nad devetimi vozili, predvsem na jugovzhodnem predelu mesta in v predmestju. Na piko so vzeli avtomobile v ulicah Costalunga, Vigneti, Brigata Casale, Montegrappa, Montello, Praga. Kaže, da jim tudi ni povsem vseeno, za kaksne modele gre: vsec so jim očitno sportna vozila, saj so zublji poskodovali tri lancia delta (v ulicah Costalunga, Vigneti in Praga). Zlasti »prizadevni« so bili v Ul. Montello, kjer so se lotili kar petih vozil. Tudi gasilci so imeli polne roke dela, vendar skode niso mogli povsem preprečiti, a na nekaterih avtomobilih je bila precejšnja.

S preiskavo se uk-

varjajo bodisi policija kot karabinjerji. Lahko domnevamo, da se srečujejo z dokajšnjimi težavami. Vandalsko početje traja že nekaj mesecev, od zacetka leta je bilo uničenih ali poskodovanih že okrog dvajset avtomobilov. Preiskovalci domnevajo, da gre za izključno huliganska dejanja, ki jih počne ena ali največ dve osebi. Ker pozigalci od junija niso več opozorili nase, je morda marsikdo sklepal, da so se unesli. Verjetno pa so si vzeli le nekaj oddiha, poletne počitnice. Morda pa so samo previdni: poleti imajo ljudje odprta okna, iscejo svezine na balkonih, tudi prometa je več kot v drugih mesecih in niso hoteli tvegati, da jih kdo zasaci. Vsekakor zapdeva postaja zaskrbljujoca. Kontrolo bodo sile javnega reda sicer se poostrele, vendar žal vseh ulic in v vseh urah ne morejo patroljirati.

NOVICE

Mednarodni kongres o italijanski kulturi v srednji Evropi

Na Trzaski univerzi bo od 16. do 18. t.m. mednarodni kongres društva Dante Alighieri, ki bo letos posvečen prisotnosti italijanske kulture v državah srednje Evrope in vzhodnega Sredozemlja. Kongresa se bo udeležilo 200 delegatov iz 400 društvenih odborov po svetu; udeležili se ga bodo tudi strokovnjaki italijanskega jezika in literature raznih evropskih univerz.

Solidarnost SKP z uslužbenci SIRAM

Komisija za delo SKP je solidarna z delavci in s tehniki podjetja SIRAM, ki so upravičeno zaskrbljeni za svoja delovna mesta. Zupan Illy, je zapisano v tiskovnem poročilu SKP, želi namreč znižati izdatke, ki jih je občinska uprava doslej nosila za nadzor, vzdrževanje in popravila naprav za ogrevanje in ohlajevanje v strukturah in nepremicninah, ki so občinska last.

Letovanje upokoencev v Arta Terme

V nedeljo, 10. septembra je trideset upokoencev iz zgoniske občine, stije iz devinsko-nabrežinske in enajst iz repentabske odpotovalo na dvotedensko letovanje v Arto Terme. Bivali bodo v hotelu Gortani, zjutraj in popoldne pa so po skupinah v Termah predvidene razne terapije in masaze. V tem času bodo izvedli stiri poldnevne ekskurzije v okolico. Z njimi je odšla tudi spremljevalka. Udeleženci so bili zelo navdušeni, ker se vračajo v isti kraj, kjer so bili lani. Starejši se namreč v poznem kraju počutijo bolj domače. Zgoniska občina je taka letovanja začela prirejati leta 1990. Odtlej so se odvijala v Recoaru, Strunjanu, dvakrat v Dobri in letos drugič v Arti. V kratkem bodo upokoenci občine Devina-Nabrežina odpotovali na letovanje v Rimini, z njimi pa bo šla tudi skupina nepokretnih iz vseh treh občin. (bis)

Podrl ga je motociklist

Včeraj nekaj pred enajsto uro se je v Ul. Giulia poskodoval 66-letni Rodolfo Gavivoda, ki se bo v katarinski bolnišnici moral zdraviti petnajst dni. Moskega, ki prebiva v Ul. Vigneti, je pri prekanju ceste podrl motociklist. Izvide nesreče so opravili mestni redarji.

Napeto jutro na trzaski sodniji

Včeraj zjutraj so med podstresniki trzasko sodnije odkrili zazigalno granato iz zadnje svetovne vojne. Nasel jo je delavec med popravilom v podstresju in so jo karabinjerski izvedenci odstranili. V stropu med drugim in tretjim nadstropjem sodnije pa je nastal manjši požar, verjetno zaradi cigaretnega ogorka, ki je padel v spranjo poda na hodniku pred uradi preiskovalnih sodnikov. Izključujejo, da je slo za namerno dejanje. Gasilci so požar takoj pogasili, zaradi gostega dima pa so nekaj časa zaprli urade in sodne dvorane.

Znanost in tehnologija / NATEČAJ ZA NOVE PROJEKTE

Nove možnosti v Centu za raziskave

Center namerava najboljše predložene projekte tudi finančno podpreti

V Centru za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padricah se odpirajo nove možnosti za visokotehnološke gospodarske pobude. Konzorcij, ki upravlja center, je namreč s pomočjo Trzasko hranilnice (CRT) razpisal natečaj z namenom, da bi določili enega ali več projektov, ki bi jih nato uresnicili na Padricah. Sam konzorcij bi pomagal uresničevati izbrane projekte tako, da bi vstopil v glavno družbo, ki bi te projekte vodila. Za to ima Konzorcij na razpolago 500 milijonov lir.

Projekte lahko predstavijo bodisi nova podjetja kot že obstojeca podjetja, ki bi želela razširiti svojo dejavnost z odprtjem novih vej svoje dejavnosti. Nova podjetja ali nove veje že obstoječih podjetij bi morale vsekakor odpreti svoj sedež v padrickem Centru za raziskave, in to pod pogoji,

ki že veljajo za druge uporabnike. Projekti naj bi po možnosti spadali na eno izmed naslednjih področij: industrijska elektronika, zivilstvo, farmaceutika in kozmetika.

Konzorcij bi pri uresničevanju projekta sodeloval do 70 odstotkov njegove vrednosti, ali pa bi vstopil v družbeni kapital zadevnega podjetja z največ 35-odstotnim deležem. Konzorcij bi nadalje lahko nudil tudi posojilo po znižani obrestni meri, vendar v nobenem primeru bi njegov prispevek ne smel presežati že omenjenih 70 odstotkov vrednosti projekta.

Projekte je treba predstaviti na sedežu Konzorcija za Raziskovalni center, Padrice 99, 34012 Trst, najpozneje do 30. oktobra ob 12. uri. Podrobnejše informacije nudi ravnateljstvo konzorcija tudi po tel. 040/3755231.

Omenimo naj, da Konzorcij Raziskovalnega

centra s to svojo pobudo pravzaprav anticipira funkcijo, ki jo bo imel pri izvajanju tako imenovane Gilja 2 Evropske zveze. Na osnovi deželne zakonodaje FJK bo nam-

rec Raziskovalni center imel poleg deželne finančne družbe Friulie edini pristojnost za podeljevanje prispevkov EZ za pospeševanje gospodarskega razvoja.

Spodbudne vesti iz veselja

Odprava vesolskega trajekta Endeavour, na krovu katerega je tudi »trzaski« teleskop Uvstar, se redno nadaljuje. Kot znano, je trajekt vzletel z vesolskega vzletišča Cape Canaveral po večkratnih odložitvah v cetrtek, 7. t.m., na Zemljo pa se bo vrnil predvidoma 18. t.m. ob 7.38 po krajevnem času na Floridi, se pravi ob 13.38 po našem. »Oce« teleskopa Uvstar, trzaski profesor Roberto Stalio spremlja odpravo skupno z nekaterimi svojimi sodelavci iz vesolskega središča Goddard pri Washingtonu. Z njim je tudi slovenski inženir Pavel Trampuz, ki je pri razvijanju projekta v Centru za znanstvene in tehnološke raziskave pri Padricah vseskozi sodeloval. S Padric so se včeraj povezali z Goddardom in zvedeli, da se teleskop po nekaterih začetnih težavah dobro obnaša in da redno pošilja na Zemljo informacije o ultraviolečnih področjih veselja, za opazovanje katerega je bil izdelan.

POBUDA RADIJSKE POSTAJE RADIO ONDA LIBERA

Vrsta nastopov v Boljuncu

Zbirali bodo tudi prispevke za pomoč prebivalcem Tuzle

Včeraj se je na dvoriscu boljunskega gledališča Franceta Preserna začel raznolik praznik, ki ga prireja neodvisna radijska postaja Radio onda libera in se bo nadaljeval do sobote. Prostovoljci radijske postaje želijo privabiti čimveč mladih ljudi na to pobudo, ki vključuje zanimive točke: od koncertov kvalitetnih skupin iz italijanske »underground« scene do debat na različne teme (vojna v bivši Jugoslaviji, vivisekcija, neodvisni mediji), predvajanja dokumentarcev, kvalitetnih avtorskih filmov in večerov poezije.

Včeraj so bili na vrsti energični videmski »Aria di golpe« s svojimi originalnimi hard core hip-hop izvedbami ter »Assalti frontali«, ki so predstavili svojo zadnjo ploščo »Conflitto«. Danes ob 20.30 bo dana možnost nastopa tudi tukajšnjim skupinam (Vybe

Explosion, Blah ter mlada Ingrid Tance), Boljunc pa bo gostil tudi zanimivi combat-folk fur-lanske skupine »Arbe garbe« ter reggae zvoke skupine »Rasta and Peace Corp«. Jutrišnji zvečer bo namenjen turinskim modernim punkovcem »I fichissimi«, predvsem pa kvalitetnemu eksperimentalnemu noiise-rocku skupine »Marlene Kuntz«, ki se razlikuje predvsem po izjemni poeziji besedil. V petek zvečer bodo nastopali bolonjski »Massimo volume« ter se neznani zagrebški gostje. V soboto zvečer pa bodo neapeljski »99 Posse e bisca« prav gotov ogreli občinstvo.

Kot že receno, so koncerti le del sirokega programa. Neodvisna Radio onda libera deluje kljub velikim finančnim težavam (ne dobiva nikarsnebo prispevka in sloni izključno na prostovoljnem delu) že od leta

1977. Z zakonom Mammì je njeno delovanje zelo ogroženo. S praznikom pa želi opozoriti na velike probleme vseh neodvisnih medijev (na debato so povabljeni številni neodvisni mediji, kot na primer Radio onde furlane in casopis »Il cielo sotto Trieste«, ki ga ustvarjajo trzaski brezdomci), obenem pa na velike tragedije današnjega časa. Središčna pobuda v okviru praznika bo zbiranje sredstev za humanitarno pomoč prebivalcem Tuzle. Namen pobude »Ladja miru« je zbrati 40 containerjev, ki bi jih potem naložili na ladjo »A Ship to Bosnia«. Radijska postaja pa v tem zbiranju humanitarne pomoči sodeluje z angleškimi in švedskimi rudarji, ki so zeleli pokazati svojo hvaležnost za konkretno solidarnost tuzlovskih rudarjev v obdobju dolgotrajnih stavk v sedemdesetih letih. (v.v.)

VČERAJ NAGRADILI NAJBOLJŠE OBLIKOVALCE

Uspeh sedme izvedbe »srednjeveškega« teatra

Pri pobudi krožka J. Maritain sodeluje tudi Občina

Gledališki festival srednjeveškega Trsta La sera del dì di festa je s sedmo izvedbo potrdil uspešnost izbrane formule, letos poleti pa je pri organizaciji drugič sodelovala tržaška občinska uprava. Najboljše gledališke predstave, ki so se na trgu pred tržasko stolnico zvrstile od nedelje, 23. julija do nedelje, 13. avgusta, in najboljše oblikovalce so včeraj opoldne nagradili na tržaskem zupanstvu.

V imenu glavnega prireditelja, kulturnega krožka Jacques Maritain je o pobudi nasploh in o letošnji izvedbi govorila Rossana Poletti, ki je poudarila, da je festival požel veliko odobravanje občinstva, vendar pa bi bilo potrebno uvesti kakšno spremembo, saj je prireditev po sedmih letih že nekoliko »obrabljena«. Letos je še posebej pršla do izraza želja občinstva po neposrednem poseganju v dogajanje, kar so se zlasti omogočale nekatere predstave. Kot že izdaja naslov, so predstave, ki se udeležujejo festivala »Gledališče v srednjeveškem mestu«, vezane na srednjeveško tematiko. V svojem kratkem nagovoru pa je tržaski podzupan Roberto Damiani ob umetniški vrednosti pobude izpostavil zlasti dejstvo, da ob polletnih nedeljskih večerih zazivi staro mestno jedro.

Med predstavami je največ nagrad in pohval požela koprodukcija festivala in rimske skupine Luoghi dell'arte Obsidium. Ziriya jo je proglasila za najboljšo predsta-

vo letošnjega festivala, dva izvajalca, in sicer Luca Negroni in Carla Ferraro sta dobila nagrado za najboljšo mosko oz. žensko vlogo, Dora De Siat pa je prejela nagrado za sceno in kostume. Ziriya je nagradila tudi skupino Il convitto musicale iz Trevisa, ki je s predstavo Il convitto musicale najbolj pritegnila publiko. In končno je posebno priznanje predvsem za glasbenopevski del prejela predstava Il sogno d'Oltremare, ki sta jo izvajala skupini Accademia Jaufrè Rudel in Insieme Dramsam. Posebno priznanje pa bi si zaslužili tudi prireditelji, je ob zaključku rekel tržaski odbornik za kulturo Damiani.

Damiani nagraduje režiserja predstave Obsidium

DOLINA / CERKVENI ZBOR SV. URHA

Obisk v Radišah na Koroškem

Za gostovanje je poskrbel Mladinski krožek - Nastop pri maši

Cerkveni pevski zbor sv. Urha iz Doline se je pred nedavnim udeležil enodnevnega gostovanja med slovenskimi rojaki na Koroškem. Clani dolinskega zbora in skupina vasčanov so v nedeljo, 3. t.m., na pobudo Mladinskega krožka obiskali Radiše na Koroškem: osrednji dogodek srečanja je seveda bila maša, pri kateri je cerkveni pevski zbor sv. Urha slovesno zapel. Pred začetkom obreda je v nabito polni cerkvi o zboru in posebej o delovanju Mladinskega krožka spregovoril Rado Strain. Po maši pa se je za obisk in lepo petje gostom iz Doline zahvalila predsednica krajevnega društva. Srečanje se je v obliki priložnostne družabnosti nadaljevalo v kulturnem domu, po njem pa so Dolinci okusili domačo hrano na kosilu v stari vaski gostilni. Kulturna izmenjava je bila tudi priložnost za enodnevni izlet: pevci in spremljevalci so si tako na poti domov v okolici Celovca ogledali se zanimivosti Mini Mundusa. Za spomin na prijetno srečanje s koroškimi Slovenci pa so se udeleženci za skupno fotografijo postavili pred radiški kulturni dom.

150.000 lir, tretja nagrada 100.000 lir.

Izid natečaja, ki je odprt vsem, ne glede na bivališče, bo razglašen ob slovenskem kulturnem prazniku - Presernovem dnevu. Na javni prireditvi in po časopisu. Vsi teksti ostanejo v lasti Mladike. Nagrajena dela bodo objavljena v letniku 1996. Objavljena bodo lahko tudi nena- grajena dela, za katera bo komisija mnenja, da so primerna za objavo. Rokopise je treba poslati do 31. decembra letos!

Fotografski natečaj

Mladika razpisuje tudi natečaj za fotografije za naslovno stran revije. Tematika ni obvezna, vendar naj ustreza značaju revije (narava, okolje, letni cas, etnografija, naši spomeniki, naši prazniki).

Nagradni sklad predvideva: 200.000 lir nagrade za prvo mesto, 100.000 lir nagrade za drugo mesto in več odkupnih nagrad po 50.000 lir.

Izdelke (največ tri za vsakega udeleženca) naj prijavljenci posljejo na naslov: Mladika »Fotografski natečaj 1995«, Ul. Donizetti, 3 - 34133 Trst, do 31. decembra 1995.

Vrtec in šole v občini Zgonik

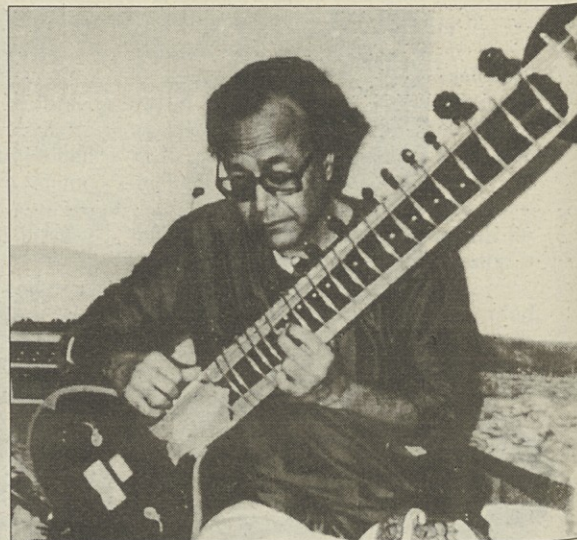
V petek prvi dan za šolarje

Z 11. septembrom so se odprle duri občinskega otroškega vrtca v Gabrovcu. Delovati je začel s polnim urnikom, to se pravi ob 7.30 za tiste otroke, katerih starši gredo prej v službo in jih sami pripeljejo. Kot običajno pa ob 9. uri za vse ostale, ki se peljejo s solabusom. Otroci so v vrtcu do starih popoldne, zato deluje tudi menza. Vpisanih je skupno 24 otrok, 9 velickov, 10 sredinckov in 5 malckov. V petek se bo kot drugod na Trzaskem pričel osnovnosolski pouk tudi v zgoniški občini. Tudi letos bosta odprti samo dve soli, in sicer »Lojze Kokoravec-Gorazd« v Salezu za prva dva razreda ter »1. maj 1945« v Zgoniku za ostale tri. Soli v Gabrovcu in Brisčikih bosta kot lani ostali zaprti. V stavbi zgoniške šole se ta teden tudi končujejo popravljajna dela. Zgoniška italijanska osnova sola Emilio Comici bo po dogovoru s slovenskim in italijanskim didaktičnim ravnateljstvom premeščena v stavbo 1. maj 1945, ker so vpisani samo stirje otroci in na tak način Občina tudi racionalizira stroške. V prvem razredu je vpisanih 8 učencev, v drugem 7, v tretjem 5, v četrtem 3 in v petem 13. V italijanski soli sta dva v četrtem, dva pa v petem razredu.

JUTRI IN V PETEK

Stage in koncert starodavne indijske glasbe

S tremi znanimi glasbeniki

Bezen vpogled v tisočletno glasbeno tradicijo Indije: to priložnost ponujata glasbena sola Cinquantacinque in zadruga Bonawentura, ki jutri oz. v petek prirejata seminar in koncert Magične zvočnosti Indije, pri organizaciji katerega sodelujeta se Village Studio iz Ravenna in tržaski Robin Hood Folk Club. Indijski magični zvok bodo z glasbili in glasom podali Sankha Chatterjee (tolkala), Nag Manilal (sitar, na sliki) in Sangeeta Bandyopadhyay (glas).

S seminarjem, ki se bo začel jutri ob 18. uri na se- dezu sole v Ul. Carli 10/a, tržaska ustanova pravzaprav začne solsko leto 1995/96. Na seminar se lahko prijavijo vsi, ki jih privlači indijska tradicionalna glasba, vpisnine ni, vendar bi se morali inter- senti prijaviti. Za dodatne informacije in morebitne prijave lahko zainteresenti pokličejo na telefonsko številko 040/307309 med 17.30 in 19.30.

V petek zvečer pa bo v gledališču Miela nastop omenjenih treh indijskih glasbenikov, ki nadaljujejo starodavno tradicijo svoje dežele. Sankha Chatterjee je svojo umetnost in mojstrsko izvežbanost na tradicionalnem instrumentu tabla že posredoval številnim mladim indijskim in drugim glasbenikom, ker je veliko nastopal vseh psov in tudi vodil že več seminarjev, rednim predavanjem na univerzi Rabinda Bharati Music v Kalkuti je zadnja leta pridal se redno udeležbo na seminarjih v Berlinu in Benetkah. Tudi Nag Manilal, znan sitarist, nadaljuje družinsko tradicijo igranja v stilu Bishnupur na tem instrumentu. In končno je »družinsko zaznamovana« tudi pevka Sangeeta Bandyopadhyay, hči Sankhe Chatterjeeja. Nastopati je začela že pri starih letih, v dolgoletnem studiju pa je izdelala zelo svojstven stil, ki spostovanju do tradicionalne izvedbe dodaja tudi zelo zaznavno osebno noto. Koncert Magične zvočnosti Indije se bo začel ob 21. uri.

ZA LITERATURO IN FOTOGRAFIJO

Natečaja Mladike

XXIV. nagradni literarni natečaj

Revija Mladika razpisuje XXIV. nagradni literarni natečaj za izvirno se neobjavljeno crtico, novelo ali ciklus pesmi.

Rokopise je treba poslati v dveh citljivo pretipkanih izvodih (format A4) na naslov Mladika, Ulica Donizetti 3, 34133 Trst, do 31. decembra 1995. Rokopisi morajo biti opremljeni samo z geslom ali sifro. Točni podatki o avtorju in naslov naj bodo v zaprti kuverti, opremljeni z istim geslom ali sifro. Teksti v prozi naj ne presegajo deset tipkanih strani, ciklusi poezije pa naj predstavljajo samo izbor najboljših pesmi (največ deset).

Ocenjevalno komisijo sestavljajo: univ. profesor in kritik Martin Jevnikar, pisatelj Alojz Rebula, prevajalki in kritičarki prof. Diomira Fabjan-Bajc in prof. Ester Sferco ter odgovorni urednik revije Marij Maver. Mnenje komisije je dokončno.

Na razpolago so sledeče nagrade: za crtico ali novelo: prva nagrada 400.000 lir, druga nagrada 300.000 lir, tretja nagrada 200.000 lir;

za pesem ali ciklus pesmi: prva nagrada 200.000 lir, druga nagrada

PADRIČE / TRGOVINA JESTVIN

Zamenjava za pultom

Prejšnjo soboto so ponovno odprli trgovino jestvin sredi Padrič, ki jo je dolga leta upravljala družina Gregori. Za lično urejenimi pulti in izlozabami, ki ponujajo poleg jestvin se drugo blago za kuhinjo in dom, sta nasmejani sestra Rozana in Irene Lavrencić, ki prihajata iz Doberdoba. Rozana ima večletno izkušnjo, saj je po trgovski soli vodila podoben obrat v Zagraju na Goriskem. Kolegi trgovci pri SDGZ ce-

stitajo podjetnima dekletoma ter jima želijo, da bi si pridobili čim več klientele tudi iz soseske. Nedvomno gre pozdraviti dejstvo, da se po dobi zapiranja in siromašenja trgovskih struktur po Krasu zopet lotijo mladi dejavnosti, ki ne odigrava zgolj ekonomske, ampak tudi širšo in narodno funkcijo.

Na sliki (foto KROMA): na levi sestri Rozana in Irene, spredaj od leve Klara, Silvan in Maruska Gregori.

KONCERT / SPET V TRSTU

Inti Illimani združili dve generaciji

Očetje in sinovi skupaj na istem koncertu

Inti Illimani niso nikoli pretrgali popkove, ki jih je življenjsko povezovala z južnoameriško tradicijo. Tradicija pa ni bila za njih le filozofsko bogastvo, temveč življenjske snovi, iz katerih so crpali navdih za svoje glasbene predelave. Njihova petindvajsetletna turneja po svetu, v času ko se zaradi fašistične diktature v rodnem Čileju niso smeli vrniti domov, je pustila sledove tudi v njihovi glasbi: raznolikost barv, tonov in zvokov, kontaminacija med različnimi ljudskimi glasbenimi tradicijami, pluralizem sporočil, vse to je mimo njihove »politične produkcije« postala njihova najvažnejša glasbena dejavnost. S casom so zgodovinske »Vencemos«, »El pueblo unido jamas sera vencido« in druge stopile v ozadje in prepustile večjo pozornost muzikalični plati njihove kasnejše produkcije, ki jo ljubi-

telji klasifikacij postavljajo med world music in New Age.

Izbiro je potrdil tudi spored včerajšnjega koncerta na Gradu sv. Justa: Inti Illimani so raznoliki publiki, za

večer znotraj srednjeveskih zidov so se namreč odločili tako nekdanji dvajsetletniki sedesetih let kot njihovi otroci, ponudili koncert, ki so ga oblikovali predvsem talenti posa-

meznikov, za nostalgijo ni bilo prostora. Sicer pa brez »El puebla unido...« ni bil nihče pripravljen posloviti se, zato mu je bilo dodeljeno častno mesto za zaključek večera. (td)

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA, 13. septembra

JANEZ

Sonce vzide ob 6.40 in zatone ob 19.21 - Dolžina dneva 12.41 - Luna vzide ob 20.57 in zatone ob 11.13.

Jutri, CETRTEK, 14. septembra

RASTKO

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 21,5 stopinje, zračni tlak 1018,6 mb narašča, brezvetrje, vlaga 77-odstotna, nebo rahlo poodblaceno, morje skoraj mirno, temperatura morja 21,4 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Margherita Tommasini, Alessia Rossetti, Ivana Skerk, Elisa Giuliani.

UMRLI SO: 82-letna Rosalia Stavagna, 95-letna Rosina Malabotich, 88-letna Elvira Dobrila, 84-letni Danilo Scheimer, 74-letna Rosina Ingusci, 81-letna Aristeia Vatta, 84-letni Beniamino Martinnelli, 69-letni Francesco Iurisevic, 82-letna Vittoria Capponi, 85-letna Teresa Pellizzer, 82-letna Vittoria Gioseffi, 93-letna Maria Furlan in 75-letni Carlo Fassetta Pitic.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 11. do NEDELJE, 17. septembra 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Bernini 4 (309114), Ul. Felluga 46 (tel. 390280), Lungomare Venezia 3 - Milje (tel. 274998)

OPCINE - Proseška uli-

ca 3 (tel. 215170) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Largo Piave 2, Lungomare Venezia 3 (Milje).

OPCINE - Proseška ulica 3 (tel. 215170) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Largo Piave 2 (tel. 361655).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Scemo e più scemo«, i. Jim Carrey, Jeff Daniels.

EXCELSIOR - 17.15, 18.55, 20.35, 22.15 »Fermo posta Tinto Brass«, r. Tinto Brass, prepovedan mladini pod 18. letom.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.15, 18.10, 20.05, 22.00 »Il terrore dalla sesta luna«, i. Donald Sutherland.

AMBASCIATORI - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Bad Boys«.

NAZIONALE 1 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »French Kiss«, i. Meg Ryan, Kevin Kline.

NAZIONALE 2 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »L'isola dell'ingiustizia (Alcatraz)«, i. Christian Slater, Kevin Bacon, Gary Oldman.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.00 »L'incantesimo del lago«, risani film; 20.15, 22.15 »Un amore tutto suo«, i. Sandra Bullock.

NAZIONALE 4 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15 »Carrington«, i. Emma Thompson.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Anal Club: attività non stop«, prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 17.00, 18.40, 20.20, 22.10 »Free Willy II«.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.00 »Amata immortale« r. Bernard Rose, i. Gary Oldman, Valeria Golino, Isabella Rossellini.

LUMIERE - 18.45, 20.30, 22.15 »Cow Girl, il nuovo sesso«, i. Uma Thurman, Keanu Reeves, John Hurt, Sean Young.

PIREDITVE

KNJIZNICA P. TOMAZIC IN TOVARISI - Prosvetni dom. Danes, 13. t. m., ob 20. uri A. Vremec: VAS, LJUDJE IN CAS - ZGODOVINA OPCIN. Predstavitev druge izpopolnjene izdaje s krajsim italijanskim prevodom. Sledijo UTRINKI IZ STARIH CASOV NA OPCINAH. Po gornji knjigi priredil Drago Gorup, sodelujejo recitatorji MoPZ in ZePZ Tabor. Zadnji dan razstave CLOVEK IN ZEMLJA - OPEN-SKI JUS.

8. RAZSTAVA - SEJEM značilnih pridelkov Krasa GROČANA, pokroviteljstvo Kraska gorska skupnost. Program: v soboto, 16. t. m., ob 17. uri odprtje razstave-sejma; ob 20. uri dalje ples s ansambлом Kraski kvintet; v nedeljo, 17. t. m., ob 11. uri odprtje razstave-sejma; ob 16. uri kulturni program; ob 19. uri dalje ples s ansambлом Primorski Fantje. Oba dneva od 9. do 18. ure prost prehod državne meje Gročana - Lokev. V srenjski hiši bo razstava gob.

IZLETI

KD RDECA ZVEZDA prireja ob 50-letnico delovanja 21. in 22. oktobra izlet v Mathausen. Prijave sprejemamo v občinski knjižnici v Salezu tel. st. 229533 ob torkih in petkih od 16. do 19. ure.

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV v sodelovanju s KRUT-om prireja v nedeljo, 17. t. m. enodnevni izlet v Praglo (PD) z ogledom znamenite abacije in Padove. Vpisovanje in informacije se danes, 13. t. m. na sedežu krožka v uradnih urah, tel. st. 360072/3720062.

ŠOLSKE VESTI

SEMPOLAJSKI UCITELJI sporočajo, da bo začetna šolska masa jutri, 14. t. m., ob 9.30 v sempolajski cerkvi.

UCITELJI devinske sole sporočajo, da bo začetna šolska masa jutri, 14. t. m., ob 11. uri v devinski cerkvi.

UCITELJSTVO nabrežinske osnovne sole sporoča, da bo začetna šolska masa jutri, 14. t. m., ob 9. uri.

UCITELJI osnovne sole Salez-Zgonik sporočajo, da bo začetna šolska masa v petek, 15. t. m., ob 16.30 v zgoniski cerkvi.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO v Nabrezini sporoča, da se pouk na vseh osnovnih solah in otroških vrtcih začne v petek, 15. t. m. s sledecim urnikom na osnov-

nih solah: V. Scek-Nabrezina od 8. do 13. ure, J. Jurčic- Devin od 8.15 do 12.45, S. Guden-Sempolj od 7.55. do 12.55, K. Gorazd - Salez od 8.10 do 16.10 ter 1. maj 1945-Zgonik od 8. do 16. ure ter otroški vrtec v Nabrezini od 7.55 do 12.55 ter otroški vrtec v Devinu od 8. do 13. ure. Prvi dan pouka naj pridejo otroci v solo v spremstvu staršev, kjer bodo dobili vse potrebne informacije.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO pri Sv. Ivanu sporoča, da se pouk v vseh osnovnih solah in otroških vrtcih začne v petek, 15. t. m. in sicer: v osnovnih solah od 8.15 do 12.45 ter v državnih vrtcih od 8. do 12. ure. Prvi dan pouka naj pridejo otroci v solo v spremstvu staršev, kjer bodo dobili vse potrebne informacije.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO Sv. Jakob sporoča, da bo prvi dan pouka v petek, 15. t. m. na osnovnih solah od 8. do 12. ure, brez kosila. Vse nadaljnje informacije dobijo stariši pri učiteljih posameznih predmetov.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO v Dolini sporoča, da se pouk prične 15. t. m. Na vseh solah in vrtcih dolinskega didaktičnega področja bo navedenega dne pouk potekal od 8. do 12. ure. Vljudno naprosamo, da pridejo otroci v spremstvu staršev v solo oz. vrtec, kjer jim bodo solniki posredovali informacije in pojasnila v zvezi s pričetkom pouka.

DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO na Opcinah sporoča, da se prične pouk v petek, 15. t. m. na vseh solah in vrtcih po sledecem urniku: osnovne sole F. Bevk na Opcinah od 8. do 13. ure, P. Trubar v Bazovici od 8.10 do 12.50, K.D. Kajuh v Gropadi od 8.10 do 12.30, P. Tomažič v Trebčah od 8.15 do 12.15, A. Cernigoj na Proseku od 8. do 12.40, A. Sirk v Križu od 8. do 13. ure ter A. Gradnik na Repentabru od 8. do 13. ure in otroški vrtci: na Opcinah od 7.45 do 12. ure, v Bazovici od 8. do 12. ure, v Gropadi od 7.45 do 12. ure, v Trebčah od 8. do 12. ure, na Proseku od 8. do 12. ure, v Križu od 8. do 12. ure ter na Repentabru od 8. do 12. ure.

SOLNIKE, ki bi radi novo šolsko leto začeli z maso, vabimo jutri, 14. t. m., ob 17. uri v opensko župno cerkev.

OBVESTILA

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUSTEV obvesča, da razstavlja mladim likovnim ustvarjalcem iz Trsta, Gorice in Benecije, ki smo jo v sodelovanju s SKD Slavec iz Ričmanj odprli ob praznovanjih za 50-letnico ZSKD v Babni hiši, bo na ogled se danes, 13. in jutri, 14. t. m. od 20.30 do 22.30. Prisrčno vabljeni!

GODBENO DRUSTVO PROSEK prireja tudi letos glasbeno solo. Informacije in vpisovanja v Soscevi hiši na Proseku ob torkih in petkih od 20.30 dalje.

GLASBENA MATICA TRST - Sola M. Kogoj v sodelovanju z Godbeniskimi solami vpisuje za

pihala, trobila in tolkala v godbenih prostorih po naslednjem razporedu: Breg: torek in četrtek od 20. do 22. ure, Nabrezina: ponedeljek in četrtek od 20.30 do 22. ure, Prosek: torek in petek od 20.30 do 22. ure, Ricmanje: sredo od 17.30 di 19.30 in Trebče: ponedeljek in petek od 20.30 do 22. ure. Informacije - tajništvo GM, Ul. R.Manna 29 Trst, tel. st. 418605.

DEKLISKI PEVSKI ZBOR V.VODNIK začenja vaje v torek, 19. t. m. v prostorih KD V.Vodnik ob 20. uri. Vabljeni so vse nove in stare pevke. Informacije na tel. st. 228438 - Valentina.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvesča, da bo urad odprt za člane ob torkih od 9. do 10.30.

SK BRDINA sporoča, da se nadaljujejo treninzi vsak torek in četrtek. Zbirališče ob 18. uri na trgu Brdina na Opcinah.

SK BRDINA obvesča, da je sedež odprt. Za informacije vsak ponedeljek od 19. do 20. ure.

SK BRDINA organizira tečaj smučanja na plastični stezi. Informacije na sedežu kluba vsak ponedeljek od 19. do 20. ure.

MALI OGLASI

tel. 040-361888

PIVNICA Sancin v Boljuncu je ponovno odprta. Na voljo originalno pivo "Oktoberfest" in vse vrste sendvičev. Čakamo vas!

VPISOVANJA v poklicne tečaje za kozmetičarke/je, frizerke/je in draguljarje. Samo sposobni interesi naj tel. na st. 040/368705.

AUDI 80 AVANT 2.0 E, letnik '93 v odličnem stanju, ugodno prodam. Tel. v uradnih urah na st. 040/369858 - 362014.

PRODAM keramično barvano peč na drva Palazzetti, široko 60 cm in visoko 70 cm, 120 kg. Tel. st. 208936.

PRODAM ford escort ghia 1600, pet vrat, 16 v, letnik december 1992. Tel. st. (040) 414478-zvečer.

PRODAM malo rabljen otroški voziček Chicco Atlantic za 120.000 lir in stajco za 30.000 lir. Tel. st. 212635.

V ZGONIKU prodam zazidljivo zemljišče površine 2.800 kv.m. Tel. st. 045/7571180 ali 040/215258.

ISCEMO prostore za urade na Opcinah. Tel. st. (040) 214538.

GOSTILNA na Krasu isce izkušenega kuharja. Tel. st. 362949 ali 362925 (ob uradnih urah).

ISCEM hiso ali zazidljiv teren v Miljah s pogledom na morje. Tel. st. 662023.

AGENCIJA za prevode isce sodelavce za občansko prevajanje. Pismeni curriculum posljite na naslov: Studio Gustin, Narodna ul. 24 - 34016 Opcone.

PREVAJAM slovensko, italijansko in srbohrvasko. Tel. st. 212055.

PODARIMO v Križu dva psička. Zainteresirani naj pridejo v Križ st. 242 ali tel. na st. 220807.

COS P. TOMAZIC iz Trebče isce pisarniške omare v dobrem stanju. Darovalci naj tel. na st. 214300 (sola) ali 211119 (ravnateljstvo v dopoldanskem času).

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prililje) tel. 360072, s sledecim urnikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

PRISPEVKI

Ob priliki rojstnega dne daruje Justina Daneu 50.000 lir za vzdrževanje spomenika padlim v NOB z Opcin in 50.000 lir za SKD Tabor.

10. septembra nas je zapustil naš dragi

Danilo Emili

Pogreb bo danes, 13. t. m., ob 12. uri iz mrtvašnice v Ul. Costalunga v cerkev sv. Jerneja na Opcinah.

Zalostno vest sporočajo žena, sin Edoardo ter ostalo sorodstvo

Trst, 13. septembra. 1995

(Pogrebno podjetje Zimolo)

Ob izgubi dragega Danila zalujeta s prizadeto družino

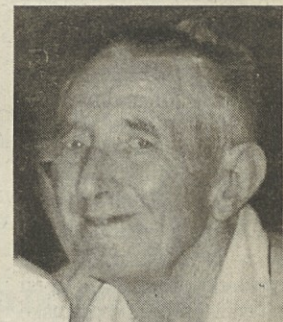
Nada Emili in Sergio z družino

11. septembra nas je zapustil naš dragi oče, brat in nono

Valentin Žerjal

Zdravo

Pogreb bo jutri, 14. t.m., ob 12.15 iz mrtvašnice glavne bolnisnice v Ul. Pietà v boljunske cerkev.

Zalostno vest sporočajo hčeri Marija in Pavla z družino ter ostalo sorodstvo

Boljunec, 13. septembra. 1995

Zadnji pozdrav dragemu nonotu

Erika in Mateja

Ob izgubi dragega očetata Valentina izrekata iskreno sožalje Mariji in Pavli

Marina in Alan

Ob smrti dragega očetata Valentina sočustvujemo z Marijo in svojci

direkcija in kolegi podjetja Pacorini

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka do 15. ure PUBLIEST - Trst Ul. Valdirivo 36 tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih redakcija Primorskega dnevnika Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600

Hildegard Bayer

TECAJI
NEMŠKEGA JEZIKA

- ☐ za odrasle, dijake in otroke
- ☐ prilagojeni urniki
- ☐ predavatelji v materinščini
- ☐ razredi z največ 10 slušatelji
- ☐ tečaji za podjetja
- ☐ individualni tečaji

VPISOVANJA vsak dan od 10. do 18. ure (razen sobote)
TRST - Ulica Ginnastica 3, I. nad. - Tel. 661050

GLASBA / MEDNARODNO TEKMOVANJE MLADIH VIOLINISTOV

Žirija natečaja Lipizer izbrala 12 polfinalistov

Danes nastopi s pianisti, od jutri dalje pa z orkestrom

Med polfinalisti je tudi Janice Martin (ZDA) (f.Reportage)

Žirija mednarodnega natečaja za mlade violiniste "Rodolfo Lipizer" je predsinoci izbrala 12 polfinalistov, ki so uspešno premostili prvo oviro na zahtevnem tekmovanju. To so Sergej Ostrovsky (Izrael), Gisella Curtolo (Italija), Giovanni Angeleri (Italija), Andreas Zumthor (Svica), Roberto Noferini (Italija), Janice Martin (ZDA), Marko Josifoski (ZR Jugoslavija), Florin Croitoru (Romunija), Vladlen Cernomor (Uzbekistan). Poleg tega je mednarodna žirija, ki ji predseduje skladatelj Alessandro Solbiati, nagradila tudi najboljše izvajalce posameznih sk-

ladb. Posebne nagrade so prejeli Kristof Barati (najboljša izvedba Lipizerjeve studije), Gisella Curtolo (Locatellijeva sonata), Alexandra Wood ("Canzoncina" Flavia Testija) in Kyoko Maezawa (Bach v Lipizerjevi priredbi).

Polfinalisti so nastopali včeraj in bodo se danes (ob 10.00, 15.30 in 20.30) ob spremljavi pianistov. Nocoj bodo po zadnjih nastopih izbrali šest finalistov, ki bodo naslednje tri večere nastopili se v odločilni preizkusnji skupaj z orkestrom.

Vstopnica za današnje polfinalne nastope velja 8 tisoč lir, abonmaji za vse nastope, vključno z nedeljskim koncertom zmagovalcev, pa 54 tisoč lir (42 tisoč za člane in mladino).

KRMIN / NA PRAZNIKU GROZDJA

Melita Gradnik nova "kraljica" med vinogradi

Izbral jo je konzorcij "Collio"

Nova "Kraljica brskih vinogradov" je 18-letna Melita Barbetti Gradnik iz znane družine vinogradnikov na Plesivem. Vnukinja pokojnega Mira Gradnika nadaljuje z družinsko tradicijo: v Cedadu obiskuje enološko solo, sicer pa z mamo Nedo in staro mamo Romano sodeluje pri vodenju posestva in promocijskih dejavnostih.

Naslov, s katerim se bo ponašala v naslednjem letu, so jih podelili v nedeljo zvečer na pokrajinskem prazniku grozdja v Krmini. Za njeni spremljevalki sta bili imenovani Janja Korsič z Jazbin in Caterina Grudina iz Skrljevega. Melita je krono prejela iz rok Oriette Skok z Jazbin, ki je častne dolžnosti briske "kraljice" vestno opravljala v zadnjem letu. Slovesnost ob nasledstvu je vodil predsednik zascitnega

konzorcija "Collio" grof Douglas Attems.

Izbira briske kraljice se razlikuje od sorodnih natečajev, pri katerih je vaze le zunanji videz mladih in brhkih deklet. V tem primeru je se pomembnejše poznavanje Brd, vina in vinogradov, aktivno udejstvovanje v vinogradništvu, pa tudi poznavanje osnov enologije in gastronomije. Kraljico zato izbirajo med dekleti, ki so se v prejšnjem letu odlikovale v vinogradništvu. Njena naloga je v letu "kraljevanja" ta, da sodeluje na prireditvah, ki jih briski zascitni konzorcij prireja za promocijo tukajšnjih vin in da s svojo mladostno svežino in znanjem ponuja gostom živ dokaz briske gostoljubnosti.

Na sliki (Fotostudio Reportage) nova "briska kraljica" Melita Gradnik

Sportno združenje
Dom in Kulturni
dom Gorica

se veselita s

SILVIO in LIVIJOM
ob rojstvu malega Domovca

NIKOLASA

SILVIO in LIVIJA
SEMOLICA

je osrečilo rojstvo malega

NIKOLASA

Znjini se veseli

Pokrajinski odbor
SKGZ za Goriško

KINO

GORICA

VITTORIA 18.00-20.00-22.00 »Terror dalla sesta luna«. I. Donald Sutherland. Ozv. Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Scemo e più scemo«. I. Jim Carrey in Jeff Daniels.

ŠOLSKE VESTI

SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE prireja v solskem letu 1995/96 naslednje tečaje: windows office (windows, winword in excel - 100 ur - dva tečaja), zacetniški tečaj angleščine (100 ur), knjigovodstvo (80 ur), tečaj o telesni zaznavi in govorici (30 ur), tehnike prodaje (30 ur) in marketing za obrate v vinogradništvu (20 ur). Vpisovanje do 15. septembra na sedežu v ul. della Croce 3, tel. 81826, vsak dan od 9. do 13. ure.

GLASBENA MATICA - GORICA sprejema prijave v solsko leto 1995/96 za: godala, pihala, tolkala in predolsko glasbeno vzgojo. Vse potrebne informacije dobite na tajništvu sole v Ul. della Croce 3, se do 15. septembra od 11. do 16. ure (tel. 531508).

DIJASKI DOM SIMON GREGORČIČ sporoča, da je v teku vpisovanje za solsko leto 1995/96 do zadnje razpoložljive mest. Informacije in prijave v upravi doma, tel. 533495.

OBVESTILA

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV in KRUT bosta poskrbela (ob zadostnem številu prijav) za prevoz na plavalne ure v bazen v Gradezu vsako sredo, začeni s 4. oktobrom. Prijave na sedežu društva in pri g. Anamarji v Ul. Malta 2, tel. 531644, samo se danes.

OBCINSKA KNJIZNICA V DOBERDOBU bo v ponedeljek, 18., in torek, 19. t.m., zaprta.

IZLETI

SPD GORIČA obvešča, da je se nekaj prostih mest za izlet v Belo Krajino, 17. t.m. Avtobus odpelje ob 6. uri iz Rozne doline.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MARZINI, C. Italia 89, tel. 531443

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
CENTRALE, Trg Republike 26, tel. 410341

SSK / SEJA POKRAJINSKEGA TAJNIŠTVA ZA GORIŠKO

Razmere na šoli Trinko so nevzdržne

Čestitke Corsiju ob potrditvi na čelu BGS - Izjava o pogajanjih med Italijo in Slovenijo

V Gorici se je sestalo pokrajinsko tajništvo SSK. Pred sejo je bilo srečanje z novim tajnikom sovođenjske sekcije Julijanom Ozbotom, ki je nakazal glavne probleme in delovanje SSK v tej občini. Tajnik Aleš Figelj je nato čestital Hadrijanu Corsiju ob ponovni izvolitvi za predsednika Briske gorske skupnosti. Sam Corsi je nakazal svoje programske smernice, ki gredo od izboljšanja infrastrukture do obmejnega sodelovanja, varstva okolja in teritorija.

Glavna točka seje je bila diskusija o stanju srednje sole Ivan Trinko. Ugotovili so, da kljub posegom stranke

oz. občinskega svetovalca Bernarda Spacapana, ni prislo do pozitivne razrešitve. Ob dejstvu, da gre za tretjo selitev v nekaj letih, je namestitev nevzdržna, zaradi locitve tajništva in ravnateljstva in pomanjkanja prostora v stavbi v Ul. Cappella. Zaskrbljujoče so tudi besede goriskega župana o dvehletni namestitvi v tej stavbi, ko obstajajo druge alternative. Nazadnje je bil govor o občinski konzultaciji za slovenska vprašanja. Ob zadovoljstvu za njeno končno umestitev, je tajništvo izrazilo upanje, da bo sodelovanje z občinsko upravo konstruktivno.

Pokrajinsko tajništvo SSK je sprejelo tudi sledečo izjavo:

»Slovenski zunanji minister je v Strunjanu zagotovil zastopnikom manjšinskih organizacij, da ostaja manjšinsko vprašanje za Slovenijo prioriteto, vendar da namerava v pogajanjih med državama vztrajati za ločen dvostranski sporazum o manjšinah. Urejevanje vprašanja nepremičnin v Istri bo slo torej brez vzporednega reševanja problemov manjšine. Nihče ne dvomi v dejstvo, da gre za dva vsebinsko ločena problema, vendar opuscanje naših zahtev v sedanjih pogajanjih med Slovenijo in Italijo pomeni podaljšati v nedogled rešitev naše manjšinske problematike. Italijanska diplomacija in njeni vladni krogi nimajo namreč velike sile pri reševanju pravnega statusa svoje slovenske manjšine, kajti očitno je, da jih Slovenija pri tem lahko marsičesa nauči.

Z locitvijo manjšinskega in nepremičninskega vprašanja kloni slovenska diplomacija italijanskim zahtevam in politiki zavlačevanja. Manjšinsko vprašanje mora slovenska država rešiti v tej fazi pogajanja z Italijo in nam tako dokazati, da ohranja zanj nasa manjšina prioriteto mesto in da ni le drugorazredni problem, za rešitev katerega se lahko mirno počaka se nekaj let.«

KULTURA / SKLEPNO SREČANJE IZ NIZA "POEZIJA IN GLASBA"

Pesniški, likovni in glasbeni večer na grajskem obzidju

Krožek "Mittelart" predstavil občinstvu goriške ustvarjalce

Niz kulturnih večerov poezije in glasbe v priredbi likovnega krožka »Mittelart« se je v prijetnem vzdušju sklenil na terasi grajskega obzidja. Ob glasbeni spremljavi skupine »Zuf de zur« so pesniki in igralci prebirali zdaj nežne in romantične poezije, kot so bile poezije Glorie Fabbri, zdaj silne in vznemirljive, kot so bile tiste, ki jih je Elena Stolfo brala za Giulia Nerinija. Poslušalci so nagradili z močnim aplavzom tudi nastop Marioline de Feo, ki je skupaj s Silvio Cumpeto doživeto recitala njegove verzice. Svoja literarne stvaritve so predstavili se Alberto Princis, Roberto Marino Masini in Annamaria Fabbri. Lepo scenografijo, ki je nastala iz raz-

misljanja o življenju in smrti, so pripravili trije goriski člani krožka »Mittelart«, in sicer Alessandra Bernardis, Herman Kosič ter Michele Dra-

scek.

Z letošnjo izvedbo niza »Poezija in glasba« so organizatorji uresnili cilja, ki so si ju zadali: ovrednotiti krajevne umetnike

in opozoriti na probleme mladine.

Na sliki (Fotostudio Reportage) pesniki in umetniki na večeru na grajski terasi

PRO LOCO / DESET NAGRAD

Izžrebali srečke nagradne loterije festivala folklorne

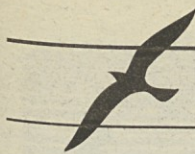
Društvo Pro loco, ki je glavni prireditelj goriskega mednarodnega folklorne festivala sporoča, da so bile v okviru nagradne loterije ob letošnjem festivalu izžrebane naslednje številke oziroma nagrade:

1. nagrada - izlet v Pariz za dve osebi - srečka st. 3538;
2. nagrada - zlata ogrlica - st. 3651;
3. nagrada - moska zapestna ura - st. 3450;
4. nagrada - srebrna posoda za sladkor - st. 4111;
5. nagrada - umetniška slika - st. 3280;
6. nagrada - gosp. stroj Rowenta m.120 - st. 1252;
7. nagrada - pekač Rowenta mov 44 - st. 4672;

8. nagrada - radio z bu-dilko Grundig - st. 2507;
9. nagrada - walkman Saba Arp 66 - st. 4880;
10. nagrada - minipri-mer Braun MR 300 - st. 2569;

Društvo Pro loco obvešča, da je treba nagrade prevzeti do 10. oktobra in sicer na sedežu društva v Mazzinijevi ulici 7 (tel. 535415). Sedež je odprt od ponedeljka do petka od 9.30 do 11. ure.

Ker je bilo med obiskovalci letosnje mednarodne folklorne prireditve tudi veliko oseb iz drugih krajev nase dežele in iz Slovenije, je mogoče domnevati, da so med dobitniki katere od navedenih izžrebanih nagrad prav med temi obiskovalci.

OBČINA / SPOR V VEČINI ZARADI DVEH NOVIH ODBORNIKOV

Župan utišal polemiko toda napetost ostaja

Ostre besede med načelnikoma KDC in Forza Italia

Trije občinski svetovalci Krščanskega demokratičnega centra, ki so v prejšnjih dneh glasno grozili s krizo v večini na goriski občini, če ne bi ob predvideni razširitvi uprave od 6 na 8 odbornikov dobili zase vsaj eno odborniško mesto, so morali sinoči ponizno zakopati bojno sekuro in okusiti nekaj grenkih trenutkov. Najprej župan in nato partnerji v večini (FI in NZ) so jim, ob hvalisavem priznanju njihove "nenadomestljive vloge", dali tudi jasno vedeti, da njihove zahteve ne nameravajo sprejeti. Župan bo sam, po svoji uvidenosti in mimo pritiska te ali one stranke izbral imeni novih odbornikov. Načelnik KDC Glessi se je moral podrediti močnejšima partnerjema, zagotovil pa je, da je to zadnjič in da bodo odslej stvari potekale drugače: KDC ostaja v koaliciji, vendar bo se bolj kritično kot doslej ocenjeval vsak korak uprave. Spor je torej nekako rešen, nelagodje v vrstah večine pa ostaja.

Razpravo o tem problemu je začel župan z izjavo, v kateri je najprej skušal naprtiti tisku vso krivdo za polemiko. Dveurno prerekanje med predstavniki večine, ki je sledilo, je dokazalo, da se na časopisnih straneh le odsevajo realni problemi v večini. Župan je vneto zagovarjal novost sedanje uprave in nove metode delitve odgovornih mest, ki da ne temeljijo več, kot so nekoč, na delitvi vpliva med strankami, pač pa na sposobnosti izbranih oseb, neglede na njihovo pripadnost. Zelel si je si-

cer več dialoga s strankami večine, pozval jih je tudi, naj njihovi svetovalci vestneje sodelujejo na sejah občinskega sveta, kjer je zaradi odsotnosti bila večina pogosto neskladna, poudaril pa je, da ne bo sprejemal nobenega pogojevanja pri izbiri odbornikov.

Načelnik KDC Glessi je tudi sam skušal utišati vroče tone polemike in zanimal, da bi on osebno ali njegova skupina kdaj izrecno zahtevala odbornika zase. V isti sapi pa je dal razumeti, da problem znotraj večine ostaja, ko je napadel "jastrebe in jastrebečke" v skupini Forza Italia, ki da hočejo diskriminirati njegovo skupino. Napovedal je, da bo KDC ostal v večini in delal za to, da bi vanjo vsto-

pili tudi trije svetovalci CDU, hkrati pa zagrozil, da »ne bomo več prenasajali pomanjkanja spoštovanja do nas« in da »jastrebom in jastrebcem v Forza Italia bomo prej ali slej izpuli peresa«.

Tudi načelnika NZ Coana in FI S. Fornasir sta skušala dati videz strnjene večine, toda nekateri očitki slednjega na račun svetovalcev KDC (»Izvolili smo vas na listah FI, zato se sedaj lepo podredite izbiram župana in ne razsajajte«, jim je kratkoma zabrusil) in ostre reakcije le-teh so bili le še dodaten dokaz, da preživlja koalicija težke trenutke in da so njene različne komponente vse prej kot složne.

Svetovalci opozicije

Fiorelli, Zamparo, Crocetti in N. Fornasir so drug za drugim ugotavljali, da kaj je bilo sploh treba tega prerokanja znotraj večine v občinskem svetu. Svoje zdrahe naj bi reševali doma, seje občinskega sveta pa koristneje posvečali reševanju upravnih zadev. Zlasti Fornasir je ugotovil, da je župan osamljen, da mu sprta koalicija ne nudi nobene politične smernice za upravljanje in včasih niti večine v občinskem svetu za sprejemanje sklepov. »Mi smo na razpolago«, se je ponudil v imenu vsaj dela opozicije, »da županu pomagamo iz te osamljenosti, če bo le pripravljen prisluhniti našim predlogom in upravnim smernicam.«

DAVEK NA SMETI / POJASNILO OBČINSKE UPRAVE

Popust za občane, ki živijo sami

Prijavo naj vložijo do 15. oktobra - Za prijave dvorišč, vrtov in teras bo čas še eno leto

Do 15. oktobra bo treba urediti nekatere obveznosti glede odmere davka na pobiranje, odvoz in uničevanje odpadkov, nekaj obveznosti pa je bilo odgojenih za eno leto. Tako določa zakonski dekret z dne 5. septembra. Veliko občanov, zlasti v večjih krajih, je medtem že prejelo na dom posebne obrazce, ki naj bi jih vrnili izpopolnjene do konca meseca. Ta rok zdaj ne velja več, pravijo na goriski občini. Samo v nekaterih posebnih primerih bo treba obrazce izpolniti in vrniti do 15. oktobra.

Kaj pa druge novosti, recimo glede prijave površin balkonov, stavbam pripadajočega prostora, vrtov, dvorišč itd? Te površine bo treba prijaviti (seveda, če medtem ne bo dodatnih sprememb) sele čez eno leto, do 30. septembra 1996. Z drugo besedo: občani, ki so že vpisani v davčne sezname in živijo v stanovanjih, ki so glede na površino ostala nespremenjena, za letos nimajo nobene obveznosti. Ni jim treba izpolniti obrazca, ki so jim ga že, ali ga se bodo dostavili na dom.

Drugače je za občane, ki živijo sami

in bodo lahko koristili ugodnosti (plačali bodo manj davka), ki jih za take primere predvideva zakon in občane, ki stanovanje uporabljajo le občasno. Izpolnitev obrazca je v teh primerih pogoj za koriščenje ugodnosti. Če je ostalo stanovanje glede površine nespremenjeno in če so lastniki oziroma uporabniki že vpisani v davčni seznam, v obrazcu ni treba navajati površine. Zadostujejo le osnovni osebni podatki in navedba (na notranji strani obrazca), da živijo sami, da stanovanje uporabljajo občasno itd.

"Popust" na davku za smeti se uvaja prvic. Zakon predvideva sicer tudi najvišjo možno mero popusta (največ eno tretjino), v posameznih občinah pa visino določajo občinski sveti, ki morajo zadevni sklep sprejeti do konca meseca. Goriski občinski svet o tem se ni razpravljajal, pač pa bo vprašanje na dnevnem redu prihodnje seje.

Prav je, da občani, ne glede na zamude občinskega sveta, obrazec izpolnijo in s tem vložijo prošnjo za plačevanje nižjega davka na smeti v prihodnjem letu.

DIJAŠKI DOM

Otroško srečanje

Staršem bodo predstavili poletno središče

V slovenskem dijaškem domu Simon Gregorčič bodo danes ob 18. uri "oživeli" poletno središče. Otroci, ki so se udeležili "Nenavadnega potovanja" v letošnjem središču, bodo s pomočjo vzgojiteljev pripravili svojevrstno predstavitev dejavnosti, s katerimi so se ukvarjali od 21. junija do 28. julija. Staršem in prijateljem bodo pokazali, kaj so doživljali in ustvarjali v šestih tednih delovanja središča.

Letošnje poletno središče je vsak teden obiskovalo približno 45 otrok, skupno število udeležencev pa je na koncu doseglo rekordno število 81. Tolikšna udeležba priča, da je bila ponudba središča, ki so ga organizirali v Dijaškem domu, zelo zanimiva in mikavna. K temu so pripomogle zanimive in nenavadne dejavnosti v laboratorijih (astronomija, animacija, naravoslovje, novinarstvo, kajakstvo), pa tudi strokovnost mentorjev in dobra organizacija. Kdor želi izvedeti in videti kaj več o središču, je vabljen nocoj v dijaški dom.

GORICA / V SEMENIŠKI ULICI

Rajonski svet se bo danes sestal kar na gradbišču

Predsednik in člani rajonskega sveta za Svetogorsko cetrin Placuto so držali besedo in izpolnili v zapisnik zadnje seje jasno zapisano odločitev, da se bodo, v kolikor dela za prenovu Semeniske in sosednjih ulic ne bodo dokončana do konca avgusta, sestali kar na ulici. V Semeniski je se zmeraj gradbišče in na tem gradbišču se bo danes, ob 9. uri, sestel rajonski svet, da bi preveril potek del na tem mestnem območju, nato v ulici Campi in pri kazermetah. Na sejo so povabili tudi

občinska odbornika Rosellija in Pesca.

»Dosedanje oblike protesta niso bile uspešne, zato smo se odločili za ta korak. Prepričan sem, da z nami soglasa večina občanov in se zlasti trgovci, obrtniki in nasploh gospodarstveniki«, pojasnjuje pobudo predsednik rajonskega sveta Renato Boegan. Protest naj bi služil predvsem kot opozorilo, da se kaj takega ne bi ponovilo ob napovedani prenovi vodovodnega in plinskega omrežja v sosednji Carduccijski (Gospoši) ulici.

NOVICE

V Podgori slovesnost ob 50-letnici osvoboditve in 20-letnici spomenika

V Podgori bodo v nedeljo, 24. septembra, slovesno obeležili dva pomembna jubileja: 50-letnico osvoboditve in 20-letnico odkritja spomenika padlim v narodnoosvobodilnem boju. Pobudnika in prireditelja sta rajonski svet in podgorska sekcija VZPI/ANPI. Slovesnost se bo odvijala ob 10.30 pred spomenikom padlim v narodnoosvobodilni vojni s kulturnim programom, ki ga bodo oblikovali združeni pevski zbori Paglavci, Jezero, Skala in Soca, recitatorji, godba na pihala Kras iz Doberdoba in mešani pevski zbor Podgora. Govorila bosta Stojan Spetić in Giovanni Padoan - Vanni.

Javna razprava na pobudo SKP o vojni v Bosni in Hercegovini

V pokrajinski sejni dvorani bo drevi ob 18. uri javna razprava o vojni na tleh nekdanje Jugoslavije. Razpravo prireja pokrajinsko tajništvo Stranke komunistične prenov. Sodelovala bosta Francesca Longo, novinarka, sodelavka časopisov Liberazione in Manifesto ter novinar Matteo Moder. Govor bo predvsem o osporovanju vojskim akcijam zveze Nato in o italijanskem angaziranju pri teh pobudah ter o prizadevanjih za miroljubno rešitev spora, ki po mnenju SKP lahko edino ustavi nesmiselno pobijanje.

Film »Lady Bird, Lady Bird«

V okviru filmskih večerov, ki jih prireja skupnost Arcobaleno v sodelovanju z rajonskimi sveti, bodo drevi ob 21. uri, v župnijski dvorani na Rojcah, predvajali film Lady Bird, Lady Bird, Kena Loacha. Vstopnine ne bo.

Nabirka Rdečega križa za begunce iz BiH

Zenski odsek Rdečega križa iz Gorice je sprožil nabiralno akcijo najnujnejših potrebščin, ki jih bo poslal bosanskim beguncem. Najpotrebnejša so zimska oblačila za otroke, živila z dolgim rokom trajanja (testenine, riž, vino, sladkor, semensko olje, vitaminični keksi), peci in stedilniki. Pomoc v obliki hrane in oblačil sprejemajo na sedežu Rdečega križa, v ul. Codelli 9, vsak dan od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure in od 15.30 do 18., ob sobotah od 9. do 12. ure.

Pobude za starejše občane

Večnamenski kulturni center v Gorici in združenje "La Meridiana" prirejata za upokojene občane v mesecu septembru zanimive izlete in pobude. V četrtek 21. septembra se pripravlja izlet po gradski laguni, v četrtek 28. t.m. pa balinarsko tekmovalstvo na stezišču v Večnamenskem centru. Če bi se komu zahotelo se po počitnicah se lahko prijavi za potovanje v Sorrento, če pa bi se kdo želel posvetiti vrtičkanju a nima kje, se lahko pozanima za možnosti, ki jih v ta namen ponuja goriska občina. Informacije nudijo v Večnamenskem centru v Gorici, v ulici Baiamonti 22, ali po telefonu 5323777 oziroma 537379, med 9.00 in 11.00 uro.

UNIVERZA / VČERAJ SPREJEMNI IZPITI ZA BRUCE

Štiristo kandidatov za vpis na diplomatsko fakulteto

Sprejeli jih bodo samo sto - Novosti v organizaciji študija

Približno štiristo kandidatov iz cele Italije in med njimi tudi precej iz tujine se je včeraj udeležilo sprejemnih izpitov za vpis v prvi letnik univerzitetnega diplomatskega tečaja za diplomatske in mednarodne vede. Na izpitu so morali dokazati trdno znanje tujega jezika. Selekcija je dokaj stroga, saj se bo le vsak četrti lahko vpisal v diplomski tečaj, ki predvideva omejeno število mest in sicer po sto študentov v vsakem letniku.

Tolikšno zanimanje za vpis na gorisko fakulteto gre najbrž pripisati tudi dejstvu, da so v zadnjem letu, z odločilnim posredovanjem goriskega senatorja Darka Bratine, dosegli priznanje enakovred-

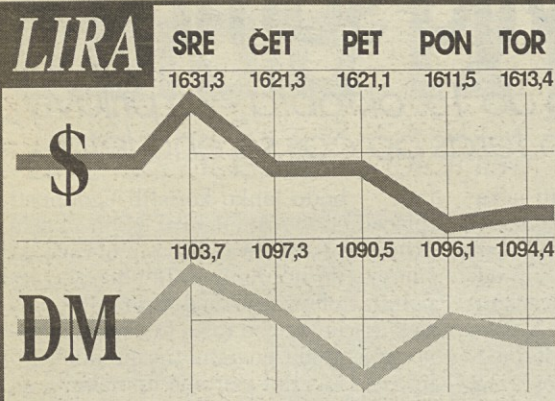
nosti diplome te fakultete z diplomami drugih sorodnih fakultet, kar odpira absolventom možnost sodelovanja na raznih javnih natečajih. Druga zani-

miva novost pa je v predvidenem zmanjšanju števila izpitov: namesto sedanjih 48 naj bi jih ostalo približno polovico manj, bodo pa zahtevnejši, saj se

vsebinska tečajev ne bo spremenila.

Na sliki (Fotostudio Reportage) kandidati na včerajšnjem sprejemnem izpitu

gospodarstvo in finance

POSVET / POROČILA IN RAZPRAVA NA SPECIFIČNE TEME

Slovenija se hitro približuje industrijsko razvitim sistemom

Med poročevalci iz Slovenije Vojka Ravbar, Janko Tratnik in Mira Puc

POSVET / CENTER BRDO

»Naš klient je tudi tisti pametni podjetnik, Illy«

TRST - Pri organizaciji dvodnevne posveta o možnostih za gospodarsko sodelovanje s Slovenijo, ki je bila v rokah italijanske izpostave mednarodne ustanove Business International, je sodeloval tudi slovenski center za izobraževanje menedžerjev z Brda pri Kranju (International Executive Development Centre), po svojih močeh pa je pomagala tudi Slovenska trgovinsko-industrijska zbornica v Italiji iz Milana.

O Centru Brdo, katerega lastnik je Sklad za razvoj managementa, smo v našem dnevniku že pisali, včeraj pa smo se ob robu posveta pogovarjali z njegovo direktorico Danico Purg, ki je na to svojo »kreacijo«, na njene predavateljke in studente izredno ponosna. Kot je ponosna na zanimanje, ki ga je zanjo pokazal tržaški zupan Riccardo Illy, ta »izreden človek, ki je kot dober podjetnik takoj razumel, da mu storitve centra lahko koristijo« (mimogrede, centru je zaupal izdelavo notranjega projekta o možnostih prodora znamke Illycaffè na vzhodne trge). Seminarje IEDC - sigla, s katero je center znan v Evropi kot ena najpomembnejših tovrstnih izobraževalnih ustanov v njenem osrčju - je doslej obiskovalo že skoraj 12 tisoč slušateljev z vseh celin, predavatelji pa prihajajo iz zelo uglednih mednarodnih menedžerskih sol iz vsega sveta. Toda Danica Purg ni bilo dovolj le to, da je ustanovila prvo in doslej največjo tovrstno solo v srednjevzhodni Evropi, saj je leta 1993 ustanovila tudi združenje tovrstnih sol s kratico CEEMAN, v katero je danes vključeno že 54 sol, med njimi tudi tržaški MIB in milanska univerza Bocconi.

Med jesenskimi seminarji naj izpostavimo tiste o finančni strategiji korporacij (od 6. do 8. novembra) in o strateških vprašanjih v bančništvu (od 20. do 22. novembra), ki ju bo vodil prof. dr. James C. Ellert, docent za finance na švicarski soli za management IMD v Lausannu. (vb)

TRST - Podatke, s katerimi so se na posvetu o priložnostih za gospodarsko sodelovanje s Slovenijo seznanili udeleženci - v veliki večini predstavniki italijanskih podjetij in finančnih ustanov - lahko z eno besedo označimo za spodbudne. Po ponedeljkovem poročilu Jozka Cuka, predsednika

Gospodarske zbornice Slovenije, ki steje danes že več kot 50 tisoč včlanjenih podjetij, so včeraj poslušali poročili državne sekretarke v ministrstvu za ekonomske odnose in razvoj Vojke Ravbar in generalnega direktorja mednarodnega oddelka Banke Slovenije Janka Tratnika, v razpra-

vi o novih perspektivah, ki jih finančnemu trgu odpira tržaški center off shore, je sodeloval tudi direktor ljubljanske borze Drasko Veselinovič, o priložnostih, ki jih italijanskim podjetjem ponuja privatizacijski proces v Sloveniji, pa je govorila direktorica Agencije za restrukturiranje in privatizacijo Mira Puc.

Tisto, kar smo slišali ne samo neposredno od gostov iz Slovenije, ampak tudi od predstavnikov italijanskega gospodarstva, ki delujejo v Sloveniji, našo uvodno trditev v celoti potrjuje. Rast slovenskega gospodarstva dosega zavidljivo visoko stopnjo, kar dokazuje lanska 5-odstotna rast industrijske proizvodnje in 12 do 14-odstotna rast obsega neposrednih tujih vlaganj, v prvi vrsti nemških, avstrijskih in italijanskih. Inflacijska stopnja, ki je se leta 1991 znašala »socialističnih« 240 odstotkov, se je lani znižala na 18, trenutno znaša 11,2, do konca leta pa bo predvidoma padla pod 10 odstotkov. Placilna bilanca je se naprej aktivna, trgovinska pa praktično izravnana, pri čemer se je obseg blagovne menjave s tujino občutno zvisal v obe smeri.

Po besedah Vojke Ravbar prispeva področje sto-

ritev (turizem, banke, prevoz itd.) k bruto domačemu proizvodu kar 58 odstotkov, letos pa naj bi po predvidevanjih doseglo za milijardo dolarjev prometa, pri čemer ostajajo se velike potencialne možnosti. Italija je trenutno drugi trgovinski partner Slovenije (za Nemčijo), saj sta si lani zmenjali za 2,2 milijardi dolarjev blaga, kar je za 30 odstotkov več kot leto prej. Tak porast postavlja Slovenijo med ekonomsko najbolj odporne države, kar velja tudi za dohodek na prebivalca, ki presega 7 tisoč dolarjev letno in je med najvišjimi v krogu držav v prehodu na tržno gospodarstvo. Gospa Ravbar se je podrobneje ustavila tudi pri mednarodnih sporazumih, ki jih je Slovenija že sklenila ali se zanje dogovarja, pri čemer je npr. opozorila, da ji po dveh letih pogajanj z Italijo se ni uspelo podpisati sporazuma o zaščiti in pospeševanju vlaganj, ki ga je že sklenila z mnogimi partnerji, med njimi tudi s Kitajsko. V zameno pa deluje danes v sosednji državi že okrog tisoč mesanih slovensko-italijanskih podjetij, in to v prvi vrsti malih in srednjih, medtem ko je udeležba velikih italijanskih partnerjev se vedno preskromna.

Janko Tratnik je kot

predstavnika centralne banke podrobno orisal slovenski finančni sistem, v katerem so seveda najbolj aktivne komercialne banke, ki jim je uspelo podvojiti zasebne hranilne vloge. Ena prednostnih nalog Banke Slovenije je nadaljnje krcenje inflacijske stopnje, zaradi česar zavod strogo nadzira količino denarja v obtoku, medtem ko tečaj tolarja prosto niha in ni več med prioritetskimi cilji monetarne oblasti. Razglasitev konvertibilnosti tolarja, do katere je prišlo 1. septembra, je po Tratnikovi besedah znak prepričanja v popolno varnost placil v mednarodnem prometu, kar so s svojimi popoldanskimi posegi potrdili tudi italijanski gospodarstveniki, ki delajo v Sloveniji. Naj v imenu vseh povzamemo besede Renza Canala, centralnega sodirektorja banke Ambrosiano Veneto: »Iz zivi, ki so se odprli v Sloveniji, so tipični za industrijsko razvita gospodarstva. Da je Slovenija v tako kratkem času uspela prehoditi tako dolgo pot, je nedvomno zavidljiv uspeh, predvsem pa jamstvo, da zahtevne etape, ki jo se čakajo, slonijo na trdnih osnovah.«

Vlasta Bernard

Z leve: D. Purg, V. Ravbar in J. Tratnik (Foto KROMA)

POSVET / ALESSANDRA GUERRA

Aktivnejša vloga Dežele v dvostranskih odnosih

TRST - Zaključek okrogle mize o priložnostih za gospodarsko sodelovanje s Slovenijo je pripadel predsednici deželne vlade Furlanije - Julijske krajine Alessandri Guerra. Izhajala je iz institucionalne dejavnosti deželnega odbora, ki so jo posebno v letošnjem letu označevala prizadevanja za ponovno navezavo starih stikov in za utrjevanje novih odnosov med FJK in Slovenijo. Ti odnosi sicer zajemajo vso severovzhodno Italijo in se razvijajo v sporazumu z rimskim ministrstvom za zunanje zadeve.

Guerra je hotela s tem poudariti, da je bila po zaslugi Dežele v sporazumu o pridruženem članstvu Slovenije v EU vključena tako potreba po gospodarskem sodelovanju med podjetji v obmejnem pasu, kot potreba po sodelovanju na prista-

niskem področju (med Trstom, Trzicem, Koprnikom in v prihodnje morda tudi Benetkami). Zraven pa je bila v sporazumu izpostavljena - prav tako po zaslugi prizadevanj deželne uprave - potreba po jamstvu, da tarifna politika ne bo diskriminirala tranzitni prevoz blaga, ki je čez Slovenijo namenjeno v FJK in v tržaško pristanišče.

Predsednica Guerra je poudarila tudi nedavno politično »zele no luč« slovenske vlade za uradni predlog o bilateralnem sodelovanju med Slovenijo in FJK, in to v prvi vrsti na področju avtocestnih infrastruktur (sporazum Autovie Venete - Dars), vendar tudi na gospodarskem in kulturnem polju s posebnim ozirom na izvajanje programov skupnega interesa, ki jih predvidevajo programi EU.

OBISK / DIJAKI ZAVODA STEFAN V DOLINI

Veliko zanimanje za obrtno cono

Obrtna cona v Dolini, najvidnejši sad dela slovenskih obrtnikov v naši deželi, je zanimiva tudi za tiste, ki se bodo z obrtjo šele začeli ukvarjati. To velja tudi za dijake poklicnega zavoda obrt Jozef Stefan, ki so se včeraj v spremstvu svojih profesorjev podali v Dolino na ogled proizvodno-servisnega središča (na posnetku - foto KROMA). Kakih 40 dijakov in profesorjev drugih in tretjih razredov vseh usmeritev sta na sedežu konzorcija obrtnikov Dolina pričakala predsednik Franko Mingot in organizacijski tajnik Elena

Parovel, ki sta jim povedala, iz kaksnih potreb se je porodila zamisel o obrtni coni in kako so jo uresnili. Sledil je ogled dvanajstih velikih hal, ki pokrivajo 12.600 kv. metrov površine. Dijaki so pokazali veliko zanimanje za dejavnosti več kot 20 podjetij, obrtniki pa so bili navdušeni nad pristopom mladih. Temu prvega splošnemu obisku bodo predvidoma sledili bolj poglobljeni ogledi posameznih hal, loceno po proizvodnih sektorjih, ki so posebno zanimivi za dijake glede na izbrano solsko usmeritev.

Podražitve telefonskih tarif za enkrat še ne bo

RIM - V zvezi z glasovi o domnevnem povišanju telefonskih tarif v mestnem prometu je ministrstvo za pošto in telekomunikacije včeraj sporočilo, da je prilagoditev oziroma uravnavanje mestnih, medmestnih in mednarodnih tarif že dolgo v fazi preučevanja, in to v perspektivi sprostitve vokalne telefonije 1. januarja 1988. Za zdaj se ni nobenih sklepov, zagotavlja ministrstvo, zato ni predviden noben imeniten upravni ukrep. Ko pa bo do njega prislo, zaključuje ministrsko sporočilo, se bo morala o predlogu najprej izreči opazovalnica za cene pri mednarodnem odboru CIPE, svoje soglasje pa bosta morala dati tudi zakladno in proračunsko ministrstvo.

ADRIA

ADRIA AIRWAYS
SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

IZ LJUBLJANE V
BARCELONO, FRANKFURT,
LONDON, MÜNCHEN,
ISTANBUL, MOSKVO,
KOPENHAGEN, PARIZ,
PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT,
TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/131-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512

P O E Z I J A

Per certi versi - Po drugi strani druga zbirka mladega pesnika iz Benečije Micheleja Obita

IVANKA HERGOLD

Michele Obit (28-letni novinar pri Novem Matjurju, na sliki) je v drugi zbirki svojih poezij zbral 26 italijanskih pesmi, vsega skupaj za dober razdelek v običajni pesniški zbirki. Vtis skromne bere seveda popravijo prevodi Marka Kravosa, ki zdebelijo tenko knjižico skoraj do obsega, kot smo ga pri knjigah navajeni.

Ta zunanja ubornost pa je v bistvu zanimiva dodatna niansa pri Obitu kot pesniškem pojavu. Dobro je tem pesmim prisluhniti in jih večkrat prebrati, saj imajo povsem svojski ritem, kar je njihova prva značilnost in (težko prevedljiva) razpoznavna kakovost. Druga značilnost pa je v nerazvidnosti, zakritosti lirskega subjekta (osebe, ki govori pesem), ki v tej ali oni legi izpoveduje občutja silovite notranje razseljenosti.

Diaspora je v teh pesmih v resnici notranje stanje. (To je izrazito opazno iz italijanskega izvirnika, ki ga zato tukaj upostevam). Ključni glagol pri tem je "ricordare" (str. 9 in

od katerega beg na noben način ni mogoc, zato, ker gre pac za duhovni status. In so na poti skriti prepadi. Preseganje teh nelahkih stanj je nekakšno lebdenje med "tu" (substanco) in "tam" (osvobajanje s pesniško besedo). Pesnjenje je tu prej neka notranja obdelava nespravljljivih razmerij, pesniški posel je nenehno pod nadzorom, zato je toliko "besed" o besedah in pesmih. Nobene nastopaske izjemnosti ni v tem pristopu, temveč le drsenje v nova in nova identi-

ficiranja in vračanja na izpraznjeno mesto, kjer ne najde potrditve od "drugih" (ti "drugi" ga čakajo na krajih, kjer njegove zavesti praviloma ni, str. 49) in kjer pesnik za zdaj se ne more najti načina, da bi se z dejanjem volje uprl človeški pogojenosti ("Io non ho città per me"/Mesta niso zame, str. 55).

Tudi od jezika je odtujen, celo materni jezik je zgolj spomin ("Čisnje"); zato je v tem primeru najbolj pretresljivo (in kajpada iz socialnih in drugih vzrokov razlozljivo), da pesnik takšno izropanost izpoveduje v italijanskem jeziku. Pesem Čisnje je paradigmaticna za vse doslej povedano, ker je že slovenski narečni naslov sam metafora za odsotnost in nemoznost.

Nekaj pesmi je refleksij o lastnem pesniškem početju, nekaj podob iz vsakdanjega življenja, zoženega na nezeleno, predano tavanje po mestih ali ujetost pred televizijski ekran, a tudi vedrina ob tipičnih fantovskih ekskurzih v sproščenost se sproti ukinja z odmikom. Posebno uspešna v tem zadnjem smislu je - tudi tehnopoetsko - pesem L'altra sera (str. 27). Zbirka vsebuje se nekaj pesniških enot z narahlo nakazano erotiko, iz vseh pa se v odnosih do ljudi, do "drugega" tu in tam odpira tudi že ostro, zahtevno zastavljeno vprašanje o smislu. Verz je pogosto "pripovedno" oblikovan, nikjer ni cenene artizma, saj gre pesniku zato, da bi v besede spravil težko ali sploh ne več izrekljiva občutja grozečega vakuuma, da bi v njem vzpostavil nov svet na način poezije. Večinoma mu to uspe. Kljub na prvi pogled tu in tam temnim tonom je v vsem tem izjemno kreativen in pozitiven odnos do sveta. Vsekakor lahko rečemo, da gre za izrazit pesniški talent.

Knjiga Obitovih pesmi je izšla letos pri založbi Kellermann v Vittoriu Venetu. Zbirko, v kateri je nekaj tiskarskih in drugih skratov, je ustrezno s svojim gledanjem na poezijo v slovenscino uspešno predstavil Marko Kravos, skladno z vsebino pa jo je opremila Antonella Bertagnin.

R A Z S T A V A V R I C M A N J S K I B A B N I H I Š I

Šest mladih likovnih ustvarjalcev šest različnih umetniških govoric

V ricmanjski Babni hiši je se jutri odprta razstava šestih mladih likovnih ustvarjalcev (foto KROMA). Pobuda sodi v okvir prireditve ob 50-letnici Zveze slovenskih kulturnih društev, na razstavi pa se predstavljajo mladi umetniki s Trzasko, Goriske in iz Benečije. Za predstavitev razstavljalcev, ki so Rado Jagodic, Stefan Turk, Nadja Bevcar, David Faganel, Herman Kosić in Sandra Manzini, so poskrbeli Jasna Merku, Josko Vetrh in Pavel Petricig. Seveda gre za raznoliko razstavo, saj so mladi likovniki ubrali različne izrazne poti. Raznolikost in svojskost izpovedne govorice pa dajeta razstavi, ki pa se ze izteka, se dodaten čar. Nedvom-

no pa je pomembno, da so za to priložnost prireditelji zbrali in dali na ogled dela ustvarjalcev mlajše generacije, ki se vse bolj uveljavljajo.

Kot »tržaska« predstavnik sodelujeta na razstavi Rado Jagodic in Stefan Turk, ki izstopata na likovnem prizorišču mlajše generacije in ki ob univerzitetnem studiju intenzivno ustvarjata. Za Rada Jagodica je večstranski pristop osnovni predpogoj za vsakogar, ki se ukvarja z oblikovanjem. Pri njem se razumska in čustvena sfera umirjeno prepletata in skupaj kljubujeta stiku z zunanjim svetom, v katerega se dinamično vpletata. Velikost formata Jagodicevih del vodi k celovitosti pristopa in v bolj občuteno prodiranje v globino korenin notranjega jaza. Platna, ki jih v Ricmanjih razstavlja Stefan Turk, sicer student umetnostne zgodovine, so nastala na 5. likovni koloniji za slovenske umetnike po svetu v Mostu na Soči. Na njih prevladujejo sinje modri toni, ki jih je nedvomno navdihnilo sproščeno ustvarjalno vzdušje kolonije. Intenzivnost ustvarjalnega trenutka prostorsko potuje v svet mehkih prehodov barvnih odtenkov k zavestnemu doživljanju dusevnega bogastva.

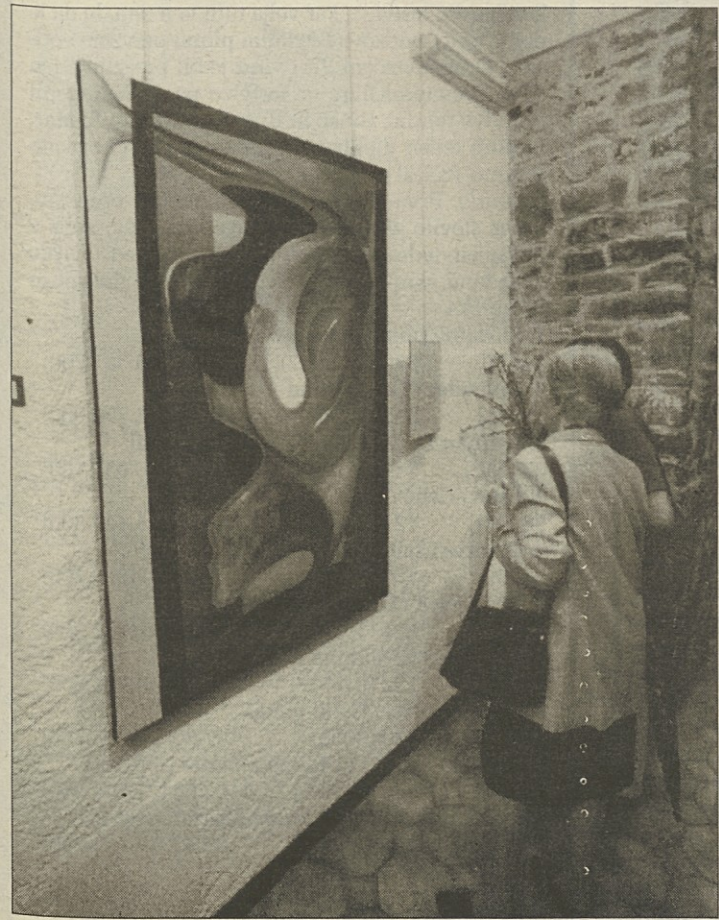
Nadja Bevcar, ki se je rodila v Gorici, živi in dela na Oslavju v Goriskih Brdih, se je po začetni slikarski izkušnji posvetila predvsem grafičnim tehnikam. Diplomirala je na Likovni akademiji v Benetkah, sodelovala pa je že na več skupinskih razstavah. Ob grafiki Nadja Bevcar slika tudi na platna inna lesene pa-

noje, na katerih gradi prijetne kompozicije, ki se razlikujejo po prefinjeni risbi, strogi ploskovitosti kromatskih površin in nežnih barvnih tonih. David Faganel se je rodil v Trstu v družini slikarja in glasbenika, se z družino preselil v Gorico, kjer je končal državno šolo za umetnost, studij pa je nadaljeval in zaključil na ljubljanski univerzi. V Faganelovem odločnem in polnem slikarskem zamahu lahko opazimo vpliv očeta slikarja, v trezni racionalnosti kompozicije mestnih vedut njegov studij na arhitekturi. Priznati pa mu je treba, da si je znal trezno in brez konvencionalne plašnosti osvojiti umetniške izkušnje in jih dodelati na povsem osebni način. Gorican Herman Kosić si je na nekoliko neobičajen način ogledal svet, in sicer s kolesom. Najprej je spremljal očeta, nato je postal samotni kolesarski potnik. Do sedaj je imel stiri samostojne razstave, izdelal je nekaj scenografij za Oder 90 in oblikoval nekaj risarskih del za SMReKK, je tudi član goriskega umetniškega krožka Mittelart. Ze od vsega začetka se v svojih

delih odloca predvsem za socialno vsebino. Njegova velika platna prikazujejo človeka, ki je ponižan in prizadet v svoji človeškosti, žrtev neozdravljivih bolezni, ujet v ideologije, ki se jih skuša brezupno osvoboditi.

Benečanka Sandra Manzini je vedno pokazala posebno nagnjenje do naravnega okolja in krajine nadiskih dolin, vendar se ni nikoli zadovoljila z golo reprodukcijo lepih motivov, ki jih to naravno inb kulturno okolje ponuja. V vsakem primeru je krajinski motiv preoblikovala skozi stopnjevanje kromatizem osnovnih barv, ki se med seboj intarzijsko sestavljajo v močnih kontrastih in komplementarnih harmonijah. Tako v zgodnjih delih na papirju, kot v poznejših, pri katerih se umetnica spopriema z različnimi tehnikami tkanja ali s kombinacijo različnih elementov in tehnik, so te njene barvne karakteristike vedno prisotne. Studij na umetnostnem zavodu v Vidmu te njene prvine težnje ni zavrl, temveč jo je obogatil z večjo domiselnostjo in prepričanostjo v izrazu.

LITERATURA / POGOVOR O TRANZICIJI

Je vitez lahko kdaj tudi neodgovoren?

Poljski gost DSP Krzysztof Czyzewski (Foto: Boban Plavevski)

LJUBLJANA - Ponedeljkovo dopoldansko predstavitev antologije slovenske poezije v poljščini Mah in srebro, ki je izšla pri poljski založbi Pogranicze, Sejny, so popoldne zaokrožili s srečanjem poljskih in slovenskih književnikov, ki so v prostorih Društva slovenskih pisateljev razpredali misli o položaju in vlogi književnosti v obdobju tranzicije.

Srečanja, ki sta ga pripravila društvo in poljsko veleposlaništvo v Ljubljani, se je poleg slovenskih literatov udeležilo tudi šest poljskih gostov, med njimi literarni kritik Tadeuzs Komendant, Barbara Toruncyck iz revije *Zeszyt literackie*, kulturni pobudnik Krzysztof Czyzewski in letosnja dobitnica vileniskega kristala Marzanna Bogumila Kielar.

Pogovor, ki je potekal za omizja in se je sukal predvsem okoli odnosa med vlogama književnika kot umetnika in kot javne osebe, zavazane tudi politiki, je začel predsednik društva Evald Flisar. Kot je povedal, osebno nasprotuje označevanju družbene in politične vloge književnosti. Za družbo smo odgovorni vsi, za političen diskurz književnik ne sme več biti umetnik, temveč mora postati državljani. Flisar se je zavzel za strogo ločevanje med književnostjo politiko; od književnika ne gre vselej pričakovati, da bi bil vitez na konju, umetnik ima vso pravico, da je neodgovoren. Tadeuzs Komendant je povedal, da se književniki na Poljskem želijo otresti vpliva politike; brez

pritisaka politike pa da ne gre. Poljsko književnost je uvrstil zlasti v dve tradiciji, romantično, ki jo simbolizira Konradov plašč, in tej nasprotno, ki jo predstavlja roman Trans-Atlantyk Witolda Gombrowicza. Poljska literatura doživlja političnega mačka, ker so se številni poljski literati politično angazirali. Poljska, danes ne trpi politično angazirane književnosti. Upanje, da se bo pisatelj spremenil v popolnega zasebnika, je splahnelo. Vprašanje pisatelja kot zasebnika in kot javne osebe je zdaj odprto poljsko tranzicijsko vprašanje. Tomaz Salamun je opozoril na dejstvo, da lahko književnik pristane na politiko kot usodo in se odpove svoji temeljni eksistencialni poziciji. Želja po avtonomnosti je realna. Alesu Debeljaku se zdi delitev na obe strani manihejska. Politika ne more biti usoda književnikov, iluzorno pa je trditi, da nima nobenega vpliva. Literatura, ki ima velike ambicije, mora zajeti celotno izkustvo sveta, torej tudi politiko. Naloga literature pa je, da stvari imenuje z avtentičnimi besedami. (V. U.)

NOVO NA ODRU

Mali princ

Antoine de Saint-Exupéry: *Mali princ*, prevod Ivan Minatti, priredila in dramatisirala Jasa Jamnik in Tea Rogelj, igra za otroke, režija Jasa Jamnik, v glavnih vlogah Iztok Mlakar, Peter Musevski, Nevenka Sedlar, Stane Leban, Tone Solar, Primorsko dramsko gledališče Nova Gorica, premiera je bila včeraj, 12. septembra, ob 18.00 uri.

Pravljica o Malem princu je doživela že nekoliko dramatisacij in priredb, vendar avtorjem vedno znova omogoča nova videnja in sanje. Mali princ tokrat ponuja svojo pravljčnost z resnicami, ki odprejo dušo in ogrejejo srce. Pravljica skuša otrokom odgovorjati na njihove nikoli dovolj pojasnjene zakaje in jim odpreti pot do čutenja in odgovornosti. Tu je Mali princ, ki skupaj z otroci potuje po vesolju in odkriva zakonitosti sveta odraslih, ki se mu čudi in ga noče sprejeti za svojega. Vesolje otroke vabi na potep z Malim princem, ki jim tudi zaupa: »Bistvo je ocem nevidno. Kdor hoče videti, mora gledati s srcem.« (K. Ž.)

GLASBA / VRHUNEC LETOŠNJEGA POLETNEGA FESTIVALA V LJUBLJANI

Carreras je prišel k nam predstavljat Evropo

LJUBLJANA - Ljubljanski mednarodni poletni festival je več kot uspešno zaokrožil ponedeljkov gala koncert opernih arij v Gallusovi dvorani ljubljanskega Cankarjevega doma. Na njem so nastopili sloviti španski tenorist - najmlajši od »treh« - José Carreras, španska koloraturna sopranistka Isabel Rey, italijanski dirigent Elio Boncompagni in orkester Slovenske filharmonije.

V nabito polni dvorani smo slišali kar nekaj kakovostne glasbe, med številnimi italijanskimi in španskimi pesmimi pa je bilo marsikaj taksnega, kar skupaj z odlomki iz musicalov in operet ni sodilo v programsko zaokrožitev, ki je bila napovedana. Na sporedu je bila orkestralna glasba (uverture, medigre...) Rossinija, Verdija in Jimenez, pa solistične sopranske ter tenorske arije in dueti. Za temi smo lahko v izmeničnih in skupnih nastopih pevcev slišali se glasbo Tostija, ki je skoraj neznan skladatelj, spet Rossinija, Mayerbeera, Buzzia-Peccie, Verdija, Gastaldona, Cardilla, Gershwin, Lloyd-Webb, Gimenez, Caballera in Lare. Prevladoval je torej italijanski in španski vokalnoinstrumentalni repertoar.

Carreras (roj. 1946) je znan prav po tej programski zvrstnosti. Kljub pevčevi izjemno dobri volji, sproščenosti in ne pretirano zvezdniskemu obnašanju, smo vendarle pogrešali Carrerasovo pevske dispozicije. Ta v Ljubljani ni bila na vrhuncu njegovih sposobnosti, tako da so ga marsikdaj in v marsičem gladko dosegli njegovi tokratni kolegi. Tudi po-

tek programa kljub nekaterim najbolj priljubljenim pesmim, kot so Grenada, Lolita, Vrni se v Sorrento, O, sole mio, ni bil najbolj posrečen. Čeprav pevceve interpretacije se vedno presejajo (tenorsko) povprečje, smo bili tokrat vsi skupaj v Evropi: na več naci-nov, pri tem pa je bila prav cena vstopnic za ta »razvpiti« koncert celo daleč od le-te.

Ceprav smo v kar treh samostojnih nastopih orkestra slišali tudi slabe točke tega večera, čeprav se tandem dirigent (Boncompagni) - Carreras sprva ni kdove kako ujel, je bil večer, tudi po zaslugi Carrerasove sopranske partnerke Reyove uspešen, poln polnokrvne, včasih kar južnjasko obarvane glasbe, tiste, ki smo jo že označili za španske in napolitanske pesmi lahkotnega zana. Sicer tudi ne bi mogli slišati kar šestih dodatkov, med njimi celo ponovitve priljubljene Napitnice iz Verdijeve opere Traviata, še prej pa brzkone najbolj razvpite napolitanske pesmi O, sole mio. Ljubljanski Festival je tako kljub vsemu dosegel enega od svojih vrhuncev - ne le tega poletja, pač pa morda kar nekaj sezon.

Franc Kriznar

José Carreras si je pri ljubljanskemu občinstvu »prislužil« šest podaljškov (Foto: Barbara Reya)

Opravičilo

Včeraj smo v članku *Kras, prepoln ljudi s knjigami pod pazduho* pomotoma objavili fotografijo letosnjega nagrajenca Vilenice Adolfa Muschga namesto avstrijskega literata Ludwiga Hartingerja. Njegovo fotografijo zato objavljamo danes, vsem prizadetim pa se opravičujemo.

NOVO V KINU

Corina, Corina

Komedija, scenarij in režija: Jessie Nelson, igrajo: Whoopi Goldberg, Ray Liotta, Tina Majorino, Joan Cusack, distribucija: Fun Mladina film, na sporedu v ljubljanskem kinu Vic

Po materini smrti se mala Molly (Majorino) zapre v svoj svet, v katerega ne more prodreti niti njen oče Manny (Liotta). Z nikomer ne spregovori niti besede. Manny se mora vrniti v službo, zato nujno potrebuje nekoga, ki bi skrbel za Molly in gospodinjstvo. Po več neuspešnih pogovorih Manny in Molly spoznata

izobraženo črno Corino. Corina kmalu najde pot do čustveno razrahljane Molly. Popelje jo se na druge domove, kjer pospravlja, predstavi ji svoje nečake in jo seznani s črnsko kulturo. Corina s svojim znanjem in milino očara tudi Mollyjinega očeta, edino oviro v njunem odnosu pa predstavlja barva Corinine polti. (I. P.)

Casper

Komedija, scenarij: Sherri Stoner in Deanna Oliver, izvršni producenti: Steven Spielberg, Gerald R. Molen, Jeffrey A. Montgomery, režija: Brad Silberling, igrajo:

Nepopoljšljivi nesramneži: Prekla, Smrduh in Bajs

Christina Ricci, Bill Pullman, Cathy Moriarty, Eric Idle, distribucija: Karantani-ja, d.o.o., premiera jutri v ljubljanskih kinih Union in Siska ter v kinu Domzale

Carrigan (Moriarty) njen oče v oporoki zapusti samo propadajoč dvorec. Skupaj z ljubimcem Dibsom (Idle) ugotovita, da v dvorcu strši. Poleg treh navihanih duhov je na gradu se nadvse prijazni duhec Casper, sin nekdanjega lastnika gradu, ki se mu je po Casperjevi smrti omračil um. Casper si zelo zeli prijatelja, zato napne vse sile in na grad s čisto drobno pomočjo televizije pripelje najstnico Kat (Ricci) in njenega očeta Jamesa (Pullman), saj se ta razglasa za psihiatra za duhove. (I. P.)

Prvih deset filmov preteklega tedna (od 4. do 10. septembra 1995)

Batman je prejšnji teden v Ljubljani zdrsnil na tretje mesto. Povprečno je imel le 76 gledalcev na predstavo, padec obiska v primerjavi s prejšnjim tednom je znašal 69 odstotkov, in sicer pri enajstih predstavah manj kot zadnjič. Presenečenja, da bi letos trije filmi z Jimom Carreyem zasedli prva tri mesta, na naši lestvici torej ne bo. Kljub nekaterim ne pretirano naklonjenim kritikam si tretji del iz serije o Batmanu, ki jo je leta 1989 začel Tim Burton, le ni zaslužil tako slabega odziva občinstva, ki ga ni mogoče razložiti le z dejstvom, da se med Slovenci ta mrčni superheroj nikoli ni imel priljubljenosti zasidirati tako kot drugod, saj smo ga spoznali zelo pozno, pa se to prek srbskih izdaj. V Jugoslaviji ga je namreč začel - hkrati s Supermanom - prvi objavljati Politikin zabavnik pred petindvajsetimi leti, pozneje pa je nastopal tudi v stripovski reviji Eks. Po obisku ga bodo prehiteli tudi nekateri filmi ki po svoji kakovosti kotirajo nižje od *Batmana za vse čase*. Ze prejšnjic smo opozorili na zanimivost, da je pet Cenexovih filmov obvladovalo ljubljansko lestvico, kar velja tudi ta teden, le da je poleg tega Cenexova *Skratna plima* prevzela vodstvo. Drugouvršeni *Prvi vitez* je bil prejšnji teden edini premierni film, na lestvico pa sta se uvrstili tudi dve reprizi: *Butec in Butec* ter *Mali milijonar*. Prejšnji teden ljubljanske kinematografe obiskalo skupno 18.420 gledalcev.

Legenda: Prva številka pomeni število predstav, druga število gledalcev in tretja bruto izkupicek v prejšnjem tednu. Številke v oklepajih predstavljajo dosedanj skupni seštevek predstav, gledalcev in izkupicka.

1. Skratna plima / Cenex		
44 (75)	5794 (12.647)	2.760.200 (5.987.700)
2. Prvi vitez / Continental		
36 (40)	5130 (5507)	2.565.000 (2.776.900)
3. Batman za vse čase / Lj. kinematografi		
32 (117)	2440 (16.578)	1.151.950 (8.035.150)
4. Leon / Cenex		
28 (91)	1213 (9174)	585.800 (4.449.800)
5. Dolores Claiborne / Cenex		
21 (39)	1096 (1791)	530.700 (878.200)
6. Trnuljica / Cenex		
8 (13)	834 (1534)	417.000 (767.000)
7. Romanca v Miamiu / Cenex		
24 (97)	752 (9186)	356.500 (4.454.800)
8. Hitri in mrtvi / Continental		
13 (118)	420 (8035)	197.800 (4.261.350)
9. Butec in Butec / Lj. kinematografi (repriza)		
9 (224)	323 (44.886)	156.460 (21.794.960)
10. Mali milijonar / Lj. kinematografi (repriza)		
13 (109)	313 (10.829)	109.550 (5.195.150)

Igor Kernel

ZDA / TRAGIČEN RAZPLET SPORA MED RAZVEZANIMA ZAKONCEMA

V eksploziji bombe je umrla vsa družina

Mož se je masčeval ženi, pri tem pa ubil tudi otroke

BALTIMORE - Preiskovalce je eksplozija skoraj zavedla, naposled pa so le ugotovili, kaj se je pripetilo. V bližini nakupovalnega središča Middlesex Shopping Centre, vzhodno od mesta Baltimore v ameriški zvezni državi Maryland, je v ponedeljek zvečer eksplodiral avtomobil Ford Taurus. Kaže, da je bila eksplozija, v kateri je umrlo pet oseb, posledica razhajanj med možem in ženo, ne pa atentat. Zal so življenje izgubili tudi trije otroci, katerih identitete pa preiskovalci še niso ugotovili.

Med žrtvami je tudi deklica, stara približno devet ali deset let, ki so jo še živo povlekli iz gorečih razbitin avta, a je umrla med potjo v bolnišnico, kamor so jo peljali s helikopterjem. Policija je na temelju prvih preiskav izključila, da bi slo za nesrečo. Sprva so namreč menili, da je vozilo razneslo zaradi uhanja bencina, kmalu pa so okrog razbitin avta naleteli

na ostanke razstreliva in ugotovili, da eksplozija ni bila sad naključja, pač pa posledica razhajanj med razvezanima zakoncema. Baltimorski tisk je poročal, da se nekatere priče jasno spominjajo, da se je

par še v nedeljo krvavo prepiral.

Eksplozija, ki je stresla okoliske stavbe, je drobce avta in potnikov v njem raznesla daleč naokrog, zato so preiskovalci zaprli ulice v bližini na-

kupovalnega središča, da bi lahko nemoteno zbirali podatke o nesreči. Problem je bil namreč tudi ta, da je eksplozija vozilo povsem uničila, tako da je od njega ostalo samo ozgano ogrodje.

Iz obupa nad lastno usodo je sklenila okužiti vso Irsko

LONDON - Kaj bi storili, ko bi pri 25 letih ugotovili, da ste se okužili z virusom aidsa in boste kmalu umrli? Prikupna rdečelasa Irka, ki se ji je to zgodilo, je sklenila, da se bo masčevala. Iz obupa se je odločila povzročiti epidemijo bolezni na južnem Irskem.

Od novembra 1994 do aprila tega leta je zahajala v pivnice in diskoteke sedmih južnoirskih mest oziroma vasi in tako rekoč lovila svoje žrtve. V šestih mesecih je zapeljala več kot 80 moskih.

Naposled je duhovnik Michael Kennedy iz Dungarvana med spovedjo izvedel za njeno strasno skrivnost in se brez odlašanja odločil opozoriti

javnost. Med pridigo je spregovoril o dekletovem naklepu, da bi vsaj nekatere od žrtve pravčasno ukrepale oziroma sle čim prej k zdravniku in bolezn ne raznasale dalje.

Dekletu je blazni naklep delno uspel: zasledili so že približno dvajset njenih ljubimcev in ugotovili, da je kar pet od njih, starih od 20 do 28 let, okuženih. Oče Kennedy je tudi sporočil, da se je dekle (nekdanja studentka londonske univerze) k sreči pomirilo in se vrnilo domov, kjer je zdaj v zadnjem stadiju aidsa. Zdravniške oblasti so nekoliko pomirile njene žrtve, češ da je verjetnost okužbe pri odnosu z okuženo osebo ena proti tisoč.

Orkan Luis ni prizanesel niti petičnežem na križarjenju

NEW YORK - Potniki Queen Elizabeth, najbolj luksuzne cezoceanske ladje, so južno od Nove Fundlandije preživeli hude ure, saj se je ladja znsala na obrobju orkana Luis.

»Navidez ni bilo skode, potniki pa so neposkodovani,« je zagotovila Priscilla Hoyes, predstavnica za tisk družbe Cunard Line v New Yorku. Kot je povedala, je do zapletov prislo ponoči, ko se je ladja nenadoma znsala v izredno slabih vremenskih razmerah. Zaradi visokih valov je kapitan znižal hitrost s 25 na pet vozlov, tako da je ladja le kljuvala valovom in v bistvu čakala, da gre Luis mimo. Za 1200 potnikov in približno tisoč cla-

nov posadke so bile to neskončne ure, tako da se je vsem zdel manhattanski pomol na West Sidu kot pušcavski privid, kamor bi morali prepluti že včeraj ob zori.

Da bi bila mera polna, je zadevo še bolj zapletel klic v sili, ki so ga prejeli radiotelegrafisti. Queen Elizabeth je bila edina ladja v bližini in je počakala, da bi poskrbela za morebitne brodolomce. K sreči se to ni zgodilo, a potniki bodo morali počakati še kako uro, preden bodo lahko stopili na trdna manhattanska tla.

To ni prvič, da se bajno križarjenje na Queen Elizabeth zaradi slabega vremena spremenilo v pravo moro.

NORVEŠKA / KLJUB SPREMSTVU POLICIJE

Na žrtev je streljal v veži sodne palače

Maščeval je zaročenko, ki jo je obtoženi zlorabil

OSLO - Norveška javnost dvomi o učinkovitosti policije, odkar je v ponedeljek kljub spremstvu policistov, neki mladenič v veži sodne palače ustrelil človeka, obtoženega spolne zlorabe.

Po besedah očividcev je mladenič, na preži v veži sodne palače, dvakrat zakrlical »Zakaj si to storil?«, nato pa začel streljati. Žrtev, 46-letni Norvežan egipčanskega izvora, se je zgrudila. Ranjenec je umrl na poti v bolnišnico zaradi ran v glavi, prsih in želodcu. Napadalec, danski državljani jugoslovanske narodnosti, je izstrelil skoraj 20 krogel in imel celo čas, da je orožje večkrat znova nabil. Odnehal je sele, ko je menil, da je žrtev mrtva. Policisti niso imeli težav in so mladeniča ujeli brez velikega truda (na sliki) Takoj je priznal, da je streljal, preiskovalci pa

niso posredovali podrobnejših podatkov. »Nenadoma sem zaslišal pok. Zazdelo se mi je, da se je podrl kak napis oziroma da je kaj padlo na tla,« je po dogodku izjavil odvetnik Harald Stabell v intervjuju za norveško televizijo. »Nato sem zagledal človeka, ki je ležal na tleh, in nekega moskega, ki je nanj streljal. Bilo je neresnično.« Obtoženec je prihajal na sodišče, kjer bi se moral braniti pred obtožbo, da je več let spolno zlorabljal 21-letno hčerko svoje nekdanje žene. Deklico je začel zlorabljal, ko je imela 14 let. Po prvih poročilih je bil napadalec njen zaročenec in se je hotel masčevati.

Policisti so na kritike odgovorili, da umora ne bi mogli preprečiti, tudi če bi žrtev spremljalo več policistov, saj bi napadalec lahko streljal tudi na ulici.

VOLKOV

kronos
The Spirit of Sport.

NORVEŠKA / LOKALNE IN REGIONALNE VOLITVE

Bliskovit vzpon stranke Napredek

Glavni adut - strožja priseljevalna politika

OSLO (AFP) - Norveška populistična stranka Napredek je na regionalnih in lokalnih volitvah, ki so potekale v ponedeljek, dobila dvanajst odstotkov glasov. Po prestetih 98 odstotkih glasovalnih lističev je stranka ministrske predsednice Gro Harlem Brundtland zbrala približno 31 odstotkov glasov, kar je nekoliko manj od pričakovanih 35 odstotkov.

Stranka Napredek je tako postala tretja najmočnejša stranka na regionalni in lokalni ravni. Vzrok njenega uspeh pripisujejo drugačnemu stališču do politike priseljevanja. V nasprotju z drugimi strankami je namreč zagovarjala strožjo

priseljevalno politiko. V Oslu je stranka Napredek dobila celo več kot dvajset odstotkov glasov. S tem je postala odločilna politična stranka pri vodenju mestne politike. Prav v norveški prestolnici priseljenci predstavljajo približno deset

odstotkov mestnih prebivalcev.

Enaintrideset odstotkov glasov je dobila Delavska stranka in s tem malenkostno popravila svoj rezultat s predhodnih regionalnih in lokalnih volitev, ko je prejela trideset odstotkov glasov. Kljub temu je ostala za izidom, ki ga je dosegla na državnih volitvah, ko je dobila 37 odstotkov glasov. Treba je dodati, da Delavska stranka dosega boljše rezultate na državnih kot pa na regionalnih in lokalnih volitvah.

Največji poraženci tokratnih volitev so nedvomno socialisti, ki so z dvanajstih nazadovali na zgolj šest odstotkov volilnih glasov. Sredinska stranka, ki je poleg socialistov nasprotovala pridružitvi Norveške Evropski uniji, je dobila dvanajst odstotkov glasov, kar je pet odstotkov manj kot na državnih volitvah pred dvema letoma. Razprave o pridružitvi Norveške Evropski uniji so po novembrskem referendumu, ko je večina Norvežanov zavrnila članstvo v uniji, postale nezanimive. Konzerativna stranka kot poglavitna opozicijska stanka je utrdila svoj položaj z dvajsetimi odstotki glasov. Volilna udeležba, ki je bila za norveške razmere izjemno nizka, je znašala 59 odstotkov. Norvežani so na volitvah izbrali poslance v osemnajst regionalnih in 629 lokalnih svetov in sicer za dobo stih let.

Francoska vojska skuša s poostrenim nadzorom odkriti islamske skrajneže in zajezi val terorizma (Telefoto: AP)

NOVICE

Vrh Evropske unije in baltskih držav

ROENNE (AFP) - »Evropska unija načrtuje sestanek na najvišji ravni z baltskimi državami,« je včeraj izjavil predsednik Evropskega parlamenta Klaus Hansch in dodal, da se bo podoben sestanek s sredozemskimi državami začel novembra v Barceloni. To je povedal na posvetovanju parlamentarcev baltskih držav v danskem mestu Roenne, ki ga je že četrtič pripravil Nordijski svet. Na sestanku EU in baltskih držav naj ne bi razpravljali le o ekonomski pomoči baltskim državam, temveč tudi o celovitem sodelovanju na območju Pribaltika. Priključitev dveh skandinavskih držav, Švedske in Finske, ter Avstrije je os EU prenesel na sever, v interesu unije pa je, da stabilizira razmere na tem območju.

Neenoten nastop alžirskih demokratov

ALZIR (AFP) - Poleg nekdanjega premiera Redhe Maleka se je za kandidaturo na alžirskih predsedniških volitvah odločil se en tako imenovani demokrat Said Sadi. Kandidatura dveh politično podobnih nasprotnikov pomeni nevarnost za razpršitev glasov v korist islamskih strank in gibanj. Razkol je očitno znamenje, da demokratska opozicija ni dovolj zrela za enoten nastop. Sadi mora zbrati petinsemdeset tisoč podpisov v petindvajsetih od osemintiridesetih prefektur. Med petnajstimi kandidati ima poleg Maleka in Sadija možnosti za uspeh se zmerni Mahfoud Nahnah. Predsednik Alžirije Liamine Zeroual se ni objavil, ali bo kandidiral. Demokratski kandidati računajo predvsem na glasove nezadovoljnega prebivalstva po treh letih razmer, ki so na robu državljanske vojne, in trideset tisoč mrtvih.

Izraelsko-arabska pogajanja o usodi beguncev

AMAN (Reuters) - Včeraj so se zacementirani pogovori izraelskih, jordanskih, egiptovskih in palestinskih oblasti o usodi Palestincev, preseljenih leta 1967 med vojno na Bliznjem vzhodu. Kljub številnim neuspešnim poskusom dogovora pa tokrat palestinski in izraelski pogajalci pričakujejo, da bodo pogovori prinesli ugodne izide. Jabolko spora je se vedno definicija begunca, ki je nujno potrebna, da bi se sporazumeli o njihovem številu. Združeni narodi ocenjujejo, da ima okrog 700 tisoč pregnancev iz leta 1967 pravico do vrnitve, Izraelci pa trdijo, da jih je le približno 200 tisoč.

Katalonci grozijo z blokado proračuna

MADRID (Reuters) - Kljub grozjam katalonske koalicije z blokado bo španska vlada konec tega meseca parlamentu predložila proračun za leto 1996. Katalonska koalicija Convergencia i Unio, katere podpora je za mansinjsko socialistično vlado ključnega pomena, je zagrozila, da ne bo podprla predloga proračuna, s čimer naj bi izsilila takojšnje splosne volitve. Predsednik vlade Felipe Gonzalez se je znašel pod naraščajočim pritiskom, naj razpiše predčasne volitve, in sicer zaradi skandala, ki povezuje njegovo vlado z »umazano vojno« proti baskovskim separatistom v osemdesetih letih. Brez katalonske podpore proračun ne bo sprejet, avtomatično pa bo veljal proračun iz leta 1995.

VAL TERORIZMA OHROMIL FRANCIJO

Islamski skrajneži novačijo mlade prestopnike

Kar tri tisoč alžirskih priseljencev naj bi bilo pripravljenih na izvajanje nasilnih akcij v Franciji

PARIZ - Pri preiskavi najbolj krvavih bombnih napadov v Franciji po letu 1986 se je francoska policija gibala predvsem v predmestjih velikih mest, saj ta predstavljajo najplodnejša tla za družbeno nezadovoljstvo in rasno sovraštvo.

V preteklih nekaj dneh je francoska policija na območjih okrog Pariza, Lyona in Grenobla prišla večje število muslimanskih skrajnežev. Glavni osumljenec, odgovoren za eksplozije šestih bomb, ki so ubile sedem in ranile več kot 130 ljudi, pa je se vedno na svobodi. Fotografija 24-letnega Alžirca Haleda Kelkala je izobešena po vsej državi. Nihče sicer se ni prevzel odgovornosti za doma izdelane eksplozivne naprave, vendar preiskovalci sumijo, da so to zagrešili prav alžirski skrajneži.

V Franciji živi približno mi-

lijon v Alžiriji rojenih državljanov, živijo predvsem v gosto naseljenih predmestjih z visoko stopnjo brezposelnosti in predstavljajo petino vseh muslimanov v državi.

V šestdesetih in sedemdesetih letih zgrajena naselja predstavljajo prava legla prepodaje mamil in nasilnega kriminala, kjer se nenehno bijejo boji med policijo in mladino večinoma severnoafriškega porekla (tako imenovani beuri). Stevilni kulturni filmi, med katerimi je najbolj znan La Haine, Sovraštvo, so v tem poletju opozorili na problematiko teh naselij.

Dalil Boubakeur, voditelj glavne pariske mošeje, je bombne napade v Franciji ožigosal kot delo tistih, ki so »zašli s poti islama«. Vodja mednarodne organizacije za nadzor nad terorizmom Roland Jacquard pa meni, da bi Kelkalova identifikacija lahko razkrila povezavo med islamsko mrežo in francoskim podzemljem. Policija je namreč odkrila, da mreža izrablja preprodajalce mamil za dobavo orožja, ponarejenih dokumentov in ukradenih avtomobilov. Jacquard tudi verjame, da je povečano število mošej in drugih muslimanskih verskih objektov v Franciji okrepilo tudi položaj islamskih skrajnežev. »Ljudje izkoriščajo brezup mladih francoskih muslimanov. Pri tem igrajo glavno vlogo prevsem inami. Vernike

podpihujejo v sovraštvo do Zahoda, predvsem pa do naše države,« je dejal Jacquard. Članstvo v islamskih združenjih v Franciji je ocenil na trideset tisoč, med njimi pa je skoraj tri tisoč takih, ki so pripravljeni na nasilna dejanja.

France Soir je v četrtek objavil tudi intervju z v Alžiriji rojenim nekdanjim zapornikom Mahfudom, ki je priznal, da so njemu in še mnogim drugim skrajneži v zaporu skušali »prati mozgane«. Njihovo preprčevanje je ocenil kot »politično na petah religije«.

»Seveda govorijo o Alahu, vendar poudarjajo predvsem pravičnost bojevanja. Predmetni huligani in prestopniki naj bi se tako spremenili v božje vojake.«

John Chalmers / Reuter

GRENLANDIJA - NAJVEČJI OTOK NA ZEMELJSKI OBLI

Prihodnost je v črnem zlatu in očarljivi naravi

LARS FOYEN / REUTERS

ILULISSAT - Kljub krutemu arktičnemu podneblju imajo prebivalci Grenlandije visok življenjski standard, ki sta ga omogočila finančna podpora Danske in donosna marikultura. Toda za preživetje v 21. stoletju bo ta severna država potrebovala nov vir prihodkov. Nekateri vidijo rešitev v neizkoriščenem naravnem bogastvu.

»Pod zemljo se nahajajo velikianske zaloge nafte, zlata in cinka, obilico je tudi možnosti za razvoj turizma,« meni Lars Emil Johansen, predsednik vlade.

Grenlandija pa nima več veliko časa. Gospodarstvo upada od leta 1989, vlada pa temu primerno izvaja omejevalno politiko. Polenovke v tej severni deželi verjetno zaradi majhne spremembe temperature morja skoraj ne najdete več. Cene morskih rakcev pa so v tem letu poskočile kar za 20 odstotkov, kar bi utegnili biti spodbuda za gospodarsko rast. Edini rudnik cinka so zaprli v letu 1990.

»Nesmiselno je razpravljati o ceni medvedovega kozuha, preden ga ustreliš, toda prepričan sem, da gre le za vprašanje časa, ko bosta zlato in nafta spodbudila rast gospodarstva,« meni Johansen, vodja levo usmerjene stranke Siumut. Nedavne raziskave so potrdile obstoj velikih zalog nafte in zemeljskega plina na območju Fylla, ki je 150 kilometrov oddaljen od Nuuka, prestolnice Grenlandije. Tamkajšnje naftne zaloge naj bi bile večje kot norveško največje naftno

polje Troll v Severnem morju. V naslednjem letu naj bi začeli sprejemati prošnje za pridobitev licence za crpanje nafte. Kanadska podjetja izkopavajo cink na več območjih, zaloge zlata pa so našli v okolici Nanortalika. Toda ekonomisti svarijo, da bi zelo visoki stroški crpanja nafte in izkopavanja drugih virov v arktičnem podneblju utegnili zavreti izkoriščanje naravnega bogastva. Grenlandija pa bi bila tako ob pričakovani dohodek. Zato lahko Grenlandci računajo predvsem na dohodek iz turizma. Lani se je število turistov podvojilo, do leta 2002 pa naj bi njihovo število s sedanjih osem tisoč naraslo na približno 35 tisoč. Turisti so največkrat ocarani nad naravnimi lepotami. Občudujejo močne ledenike in gejzire, ali pa si privoščijo vožnjo s sanmi, ki jih vlečejo polarni psi. Grenlandija je kot največji otok na zemeljski obli velika 2,1 milijona kvadratnih kilometrov. Kar 80 odstotkov ozemlja pokrivajo ledeniki, povprečna temperatura v zimskem obdobju pa se giblje okoli minus 20 stopinj Celzija. Vecina od 55 tisoč otočanov živi v glavnem mestu Nuuk in šestnajstih bližnjih mestecih, vzdolž obale pa se razprostira približno 60 majhnih naselij. Grenlandci so potomci severnoameriških Eskimov in Evropejcev, ki živijo na Grenlandiji od leta 1721. Poleg 45 tisoč grenlandskih prebivalcev živi na obali tega severnega otoka približno deset tisoč Dancov, ki pa tam ostanejo le krajši čas.

Zelo nizke temperature onemogočajo rast dreves, poleg tega pa se tam ni mogoče ukvarjati s kmetijstvom. Nekdaj so se Grenlandci preživljali z ribolovom in lovom na tjunlje. Življenjski standard je zelo porastel v petdesetih letih, ko je Danska namenila velik del proračunskega denarja svojem severnemu otoku. »Danska podpora znaša polovico bruto družbenega proizvoda (BDP), ki znaša 1,05 milijarde dolarjev. Ta denar napaja celotno grenlandsko gospodarstvo, kajti to ustvari premalo, da bi pokrilo stroške visokega standarda otocanov,« pravi Bjarne Pedersen, sedanji danski predstavnik v Grenlandiji. Življenjski standard Grenlandcev je primerljiv z drugimi skandinavskimi državami, brez danske pomoči pa bi bil na ravni portugalskega.

Belo pobarvane lesene hiše v mestecu Ilulissat, kjer živi 4519 prebivalcev, ustvarjajo idilično podobo nekdanjih severnoevropskih ribiških vasic. V tem mestecu je opazen vpliv zahodnega sveta, saj imajo dva razkošna hotela, športno dvorano, sodobno bolnišnico in diskoteko, v marini pa so zasidrane luksuzne jachte. »Če želimo ohraniti sedanji način življenja, moramo najti nov vir dohodka. Izkoriščanje naravnih virov v razumnih mejah bi nam omogočilo velik priliv denarja. Tako bi postali ekonomsko neodvisni od Danske. Grenlandija je vsekakor dežela raznovrstnih priložnosti,« meni predsednik vlade Johansen.

Nato stopnjuje napade na bosanske Srbe...

NATOV VOJAŠKI POSEG V BOSNI IN HERCEGOVINI

»Nevidna« letala ne smejo v Italijo

Ruse skrbi usoda otrok slovanskih bratov

SARAJEVO (Reuters) - Natova letala so včeraj kljub ruskim zahtevam po takojšnji ustavitvi obstreljevanja okrepila napade na položaje bosanskih Srbov v okolici Sarajeva. Tokrat so bili cilji napadov srbsko skladišče razstreliva v Vogosci, protiletalski sistemi v Hadžićih in srbski obrambni položaji v podnožju Igmana. Oglušujoče eksplozije so slisali tudi v bosanski prestolnici, ki je po Natovih napadih postala veliko varnejša.

»Po drugem tednu Natove operacije se je stevilo streljanj z nekaj tisoč zmanjšalo na manj kot sto,« je sporočil tiskovni predstavnik ZN v Sarajevu Ale-

ksander Ivanko. Piloti Severnoatlantske zveze so izvedli več kot 3200 bojnih poletov. Unicili so skoraj vsa večja skladišča orožja, poveljevalne in komunika-

cijske centre ter del sistema protiletalske obrambe bosanskih Srbov, predvsem v vzhodni Bosni. Napadi pa niso prinesli pričakovanega uspeha, saj Srbi se vedno vztrajajo na svojih položajih. Poveljnik zračnih operacij Nata je sicer sporočil, da »bodo letala postopoma stopnjevala napade, dokler Srbi ne bodo izpolnili zahtev Združenih narodov o umiku«. Zaradi strogo omejenih ciljev operacije se Natova letala pogosto vračajo v svoje baze s celotnim bojnim tovorom, saj ne tvegajo zivljenj srbskih civilistov. »Osredotočamo se na pomembne vojaške cilje in se čim bolj izogibamo povzrocanju velike škode,« je sporočil Murray, vendar analitiki menijo, da Nato vztraja pri omejeni akciji predvsem zaradi političnih razlogov.

Rusko zunanje ministrstvo je izdalo uradno sporočilo, v katerem je izrazilo izjemno zaskrbljenost za »tragično usodo otrok njihovih slovanskih bratov«. »Pod vprašaj je postavljen obstanek sedanje generacije bosanskih Srbov, ki ji grozi

...ruski diplomati pa kritike (na sliki Vitalij Čurkin, Telefoto: AP)

genocid,« je agencija Itar-Tass citirala ruskega vladnega predstavnika. Moskva je Nato celo obdolžila, da izrablja bosanski spor za uveljavljanje svoje vloje v Evropi po hladni vojni.

Ameriški predstavniki so izrazili zaskrbljenost zaradi ruskih kritik, vendar so vseeno napovedali skorajšnjo udeležbo »nevidnih« lovskih letal F-117A in celo bombnikov B2 v operaciji Namenska sila. Vendar pa morajo zaenkrat ostati kar na matičnih letališčih, saj Italija ni dopustila, da bi jih namestili v njena oporišča. Vodstvo bosanskih Srbov tr-

di, da so se z njo Združene države pridružile Muslimanom v vojni proti vsem Srbom. »Ce se bodo surovi napadi na civiliste nadaljevali, bomo morali vnovič razmisliti o udeležbi na zenevskih mirovnih pogajanjih,« je zapisal Radovan Karadžić. Izjava je prisilila ameriskega mirovnega posrednika Richarda Holbrooka k novemu srečanju z Miloševićem, ki nudi čedalje manj podpore poveljniku vojske Republike Srbske. Tudi zaradi tega naj bi Mladić svojo vojsko trmasto vztrajal na »vrocih« položajih v okolici Sarajeva.

KRAJINA OSTAJA DEŽELA DUHOV

Hrvaškim beguncem se ne mudi domov

JELENA LOVRIĆ

Zapušteni prostori, ožgana pokrajina in opustela mesta - to je podoba, ki nam jo danes, mesec po osvoboditvi, ponuja Krajina. Hrvaska vlada, ki je te dni zasedala v Kninu, opozarja na glavni problem - pomanjkanje ljudi. »Ce se ljudje v zapuščene hiše ne bodo vrnili do konca zime, bo vojna akcija, ki smo jo izvedli, izgubila smisel,« pravi premier Valentić.

Krajino je zapustilo domala vse srbsko prebivalstvo, hrvaskemu pa se, po vsem sodeč, ne mudi vrniti. Hrvaska si niti ne želi, da bi se Srbi vrnili. To je zelo jasno povedal tudi predsednik Tudman. Najprej, ko je potoval z vlakom svobode prek Knina in je na vmesnih postajah razlagal tezo, da so z odhodom Srbov iz Krajine končno ustvarjene možnosti za varnost in stabilnost hrvatske države. Nato pa je v intervjuju za avstrijsko revijo Focus izjavil, da si ne more predstavljati vrnitve prebeglih Srbov in da ta ne bi pripomogla k normalizaciji hrvatsko-srbskih odnosov.

Hrvaska poskuša izpraznjeni prostor zapolniti z naseljevanjem hrvaških beguncev iz Bosne in Vojvodine ter s pozivi hrvaškim izseljencem, naj se vrnejo v domovino. Toda samo tretjina Hrvatov, izgnanih med vojno, naj bi se želela vrniti v Krajino. Veliko je zanimanja za delo in stanovanja v Kninu, to pa je pravzaprav vse. Poleg tega se tudi tisti, ki se vračajo, vračajo le »polovično«. Karlovski zupan opozarja, da se je v Slunj sicer vrnilo približno tri tisoč ljudi, nihče od njih pa ni vrnil stanovanja v Karlovcu.

Vlada najavlja odločbe o obvezni vrnitvi, nove delovne obveznosti dr-

žavnih uslužbencev, strategijo gospodarskega razvoja ter stimulacije za zivljenje in delo v Krajini. Minister za zdravstvo si prizadeva, da bi uvedli odločbo o prisilni vrnitvi 600 pregnanih zdravstvenih delavcev, od katerih se jih zdaj dve tretjini nočeta vrniti.

Ker ni ljudi, lokalni politiki prosijo vojsko, naj jim izkoplje krompir v Liki. Hkrati opozarjajo, da se utegne zgoditi, da se ljudje ne bodo imeli kam vrniti, da ne bo dela in da podjetja ne bodo mogla poslovati. V Krajini namreč kradejo vse, kar je mogoče odnesti ali odpeljati. Zapuščenim hišam in stanovanjem zdaj sledijo še podjetja. Okradene so tovarne, izginili so delovni stroji. Zadržani zupan pravi, da so iz Udbine odpeljali 600 kubikov lesa za nameštene hrvatske vojske. Na temelju nekakšnih vojaških potrdil so s tega območja odpeljali skoraj polovico od 175 tisoč glav živine.

Vlada pravi, da je za to odgovorna lokalna oblast, ta pa trdi, da ji vojska in policija odvzemata sredstva in pristojnosti. Medtem ko se odgovorni obmetavajo z obtožbami, se kraje in pozigi nadaljujejo. Notranji minister trdi, da so za kraje krivi civilisti v uniformah hrvatske vojske in policije. Vdirajo v stanovanja, lokale in garaže ter nanje postavljajo napise »zasedeno, rezervirano, hrvatsko, hrvatska vojska«... Podpredsednik vlade Mišetić posreduje le s pozivi: »Vse to je vendar hrvatska imovina!«

Nihče ne opozarja, da je to sramota in kriminal. Mesec dni po osvoboditvi Krajine se zdi, da se zmaga polagoma spreobrača v poraz.

Malo Hrvatov se je pripravljenih vrniti v Knin, kjer jih čakajo razdejani domovi (Telefoto: AP)

140 ...

... kvadratnih kilometrov ozemlja so bosanske vladne sile po lastnih navedbah ta konec tedna zavzele v okolici Tuzle. Vladne sile z velikim številom vojakov so napadle »dobojski prst« in osvojile pogorje v bližini Ozrena. »Boji se nadaljujejo, saj nase sile zdaj napredujejo proti Doboju,« so včeraj objavili na bosanskem radiu. Z uspešno akcijo so bosanske vladne sile odprle novo, krajšo oskrbovalno pot proti severu Bosne. Srbski mediji pa niso objavili poročil o napredovanju bosanskih vladnih sil na tem območju, saj je govora le o »nenehnih napadih Muslimanov in Hrvatov v senci Natovih napadov«. Vodstvo mirovnih sil ZN je sporočilo, da bosanske vladne sile napredujejo tudi na drugih območjih v Bosni. (dpa)

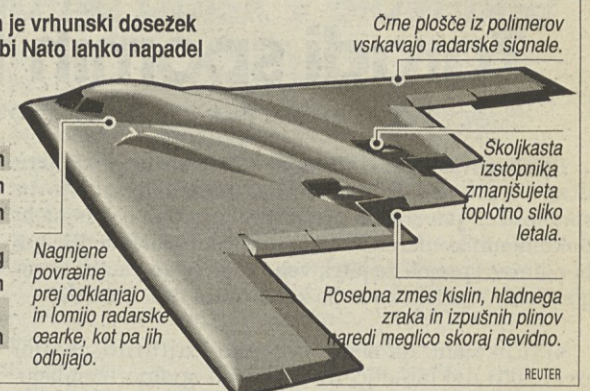
»NEVIDNI« BOMBNIK B-2

Ameriški bombnik B-2 Stealth je vrhunski dosežek visoke tehnologije, s katerim bi Nato lahko napadel položaje bosanskih Srbov.

Northrop Grumman B-2A »Duh«

razpetina kril:	52,43 m
dolžina:	21,03 m
višina:	5,18 m

največji tovor orožja:	22.680 kg
bojna hitrost:	259 km/h
dolet s prečrpavanjem goriva v zraku:	18.520 km

Nagnjene površine prej odklanjajo in lomijo radarske oarke, kot pa jih odbijajo.

Črne plošče iz polimerov vsrkavajo radarske signale.

Skoljkasta izstopnika zmanjšujeta toplotno sliko letala.

Posebna zmes kislin, hladnega zraka in izpušnih plinov naredi meglico skoraj nevidno.

REUTER

SRBSKI RADIKALCI OBTOŽUJEJO MILOŠEVIĆA ZA IZDAJO »BOSANSKIH BRATOV«

Šešelj: Beograd je dovolil bombardiranje Pal

Poziv vojski Republike Srbske, naj se za napade Nata maščuje z uničevanjem Sarajeva

BEOGRAD - Ultranacionalistična Srbska radikalna stranka je v torek obtožila predsednika Slobodana Miloševića izdaje srbskih bratov v Bosni in prepustitve njihove usode nemilosti Natovih zračnih napadov. Voditelj radikalcev Vojislav Šešelj je dejal, da je Milošević prepustil Republiku Srbski, da se sama bori za svoje preživetje, in da je pripravljen izdati Srbe na ozemljih pod srbskim nadzorom v vzhodni Slavoniji.

»Rezim Slobodana Miloševića je tiho privolil v bombardiranje civilnih in vojaških ciljev na ozemlju Republike Srbske,« je dejal Šešelj na novinarski konferenci, naj kateri naj bi razglasili shod v protest proti Natovim zračnim napadom, sklican za 21. september.

Pozval je tudi vojsko bosanskih Srbov, naj z vso silo odgovori na Natove zračne napade, katerih cilj so civilne tarče. Bosanski Srbi naj bi svoje orožje usmerili v muslimanska oporišča. »Odgovoriti bi morali z vsemi dosegljivimi sredstvi. Če ne moremo uničiti dovolj Natovih letal, če ne moremo ustaviti raket Tomahawk, potem

bi nase sile morale uničevati Muslimane z intenzivnim bombardiranjem Sarajeva, Tuzle in Gorazda. Tako bi prisilili Natove sile, da bi opustile napade na srbske cilje,« je dejal Šešelj.

Šešelj, ki je bil oporenik v komunističnih casih, je danes slikovita figura na skrajnonacionalističnem krilu srbske politike; nekoč je bil Miloševićev zaveznik, danes je njegov trn v peti. Prejšnji teden se je po dveh mesecih zapora zaradi incidenta s streljanjem pojavil na strankarski konferenci in ozigosal Miloševića za »največjega izdajalca srbskega ljudstva«.

Toda njegova radikalna stranka postaja vse

bolj obrobna. Se pred nekaj meseci je v javnomnenjskih raziskavah dobila skoraj 30 odstotkov, danes pa jo podpira le se približno šest odstotkov vprašanih.

Milošević se zdi dovolj močan, da se bo otrešel Šešeljevih kritik. Srbski predsednik ni dvignil niti prsta, da bi pomagal srbskim upornikom, izgnanim iz Krajine in zahodne Slavonije, in ni obsojil Natovih napadov. Beograjski dnevnik Politika, ki podpira vlado, je bosanskim Srbom jasno sporočil, da se ne morejo pritoževati nad Natovi zračnimi napadi, čeprav so napačni, saj so sami v vojni z Muslimani v Bosni. »Gre za kriminalno dejanje,« so o Natovih napadih zapisali v torkovem uvodniku. »Toda vsakdo se mora spomniti, kako se je počutil takrat, ko je slisal, da naše topovske granate zadevajo nekoga drugega... Tudi to je bil zločin... Ce se takrat ni-

smo sramovali nedolžnih žrtv, potem tudi zdaj ne moremo pričakovati, da bodo sočustvovali z nami.«

Seselj je obtožil Miloševića, da je prepustil usodo bosanskih Srbov v njihove lastne roke, ko je minuli teden privolil v zenevski mirovni proces, ki predvideva delitev Bosne in Hercegovine na muslimansko-hrvatsko federacijo in Republiko Srbsko. Dejal je, da se bo to zgodilo tudi Srbom v vzhodni Slavoniji. Namignil je, da samo general Ratko Mladić zares podpira Srbe. Dejal je, da verjame, da je ta teden prišlo do nesoglasja med Mladićem in njegovim mentorjem Miloševićem. »Imamo podatke, da je prišlo do ostre razprave med Mladićem in Miloševićem. Milošević je vztrajal pri sprejetju Natovega ultimata, Mladić pa ga je zavrnil. Zavrnil je umik težkega orožja,« je dejal.

Peter Bale / Reuter

NOVICE

Avstrijski predsednik potuje v Washington

DUNAJ (I.L.) - Afera Waldheim ne bremeni več odnosov med Avstrijo in ZDA! Prvic po enajstih letih bo namrec Združene države prihodnji mesec spet uradno obiskal avstrijski predsednik. Pisarna predsednika Thomasa Klestila je sporočila, da je Klestil prejel uradno vabilo ameriskega predsednika Clintona za uradni obisk 19. oktobra letos. V izjavi, ki so jo posredovali javnosti v ZDA, je zapisano, da naj bi obisk avstrijskega zveznega predsednika pripomogel k poglobitvi bilateralnih odnosov, oba predsednika pa naj bi obravnavala tudi aktualna evropska in svetovna politična vprašanja, na primer podporo novim demokracijam v vzhodni Evropi, vojno na Balkanu itd. Zadnji avstrijski zvezni predsednik, ki je uradno obiskal ZDA, je bil Rudolf Kirchschläger leta 1984. Z izvolitvijo Kurta Waldheima za predsednika pa so bili stiki med državama na predsedniški ravni popolnoma zamrznjeni. Razlog zato je bila Waldheimova sporna preteklost, ko je bil častnik nemske Wehrmacht med drugo svetovno vojno na Balkanu, to pa je bil tudi povod zato, da se je avstrijski predsednik znašel na tako imenovani črni listi, torej mu je bil prepovedan vstop v ZDA.

Razgrajski ljubitelji, okolja za zapahi

PAPEETE (Reuter) - Tahitijski državni tozilec Jean-Pierre Dreno je v ponedeljek povedal, da so stiriindvajset ljudi, ki so prejšnji teden sodelovali v protestih proti francoskim jedrskim poskusom v južnem Pacifiku, obsodili na stirimesečni pripor, trem pa so prisodili pogojno zaporno kazen. Tozilci so tudi odločili, da bodo zadržali dve ladji in helikopter, ki so jih Greenpeaceovim aktivistom za okolje v začetku meseca zaplenili francoski komandosi. Helikopter ter ladji Mavrični bojovnik in MV Greenpeace so zaplenili, ko so vstopili v prepovedano območje okoli atola Mururoe. V nedeljih v Papeetu zaradi francoske odločitve, da bodo poskuse nadaljevali, je bilo prejšnji terek ranjenih stirinast ljudi, protestniki, ki so se jim pridružili lokalni separatisti, pa so oropali nekaj trgovin in podtaknili požar v sedemnajstih zgradbah, med katerimi je bil tudi letalski terminal.

BAVARSKA PROTI USTAVNEMU SODIŠČU

Razpela še naprej v šolah

BONN - Bavarska ne bo upoštevala odločitve nemškega vrhovnega sodišča, ki je zahtevalo, naj na Bavarskem nehalo izvajati navodilo o obveznem obešanju razpela v tamkajšnjih šolah. Konservativni bavarski politiki, ki se v tako zanesljivo rimskokatoliški državi igrajo nekaksne sodobne križarje, povzročajo nasprotja med bogaboječo manjšino in porotniki brezdušne pravice.

Za pridigami in negodovanjem v bavarskih pivnicah proti avgustovski razsodbi o razpelu se skriva izziv za nemško zvezno ustavno sodišče, do katerega so bili v povojni Nemčiji dolgo skoraj versko spostljivi. Politiki se namreč zdaj že sprašujejo, če bi moralo sodišče pri kontroverznih vprašanjih odločati z več kot le navadno večino in če ne bi kazalo parlamentarnega zaslišanja kandidatov za sodnike opravičeno.

»Na sodišču sem bil skoraj trinajst let in vedno smo sprejemali odločitve, ki so razjezile milijone ljudi,« je dejal Ernst Gottfried Mahrenholz, ki se je lani upokojil kot podpredsednik sodišča, ki ima svoj sedež v Karlsruheju. »Vendar pa nikoli nihče ni pozival k neupoštevanju raz-

sodbe,« je se dodal Mahrenholz v včerajšnjem intervjuju za nemško televizijo ZDF. Prav včeraj so se namreč vnovic odprle bavarske sole, v katerih pa se vedno visijo sporni križi.

»Poziv k neupoštevanju zakona je res nekaj novega,« je odločitev bavarske vlade obsodil urednik liberalnega tednika Die Zeit Robert Leicht, saj odločitev ustavnega sodišča varuje manjšine. »Po mojem mnenju je nevarno prav mišljenje, da je populizem večine pomembnejši od natančnih besed v ustavi,« je dodal Leicht.

Neposlušnost Bavarske je se posebno nerazumljiva v državi, ki je znana po doslednem upoštevanju zakona in reda in pravnih sredstev proti levim kritikom.

Sramotne zlorabe nem-

Konservativna Bavarska se ne bo zlahka odpovedala tradiciji

skih sodisc v casu tretjega rajha so Zahodno Nemcijo prisilile, da je po vojni ustanovila ustavno sodisce, ki opravlja vlogo psa cuvaja in tako bdi nad nemskim ustavnim redom. Nemsko ustavno sodisce je tako zelo podobno ameriskemu vrhovnemu sodiscu, toda v nasprotju z washingtonskim sodiscem velja v Nemciji nenapisano pravilo, da naj bo na sodiscu priblizno enako razmerje med liberalnimi in konservativnimi sodniki in da

naj sodniki pri kontroverznih temah preucijo tudi mnenje politikov. In prav to je sporno, saj naj bi sodisce v Karlsruheju bavarske politike razumelo narobe.

V zadnjih letih narasca stevilo kontroverznih sodb in kritiki pravijo, da se je bonnski parlament velikokrat prav namenoma izognil odgovornosti, ko je končno odločitev prepustil sodišču. Med zadnjimi razsodbami sodišča, ki so močno razburile konservativce, sta tudi odločitvi o tem,

da posedovanje manjših količin lahke droge ni več kaznivo dejanje in da se sme izdati mirovniški slogan Vojaki so ubijalci.

»Morali bi nehati s temi vcasih prav fundamentalističnimi kritikami na račun zveznega ustavnega sodišča,« je rekla pravosodna ministrica Sabine Leutheusser-Schnarrenberger, liberalna poslanka z Bavarske, in dodala: »Te kritike že ogrožajo to pomembno institucijo.«

Tom Heneghan / Reuter

DEVETI DAN KONFERENCE ZN O ŽENSKAH

Zaradi spornih tem v Pekingu zamujajo

Sklepni dokument bodo namesto v četrtek sprejeli šele v petek, ko bo zadnji dan konference

PEKING (Reuter, AFP, dpa) - Zelo različna stališča držav o pravicah do dedovanja, neplačnem delu in spolnosti so povzročila preložitve razprave o sklepnem dokumentu konference za en dan. Sklepno besedilo naj bi namreč sprejeli že jutri, vendar ga bodo zaradi nesoglasij šele v petek, ko se bo konferenca tudi končala.

»Pricakujem, da bomo pekinsko deklaracijo in nacrt z ukrepi sprejeli v petek,« je včeraj povedala tiskovna predstavnica konference Therese Gastaut. Čeprav so resili že dve tretjini spornih vprašanj - med njimi so v ponedeljek pozno ponoči odločili, da lahko otroci sami odločajo o spolnosti, čemur so nasprotovale religiozne države, dogovorili pa so se tudi o pravicah staršev - ostaja za nadaljnja pogajanja še 150 tem.

Vse strani so se strinjale s pravicami, ki so zapisane v dunajski deklaraciji o človekovih pravicah iz leta 1993, v sklepnem dokumentu pa bodo človekove pravice označene za univerzalne in nedeljive.

Včeraj je bila v Pekingu tudi novinarska konferenca, na kateri so predstavniki Unicefa govorili o prostituciji otrok. Spolno izkoriščanje otrok, med njimi je večina deklic, je namreč narasčajoč problem v številnih državah. Otroke ugrabijo, potem pa jih nasilno odpeljejo v

drugo kulturno okolje, kjer jih spolno izrabljajo. »Dekleta obravnavajo kot spolne objekte,« je na tiskovni konferenci dejala Saisuree Chutikul.

Unicef ocenjuje, da je samo v Aziji več kot mili-

jon otrok prostitutk, v Braziliji živi na ulicah, kjer lahko hitro postanejo spolno izkoriščani, petsto tisoč otrok. Problem otroške prostitucije pa strokovnjaki povezujejo z revščino. Kar 70 odstotkov revnih ljudi živi v absolutni revščini - torej na leto zaslužijo manj kot 370 ameriških dolarjev.

Delno pa prostitucijo otrok povzroča tudi vpliv potrošniške družbe, saj

deklice želijo lahko in hitro dobiti denar, je se povedala Saisureejeva.

Včeraj so na konferenci manj razvite države vnovic pozvale bogatejše države, naj ustanovijo posebne sklade za izvajanje programa za izboljšanje položaja žensk v naslednjem desetletju, ki ga sprejemajo na tokratni konferenci. »Nacrt z ukrepi ne pomeni ničesar, če ne bomo zagotovili

denarja za njegovo izvajanje,« je dejala Indijka Sarla Gopalan in dodala, da naj bi spodnja meja znašala 0,7 odstotka bruto domačega proizvoda bogatih držav. Evropska unija in Združene države Amerike pa so se napovedale, da novih skladov ne bodo financirale. Da je možnost za dodatni denar zelo majhna, je nakažal tudi predstavnik Azijske razvojne banke.

V Pekingu pozivajo proti splavu tudi z letaki matere Tereze (Telefoto: AP)

N I Z O Z E M S K A

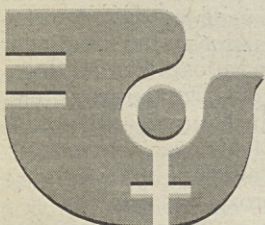
Drugače z drogami?

ALISTER BULL / REUTERS

AMSTERDAM - Po dvajsetletnem poskusu, ki je nizozemsko prestolnico spremenil v obljubljeno deželo evropske mladine, nizozemske oblasti pripravljajo spremembe liberalne zakonodaje o mehkih drogah. Marihuana se zdaj prosto prodaja po »coffee shopih« v vsej državi. Nizozemske oblasti dopuščajo celo trde droge, kot je heroin.

Vlada spremembe zakonodaje utemeljuje z velikim povečanjem vpletenosti organiziranega kriminala v prodajo mehkih drog. Tudi evropske partnerice že nekaj časa zahtevajo strožji odnos nizozemskih oblasti do vprašanja mamil. Francija je zagrozila z neizpolnjevanjem schengenskega sporazuma, ker naj bi odprtje meja pomenilo neresljiv problem dotoka mamil z Nizozemske. Na Nizozemskem je slišati dvome o uspehu liberalne zakonodaje in celo njeni zagovorniki pristožno priznavajo, da je sistem lahko podvržen zlorabam. Vlada bo tako zmanjšala stevilo »coffee shopov« in zaprla tiste, ki jih sumijo sodelovanja z organiziranim zločinom. Nizozemske oblasti bodo še naprej obravnavale zasvojenca kot osebe, potrebne pomoči, ter ohranile politiko ločevanja mehkih in trdih drog, prebivalci in turisti pa bodo lahko še naprej nezakonito uživali v »džointu«. Kriminalist Ed Leuw meni, da državljani Nizozemske v nekriminalnih okoljih zamisel o »coffee shopih« se vedno podpirajo.

Prve trgovine so se pojavile leta 1970. V začetku devetdesetih let je bilo v Amsterdamu, ki šteje sedemsto tisoč prebivalcev, tisoč prebivalcev na en »coffee shop«. »Coffee shopi« pa so na Nizozemsko privabili tudi množico zasvojenčev iz različnih držav, ki so v nizozemski liberalni politiki videli priložnost za poceni »fiks«. Politiki proste prodaje mehkih drog ostro nasprotuje stranka krščanskih demokratov, čeprav ji ne odrekajo določenih koristi, zlasti nadzora nad prodajo. Med predlogi, ki jih bo vlada predložila parlamentu ta mesec, bo tudi predlog o brezplačni delitvi heroina kroničnim zasvojenčcem. Prodajalci marihuane bodo lahko gojili manjše stevilo sadik za lastne potrebe in prodajo v »coffee shopih«, kar naj bi preprečilo, da bi se organizirani kriminal vmesal v trgovino z mehkiimi drogami. Nizozemski pridelovalci marihuane so v zadnjih treh letih skoraj v celoti nadomestili uvoz marihuane iz latinskoameriških in severnoafriških držav, ki ga je nadziral organiziran kriminal. Vsekakor pa politika, ki dovoljuje »obrtne pridelovalce« marihuane, sama po sebi še ne rešuje vseh problemov. Napovedanim spremembam ostro nasprotujejo zlasti krščanski demokrati, ki se sklicujejo tudi na uradna stališča Francije in Nemcije.

»ČUDNA«
KUHINJA
POSTONJSKE
VOJAŠNICE

Crknjene ribe vojakom pod nos

Odgovorni so ostali na svojih položajih

POSTOJNA - Kmalu bo minilo leto dni, odkar smo objavili zgodbo o poginulih ribah, ki so jih (ne) odgovorni v postojnski vojašnici skušali podtakniti vojakom pod zob. Zgodba je razkrila številne nepravilnosti v postojnski vojašnici in tudi v tamkajšnjem pokrajinskem stabu, med drugim tudi razkošne stroške za reprezentanco (divjacija, žgane pijače, prsut, buteljčna vina...), ki so si jo privoščili nekateri častniki. Sledi so vodile prav do vrha, do poveljujočega častnika pokrajinskega staba, brigadirja Janka Filipica.

Na kratko povzemimo: v zasebni ribogojnici je prišlo do večjega pogina rib, ki so se dan pozneje znasle v kuhinji postojnske vojašnice. Tja jih je pripeljal stotnik Albin Otoničar, ne da bi imel v rokah kakršnekoli papirje, skliceval pa se je na ukaz brigadirja Janka Filipica. Pozneje se je izkazalo, da so nekateri vplivni postojnski častniki dobri znanci lastnika ribogojnice in da so mu pač prijateljsko skušali pomagati, da škoda zaradi pogina ne bi bila prevelika. Vsekakor je slo za očitno kršitev veljavnih postopkov, zato sta se uprla referent za prehrano, višji

vodnik Stane Frelj, in njegov nadrejeni, vodja intendantske službe, **stabni vodnik Mirko Antončič**. Le po zaslugi njune vztrajnosti oporečne ribe niso prisle na vojaški jedilnik in zadeva se je končala brez hujših posledic. Antončič pa je zelel zadevo razčistiti do konca, zato je zahteval preiskavo in epilog. Logično bi namreč bilo, da bi na ministrstvu za obrambo odločno ukrepali, saj si tolikšne samovolje v vojski ne smejo privoščiti, sploh pa ne, če gre za zdravje vojakov. **Epilog, ki je sledil čez nekaj mesecev, je na moč nenavaden: prav vsi, ki so bili vpleteni**

v nečedno zgodbo, so ostali na svojih položajih, le Stane Frelj in Mirko Antončič, edina, ki sta dosledno spoštovala veljavna pravila, sta bila degradirana oziroma premescena. Frelja so degradirali z mesta referenta za prehrano v skladiščnika, Antončiča pa so z mesta vodje intendantske službe premestili na osrednje vadbice, na delovno mesto, ki mu v vojaškem žargonu pravijo »formacija T 800«. Gre za delovno mesto, na katerem ni nobenega dela, kar slejkoprej povzroči, da nezazelenemu sodelavcu popustijo zivci in »prosto-voljno« napíše odpoved. Očitno je slo za masčevanje, ker je neprijetna zgodba o ribah prišla v javnost, zato so se botri zeleli znebiti neposlušnežev. Antončič je kljub temu vztrajal in zahteval odgovornost. Premestili so ga še enkrat: tokrat v Ljubljano, na delovno mesto analitika, ki nikakor ne ustreza

njegovemu znanju in izkušnjam, povrh vsega pa mu v šestih mesecih nihče ni povedal, kaj in kako naj sploh analizira.

S tem neodgovornega igrakanja z vojsko prehrano se ni bilo konec. Letos je prišlo vsaj se do dveh zastrupitev s hrano, vzroka pa kot zakleto niso odkrili. Prvi primer se je zgodil na taborjenju, vendar je obolelo le manjše število vojakov, hujše pa je bilo 18. maja letos. Takrat je v vojašnici v Postojni 40 do 50 vojakov kazalo znake zastrupitve s hrano, odgovornost pa so skušali naprtiti ravno novopecenemu skladiščniku Stane-tu Frelju, znancu iz zgodbe o crknjenih ribah. Proti njemu so sprožili disciplinski postopek, češ da je dal v uporabo piščancjo salamo, ki je bila oporečna, kar naj bi povzročilo zastrupitev. Preiskava je pokazala marsikaj zanimivega: v laboratoriju so ugotovili, da sporna piščancja

salama ni mogla biti vzrok zastrupitve, saj je bila neoporečna. In četudi bi bila, skladiščnik ni tisti, ki je odgovoren za neoporečnost hrane, pač pa je to skrb vodje kuhinje, vodje intendantske službe in referenta za prehrano. Tudi analiza vzorcev druge hrane, ki so jo vojaki jedli 18. maja, je pokazala, da ni bilo nič oporečnega, zato je bilo treba analizirati se vzorce prehrane prejšnjega

dne. Ti pa »čudežno« niso bili shranjeni, kar je v neposrednem nasprotju z veljavnimi določili, vendar odgovornih zaradi očitne hujše kršitve delovne discipline ni nihče prijavil. Postopek zoper Frelja so morali pod tezo nasprotnih dokazov zaustaviti, saj je njegova edina »krivda« brzokone vpletenost v zgodbo o poginulih postrvih. Ker ta ni doživela pravičnega epiloga, v postojnski

vojaški kuhinji se naprej nekaj zaudarja, nihče pa nima dovolj poguma ali interesa, da bi odločno pokukal pod pokrov. Ministrstvo za obrambo se je prejšnjič, ko smo pisali o poginulih ribah, zadovoljilo z lakoničnim pojasnilom, »da skrbno spremljajo dogajanja v zvezi s prehrano v slovenski vojski«. Oprostite, a papirnata skrb očitno ne zadostuje...

Bostjan Lajovic

DRŽAVNI ZBOR / ODBOR ZA OBRAMBO

O zamenjavi Gutmana drugič

LJUBLJANA - Odbor za obrambo bi na včerajšnji seji moral obravnavati tudi vročo temo letošnjega poletja, predlagano zamenjavo načelnika generalstaba Slovenske vojske, generala Albina Gutmana. Do razprave pa ni prišlo, ker na seji ni bilo predstavnikov obrambnega ministrstva.

Ob koncu seje se je izkazalo, da zaradi napake v parlamentu vabila niso prešli pravčasno. Njihova odsotnost je zbudila vrsto polemčnih odzivov članov odbora, sprejeli pa so dva sklepa: vlada naj odboru pošlje obrazložitve, s katero je minister Kacin vladni kadrovski komisiji utemeljil zamenjavo generala Gu-

tmana, predsednika vlade in države, Janez Drnovsek in Milan Kucan, pa naj v enem tednu pošljeta svoje mnenje o vplivu, ki ga imajo predlagana zamenjava in dogodki okrog nje na obrambno pripravljenost Slovenske vojske.

Ivo Hvalica je opozoril, da obrambno ministrstvo podcenjuje parlamentarni

odbor za obrambo. Odbor bi moral biti nadzorni organ, česar pa sedanji predpisi ne omogočajo, zato jih kaže cimpreg smiselno, dopolniti.

Poslanci so se zaradi odsotnosti predstavnikov ministrstva kar po vrsti močno hudovali, češ, da gre za neupravičeno podcenjevanje in namerno ignoranco. Edina, ki je opozorila, da kaže pred obsojanjem najprej preveriti, če so na obrambnem ministrstvu sploh dobili pošto z vabilom na sejo, je bila Vika

Potocnik, češ, da se je že večkrat zgodilo, da se je pošta zataknila neke v službah državnega zbora. Predsednik odbora Jozef Koppe je po preverjanju zadržal, da je bilo vabilo pravčasno poslano, nekaj minut kasneje pa se je vendarle izkazalo, da je do napake prišlo v državnem zboru. Ne sicer v odboru za obrambo, pač pa v ustrezni službi za razpošiljanje, tako da na ministrstvu za obrambo vabila niso prešli pravčasno.

Bostjan Lajovic

Ameriški obrambni minister Perry prihaja na obisk v Slovenijo

LJUBLJANA (STA) - Ameriški obrambni minister William Perry bo v petek, 15. septembra, odpotoval na uradni obisk v Slovenijo, Slovaško, Cesko, Madzarsko in Nemčijo. Na povabilo slovenskega ministra za obrambo Jelka Kacina bo v Slovenijo prispel v soboto, 16. septembra.

Perry bo imel s Kacinom in drugimi predstavniki ministrstva za obrambo delovno srečanje, obiskal pa bo tudi vadbni center slovenske vojske v Bohinjski Beli. Na dvodnevem uradnem obisku se bo srečal s slovenskim predsednikom Milanom Kučanom, predsednikom Vlade Janezom Drnovskom, zunanjim ministrom Zoranom Thalerjem ter predstavniki odbora državnega zbora za obrambo. Minister Perry se bo tudi v drugih državah srečal s pomembnimi političnimi in voja-

skimi predstavniki ter se z njimi pogovarjal o programih sodelovanja na področju varnosti in obrambe, dvostranskem vojaškem sodelovanju, Natovem programu Partnerstvo za mir in drugih varnostnih vprašanj. Namen potovanja ministra Perryja je nadaljevanje prizadevanj ameriškega obrambnega ministrstva v zvezi z varnostnimi potrebami srednje Evrope v času po hladni vojni in pospeševanje ameriških odnosov na področju obrambe in varnosti. V Nemčiji bo Perry govoril diplomantom fakultete za strateške studije in obrambno ekonomiko evropskega centra Georgea C. Marshalla za varnostne studije v Garmishu. Z obiskom bo izpolnil obljubo, da se bo srečal z vsako generacijo, ki tam studira. William Perry naj bi se v Washington vrnil 22. septembra.

POSLANCI / KAZENSKI PREGON

Ivu Hvalici so priznali poslansko imuniteto

LJUBLJANA (STA) - Mandatno-imunitetna komisija državnega zbora je po krajši načelni razpravi s štirimi glasovi proti enemu podprla priznanje poslanske imunitete poslancu Socialdemokratske stranke Slovenije Ivu Hvalici.

V skladu s to odločitvijo tudi predlagala parlamentu, naj ljubljanskemu okrožnemu sodišču ne dovoli začetka postopka, ki ga je zaradi domnevnega kaznivnega dejanja zaljive obdolžitve poslanca sprožil zasebni tožnik Srdan Tovornik. Opozicijski poslanec se v obravnavanem primeru sklicuje na imuniteto.

Za imuniteto so glasovali predsednica komisije Nada Skuk (SKD), Stefan Matuš (SLS), Janko Predan (LDS) in Andrej Lenarčič (DS), proti pa je bil Janez Kopac (LDS). Slednji je ob tem poudaril, da si noben politik, ki ga sicer naceleloma varuje imuniteta, ne sme privoščiti cesarkoli in »trositi« naokoli kakršnihkoli trditve.

Med razpravami so večkrat omenili pomanjkanje kriterijev za odločanje o imuniteti in v zvezi s tem se je komisija odločila, da bo na posebni seji obravnavala gradiva, ki jih je na to temo pripravila skupina pravnikov. Ob tem je mogoče pričakovati zanimivo razpravo, saj kot je znano, med pravniki obstajajo različna stališča glede poslanske imunitete, ki za nekatere predstavlja javni interes, za druge pa le zaščito in privilegij poslancev. (Foto: Barbara Reya)

SVETOVNI SLOVENSKI KONGRES

Dolgotrajno oblikovanje in pomanjkanje denarja omejujeta delovanje konference

Kako s Slovenci po svetu, odnosi s sosedi in vključevanjem v Evropsko unijo

LJUBLJANA - Na včerajšnji novinarski konferenci predsednika Svetovnega slovenskega kongresa (SSK) Jozeta Bernika - na njej sta sodelovala se Božo Dimnik, predsednik finančne komisije SSK, in Franci Feltrin - so spregovorili o sklepih, resolucijah in stališčih, sprejetih na seji glavnega odbora SSK 9. septembra letos. V njih opozarjajo Slovenijo na probleme Slovencev po svetu, pomanjkljivosti pri vključevanju Slovenije v Evropsko unijo in pomanjkanje volje pri reševanju odnosov s sosednjimi državami.

V SSK pripisujejo velik pomen volilni pravici državljanov Slovenije, ki živijo izven matične države, in zahtevajo, naj bo tem ljudem že ob naslednjih volitvah omogočeno dati svoj glas na slovenskih diplomatskih predstavništvih in v slovenskih društvih. SSK nima še nobenega konkretnega predloga, kako zagotoviti korektnost volitev na takih volišcih, kot tudi nima nobene-

ga natančnega podatka o številu slovenskih državljanov izven Slovenije, je pa pripravljen oziroma od državnega zbora zahteva, naj ga kot institucijo povabi k razpravi o volilni zakonodaji, je dejal Jože Bernik. Glede reševanja odnosov s sosednjimi državami, predvsem s Hrvaško, so bili govorniki mnenja, da je bila slovenska politika doslej premalo učinkovita in da je cutiti pomanjkanje vo-

lje pri vzpostavljanju stikov. V zvezi z vključevanjem Slovenije v Evropsko unijo pa je predsednik SSK dejal, da je to za Slovenijo nujnost, da pa bi bilo pred tem treba narediti globoke in široke analize posledic vključevanja, tako da bi državljani lahko presodili o prednostih in pomanjkljivostih članstva v EU. Tega Slovenija ni storila, kajti smernice slovenske zunanje politike so po besedah Jozeta Bernika zelo reven dokument, ki ni v čast ne zunanjemu ministrstvu ne slovenski vladi. Božo Dimnik je dodal, da država popolnoma pozablja na Slovence po svetu, ki so že veliko pomagali pri priznanju države in ki bi tudi pri oblikovanju ter izvajanju zuna-

njepolitične strategije Slovence lahko nudili dragoceno strokovno pomoč. Prihodnje leto pripravlja SSK nekaj manjših konferenc in visjo stopnjo dejavnosti, ki se kaže, je dejal Jože Bernik, saj so vladi že predali predlog zakona o pravicah in dolžnostih Slovencev brez slovenskega državljanstva. Predlog se usklajujejo na pristojnih ministrstvih, datuma njegovega sprejetja pa trenu-

tno se ni mogoče napovedati. SSK tudi poziva državni zbor, naj da v obravnavo osnutek novega zakona o društvih, ki je že več kot tri leta v parlamentarnem postopku, in ga cimpreg tudi sprejme, saj se zaradi pomanjkanja zakonodaje na tem področju kongres, ki ima upravno pisarno v Ljubljani, ne more veljavno registrirati v Sloveniji.

Bernard Pesjak

Ob zadnjem hrvaskem incidentu v Piranskem zalivu je predsednik konference za Slovenijo SSK Danijel Starman v svojem pismu medijem zapisal, da je očitno, »da sedanja slovenska vlada ni sposobna zagotoviti ozemeljske celovitosti države, zato bomo državljani prisiljeni sami organizirati obrambo ozemeljske celovitosti...«. Tako naj bi ob naslednjem incidentu ribici uprizorili protest proti Hrvaski in neodzivnosti slovenske vlade.

RAI 1

6.30	Dnevnik, 6.45 aktualna oddaja Unomattina, vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
9.30	Nan.: Ocetov pes
9.55	Film: Il giardiniere spagnolo (draam., VB '56), vmes (11.00) dnevnik
11.35	Poletna oddaja Verde mattina estate
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa iz Westa (i. J. Seymour, J. Lando)
13.30	Dnevnik
14.00	Film: Grazie per quel caldo dicembre (dram., ZDA '72, i. S. Poitier)
15.50	Mladinski variete Solletico, risanke
17.15	Danes v Parlamentu
17.25	EP v moski odbojki: Rusija-Italija, vmes (18.00) dnevnik
19.50	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Variete: Ruvido Show (vodijo, Cannelle, G. Covatta, E. Jacchetti, J. Dix)
22.50	Dnevnik
22.55	Nan.: Ai confini dell' aldilà (i. J. DiAquino)
24.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop in vreme
0.30	Danes v parlamentu
0.40	Videosapere: Evropski kulturni magazine
1.35	Aktualno: Sottovoce
1.50	Variete: Noi no ('77)

RAI 2

6.30	Nad.: Atto d' amore
7.20	Dok.: V kraljestvu narave
8.05	Oddaja za najmlajše Quante storie!
9.30	Nan.: Lassie, 9.55 Saranno famosi
10.50	Nad.: Secrets (33. del)
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik
12.10	Nan.: L' arca del dott. Bayer - Nedeljski lovec
13.00	Dnevnik in vreme
13.40	Variete: Quante storie Disney, risanke
14.15	Nad.: Paradise Beach, 14.45 Santa Barbara
15.30	Dnevnik
15.35	Nan.: Velika dolina
17.20	Dnevnik
17.25	Nan.: Zdravnik med medvedi - Alter ego
18.10	Sport in vreme
18.35	Sereno variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Variete: Go-Cart
20.40	Film: Due uomini per Pauline (kom., Nem. '92, i. U. Ochsenknecht)
22.30	Aktualno: Format - Professione reporter
23.30	Dnevnik in vreme
0.05	Avtorska glasba
1.00	Filmske novosti

RAI 3

6.00	Jutranji dnevnik
8.30	Videosapere: Potovanje po Italiji, 8.40 dok.
9.10	Film: Landru (kom., Fr. '63, i. C. Denner)
10.50	Dok.: A. Falqui, 11.30 Nepoznane Benetke
12.00	Dnevnik
12.15	Film: Magliaro a cavallo (pust., ZDA '71)
14.00	Dezelne vesti
14.15	Popoldanski dnevnik
14.50	Sport: kotankanje (tek), atletika, golf, kanu, svetovne vojske igre
19.00	Dnevnik, izdelne vesti
19.50	Variete: BlobSoup
20.30	Variete: Tivvucumprà
22.30	Dnevnik, izdelne vesti
22.55	Nan.: Philip Marlowe
23.50	Aktualno: The end
0.30	Dnevnik, pregled tiska, vreme, 1.00 Fuori orario
1.00	Variete: Fuori orario, vmes BlobCartoon
1.15	Sport: Svetovne vojske igre - boks

RETE 4

7.20	Nan.: Tre nipoti e un maggiordomo
7.45	Nad.: Piccolo amore, 8.30 Il disprezzo, 9.35 Rubi, 10.30 Felicità, 11.15 Il prezzo di una vita, 12.20 nan. Hisa v preriji, vmes (11.25, 13.30) dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
14.45	Film: La signora vuole il visone (kom., ZDA '53, i. D. O'Keefe, R. Hussey)
17.00	Nan.: A cuore aperto, 18.00 Colombo, vmes (19.00) dnevnik
20.30	Film: Cordura (dram., ZDA '59, i. G. Cooper, R. Hayworth, V. Heflin)
22.35	Film: Amore all' italiana (kom., It. '66, i. W. Chirri, R. Vianello), vmes (23.30) dnevnik
0.35	Pregled tiska
0.50	Nan.: Hisa v preriji, 1.50 Colombo, 3.30 Samurai

CANALE 5

6.30	Na prvi strani
8.45	Maurizio Costanzo Show
11.30	Aktualno: Forum - Televizijsko sodisce
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful, 14.10 Amarsi (i. P. Barton)
15.00	Nan.: Pappa e ... ciccio (i. R. Barr), 15.30 La tata
16.00	Otroski variete
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik in vreme
20.25	Nogomet: Borussia Dortmund-Juventus
22.25	Variete: Paperissima sprint
22.40	Večerni dnevnik TG 5
23.10	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) nočni dnevnik
1.25	Zanimivosti o filmu Un indiano in città

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
11.30	Nan.: Le strade si San Francisco
12.25	Odpri studio
12.45	Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Otroski variete
15.00	Nan.: Classe di ferro - 7 ur v New Yorku (i. A. Pappalardo, S. Grey), 17.00 Magnum P.I., 18.00 Tarzan, 18.30 Riptide
19.30	Odpri studio in vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete: Nati per vincere
20.40	Film: Amore e magia (kom., ZDA '91, i. Demi Moore, J. Daniels)
22.40	Aktualno: Fatti e misfatti
22.45	Sportna odd.: Champions League
0.45	Italia 1 sport
2.00	Nan.: Baretta
3.00	Film: La settimana al mare (kom., It. '81)

TELE 4

13.30	19.30, 22.15, 00.20 Dogodki in odmevi
20.55	Film: Sogni infranti ('75)
22.40	Film: Lo smemorato ('69)

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 24.00 Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: La donna del destino (kom., '57, i. G. Peck)
20.35	Film: Bagdad Café (kom., Nem.-ZDA '87)
23.30	Variete: Tappeto volante

RAI 3 slovenski program

20.25	Risanka: Filip
20.30	Dnevnik
20.45	Veselite se na kotalkah (2. del)

SLOVENIJA 1

10.20	Cobi in prijatelji, 1/13 del spanske risane serije
10.45	Cloveska zival, angleska poljudnoznanstvena serija, 5/6 del
11.35	Iz življenja za življenje
12.00	Mini - carovnja na starih kolesih, angleska dokumentarna oddaja
12.30	Slovenski magazin
13.00	Porocila
15.50	(Ne)znani oder, ponovitev
16.50	Videostrani
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Otroski program: Male sive celice, kviz
17.55	TV 101, 3. del ameriske serije
18.45	Lingo, TV igrice, 19.30 TV dnevnik 2
20.05	Forum
20.25	Film tedna: Barton Fink, ameriski film
22.25	TV dnevnik 3
22.45	Žarišce
23.05	Sova: Princ z Bel-Aira, 22/24 del ameriske nani-zanke
23.35	Severna obzorja, 3. del ameriske nani-zanke

SLOVENIJA 2

13.00	Euronews
14.20	Pravica do upanja - ob 50. obletnici OZN, pon.
14.30	Zgodbe iz školjke
15.00	Tedenski izbor
15.00	Stranski učinki, 11. del
15.50	TV 101, 2. del am. serije
16.40	Sova, ponovitev
17.00	KYTV, 3. del serije
17.10	Severna obzorja, 2/25 del ameriske nanizanke
18.05	RPL - studio Ludwigana
18.45	Odkrivanje zemlje, amer. izobraz. serija, 17/26
19.15	V vrtincu
19.30	TV dnevnik 2, Vreme
20.05	Sportna sreda
22.30	Slovenici v zamejstvu
23.30	Pogovorna oddaja
01.00	Pravica do upanja - ob 50. obletnici OZN

KANAL A

10.20	Ponovitve
12.20	A-shop, Spot tedna,
16.50	Spot tedna, A-shop
17.35	Zgodovina ameriskega podjetništva, pon.
18.15	Maručini kristali, pon.
18.45	A-shop
19.00	Vreme, risanka
19.10	Luc svetlobe, 511. del
20.10	Benny Hill, 12. del angleske humor. serije
20.30	Sirene, 1. del ameriske nanizanke
21.30	Unpato, oddaja o aktualnih dogodkih
22.30	Dance Session
23.05	Epikurejske zgodbe, pon.
23.45	Videostrani

Koper

16.00	Euronews
18.00	Slovenski program: Da ne bi bolelo: Kajenje
18.30	Zlati prah, pravljica
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	Vesolje je...
19.55	Nočni sodnik, TV nanizanka
20.20	V ospredju - avtor Bruno Agrimi
20.30	Pozdravi Broad Street - angleska glasbena komedija, 1984
22.15	Vse danes - TV dnevnik
22.30	Po meri cloveka - popotovanje skozi ljudsko glasbo med starimi in novimi koreninami Folkest '95 - soocanje izkusenj
23.10	Svet danes

ORF Avstrija 1

06.05	Evening Shade, ponovitev
06.30	Otroski program, ponovitev
09.10	Umor, je napisala, pon.
09.55	Baywatch, pon.
10.40	Vesoljska ladja Enterprise
11.25	Veliki film, ameriski film, 1988
13.00	Otroski program
	Tjulenjček Albert
13.25	Konfeti
13.40	Mila Superstar
14.05	Am dam des
14.30	Knjiga o džungli
15.05	Kremenkovi
15.30	Mini cas v sliki
15.40	Vesoljska ladja Enterprise
16.25	Baywatch:
	Napadalec z nozem
17.10	Strašno prijazna družina: Potovanje v Angleijo, 2. del
17.35	Zlata dekleta: Spalna bolezen, 2. del
18.05	Stara mačka
19.00	Pri Huxtablovih: Gospa profesor Tutifrutti
19.30	Cas v sliki
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Nogomet, Liga prvakov
00.00	Cas v sliki
00.05	Simon Templar: S. T. in tekme
00.55	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.15	Schiejok, ponovitev
02.15	Dobrodošli v Avstriji
04.05	Davidova policijska postaja, nemški film, 1964
05.45	Tramvaji sveta, Rio de Janeiro

ORF Avstrija 2

09.05	Schiejok, pon.
10.05	In to v ponedeljek jutraj nemška komedija, 1959
12.00	Ozri se po deželi, pon.
12.50	Vreme
13.10	Krila nad Serengentijem, ponovitev
14.00	Pravica do ljubezni
14.25	Doktor Trapper John: Nenavaden dogodek
15.10	Umor, je napisala: Črna magija
16.00	Vsak dan z Schiejokom
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki
20.00	Sport
20.15	Nori gost, komedija Petra Knarra
21.50	Pogledi od strani
22.00	Cas v sliki 2
22.30	Qualinterju v cast
00.55	Besede in glasba, francosko-kanadski film
00.50	Pogledi od strani
01.00	Videonoc

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Bioreme; 8.05 Za vas in mesto; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Iz mladih gri; 21.05 Koncert za besede; 22.30 Informativna oddaja v tujih jezikih; 22.40 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.50 Prireditve; 9.15 Malčki o...; 10.00 Kje vas čevlji žuli; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 12.10 Avtomobilske minute; 14.00 Kulturne drobčnice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 16.15 Modne novosti; 17.00 Računalniški val; 17.50 Šport; 18.00 Vroč stol; 19.30 Melodije po pošti; 21.00 Vi izbirate, jaz izberem; 22.20-23.00 Jazz.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Poročila; 8.05 Glasba; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Poletje v glasbi; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasba; 16.45 Življenje kot izziv; 17.00 Prenosi festivalov; 20.00 Pota naše glasbe; 21.30 Ars antiqua; 22.05 Okrogla miza; 23.00 Glasb. tradicija 20. st.; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 19.00 Poročila; 6.00 Otvaritev; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska in vreme; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.15 Na rešet; 8.45 Delo; 9.00 Kulturne napovedi; 9.10 Od vrha do dna; 9.45 Na rešet; 10.45 Kviz rubrika; 11.00 Aktualno in zanimivo; 13.00 Daj, povej; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Vodenj progr.; 21.00 Večerni glasbeni izbor.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.00 Modri val; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturna srečanja; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Zgodovina Istre; 14.50 Single tedna; 15.00 Back to the future; 16.00 Modri val; 18.00 Mix magazine;

18.45 Natività; 20.00 RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 8.15, 9.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.00 Horoskop; 7.35 Vreme; 9.30 Kam danes; 11.00 Anket; 12.00 BBC Novice; 12.15 Novinarjev gost; 14.05 Pasji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.25 Nagradna uganka; 18.15 RGL na rajzo gre; 20.00 Pole position; 24.00 New Age; 2.00 Curi in čure do jutra.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije - zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.00 Lestvica Discoteque Gauluoises Blondes; 19.30-24.00 Večerni pr. Glasba po izboru.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Štajerske miniaturre; 9.15 Na postaji zvokov; 11.45 Info-servis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Pod Pekrsko gorco; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste, poslušajte; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Pojoci srebrni klobuček; 18.00 Mladi mladim; 19.30 Šport in glasba; 21.00 Na obisku; 22.00 Zrcalo dneva.

Radio Študent

8.00 Robokak, 11.00 133. Avtodrom; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF (24 ur-info, jocular); 17.00 Jazzarije; 19.00 TB: Babes in Toyland; 20.00 Kozmiki, Night Time, Blues, Pantonalni kabaret; 24.00 Reprise.

Radio Trst A

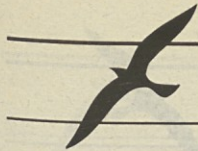
7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Kalendar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Na počitnice; 8.40 Slov. lahka glasba, vmes (9.15) Pravljici kotiček; 10.10 Koncert 25.11.95 v Kulturnem domu v Gorici; 11.30 Odpri knjiga: New York, New York (V. Maldon, 9. del); 12.00 Kraska makrobiotika; 12.20 Veselo po domače; 12.40 Ljudske pesmi: Komorni zbor RTV Slovenija; 13.20 Orkestri; 13.30 Čakole na placu; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Politično udejstvovanje I. M. Čoka; 14.45 Soft music; 15.00 Poletni mozaik; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Literarne podobe; 18.30 Made in Italy; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 19.00 Glasba po željah; 20.30 Oddaja VZPI-ANPI; 21.15 Samo za vas; 22.00 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.00-18.30 Koroški zbori; 21.04-22.00 Glasbena oddaja.

MENJALNIŠKI TEČAJI

12. september 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	84,45	85,45	11,87	12,21	7,55	8,08
A banka Koper	84,40	85,50	11,66	12,20	7,51	8,06
A banka Nova Gorica	84,80	85,80	11,87	12,23	7,72	8,05
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	84,80	85,90	11,95	12,40	7,70	8,30
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	-	-	-	-	-	-
Banka Vipra NG, t: 065/ 28-511	85,04	85,98	11,93	12,26	7,82	8,00
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	84,80	85,15	12,02	12,15	7,75	8,00
Creditanstalt d. d.	84,60	85,30	11,95	12,25	7,50	8,10
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	84,87	84,99	12,03	12,11	7,87	7,96
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	84,85	85,65	12,00	12,20	7,65	7,85
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	84,80	85,30	11,98	12,10	7,65	7,85
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	84,90	85,70	11,98	12,17	7,65	7,85
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	84,90	85,70	11,98	12,17	7,65	7,85
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	84,90	85,70	11,98	12,17	7,65	7,85
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	84,90	85,70	11,98	12,17	7,65	7,85
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	84,90	85,70	11,98	12,17	7,65	7,85
Nova kreditna banka Maribor d.d.	84,20	85,50	11,90	12,20	7,50	8,00
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	-	-	-	-	-	-
Poštna banka Slovenije	83,30	85,40	11,15	12,10	6,50	7,90
Publikum Ljubljana, t: 312-57	85,05	85,14	12,04	12,07	7,81	7,85
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	84,85	85,25	11,95	12,03	7,76	7,90
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	84,95	85,45	12,00	12,17	7,65	7,95
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	84,80	85,20	12,02	12,05	7,55	7,98
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	83,70	85,00	12,05	12,13	7,20	8,00
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	85,20	85,70	12,02	12,15	7,83	7,87
Publikum NM, t: 068/ 322-490	84,90	85,30	12,00	12,20	7,65	7,95
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	84,90	85,20	11,95	12,20	7,65	7,95
Publikum Portoroz, t: 066/747-240	84,80	85,30	11,90	12,03	7,75	7,91
Publikum Ljubljana Miklošičeva	85,00	85,10	12,04	12,07	7,85	7,90
SKB d.d., ***	83,95	85,60	11,88	12,24	7,50	8,00
SHP Kranj, t: 064/331-741	85,10	85,25	12,04	12,08	7,75	7,90
SZKB d.d. Ljubljana, t: 1263320	84,50	85,29	11,96	12,20	7,63	8,08
UBK Ljubljana, t: 061/444-358	84,20	85,50	11,84	12,20	7,50	8,00
Upimo Ljubljana, t: 212-073	85,00	85,05	12,02	12,05	7,81	7,85

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:*** Včerajšnji tečaji *

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKASedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojani: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

12. SEPTEMBER 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1583,00	1648,00
nemška marka	1073,00	1116,00
francoski frank	311,00	323,00
holandski gulden	955,00	994,00
belgijski frank	52,00	54,20
funt sterling	2450,00	2550,00
irski sterling	2499,00	2601,00
danska krona	277,00	288,00
grška dramma	6,60	7,00
kanadski dolar	1175,00	1222,00
japonski jen	15,70	16,30
švicarski frank	1305,00	1358,00
avstrijski šiling	152,10	158,30
norveška krona	245,00	255,00
švedska krona	222,00	231,00
portugalski escudo	10,30	10,70
španska peseta	12,50	13,20
avstralski dolar	1198,00	1247,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	12,80	13,20
hrvaska kuna	265,00	300,00

KMEČKA BANKA - GORICA

12. SEPTEMBER 1995	v LIRAH	
valuta	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1591,00	1641,00
nemška marka	1082,00	1110,00
francoski frank	312,00	323,000
holandski gulden	961,00	989,00
belgijski frank	52,30	54,00
funt sterling	2470,00	2555,00
irski sterling	2519,00	2614,00
danska krona	278,00	288,00
grška dramma	6,70	7,30
kanadski dolar	1183,00	1223,00
švicarski frank	1320,00	1355,00
avstrijski šiling	153,00	158,00
slovenski tolar	12,50	13,40

TEČAJ TOLARJA V AVSTRIJI

11. SEPTEMBER 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pliberk	8,00	8,50
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,20	8,50
Avstrija	Posojilnica Borovlje	8,00	8,75
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,20	8,70
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,20	8,70

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

4. SEPTEMBER 1995

v DEM			
valuta	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	-	1.4588	-
francoski frank	-	28.955	-
nizozemski gulden	-	89.25	-
belgijski frank	-	4.8609	-
španska peseta	-	1.1652	-
danska krona	-	25.726	-
kanadski dolar	-	1.0859	-
japonski jen	-	1.4974	-
švicarski frank	-	122.09	-
avstrijski šiling	-	14.22	-
italijanska lira	-	0.8986	-
švedska krona	-	20.007	-

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 13. 9. 95

Nakupni Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM 83.85 84.45
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMINSKEGA
nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 175 z dne 12. 9. 1995 - Tečaji veljajo od 13. 9. 1995 od 00.00 ure dalje

				ZA DEVIZE		
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	91,6969	91,9728	92,2487
Avstrija	040	šiling	100	1165,3379	1168,8444	1172,3509
Belgija	056	frank	100	398,4720	399,6710	400,8700
Kanada	124	dolar	1	89,7258	89,9958	90,2658
Danska	208	krona	100	2118,5727	2124,9475	2131,3223
Finska	246	marka	100	2763,5694	2771,8851	2780,2008
Francija	250	frank	100	2371,7360	2378,8726	2386,0092
Nemčija	280	marka	100	8195,6390	8220,2999	8244,9608
Grčija	300	grd	100	—	51,0727	51,2259
Irskija	372	funt	1	—	191,7796	192,3549
Italija	380	lira	100	7,4876	7,5101	7,5326
Rep. Hrvaška	191	hrv. kuna	100	—	2228,6630	—
Japonska	392	jen	100	119,9267	120,2876	120,6485
Nizozemska	528	gulden	100	7315,9191	7337,9329	7359,9467
Norveška	578	krona	100	1876,8833	1882,5309	1888,1785
Portugalska	620	escudo	100	79,0223	79,2601	79,4979
Švedska	752	krona	100	1699,3658	1704,4792	1709,5926
Švica	756	frank	100	10014,2512	10044,3844	10074,5176
Velika Britanija	826	funt sterling	1	187,5982	188,1627	188,7272
ZDA	840	dolar	1	120,7792	121,1426	121,5060
Evropska unija	955	ECU	1	153,2953	153,7566	154,2179
Španija	995	peseta	100	95,8890	96,1775	96,4660

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 13. 9. 1995

št. dni do zapadlosti	veljavni srednji tečaj BS za 1 DEM	cena za vpis v % od nominalne vrednosti (tečaj)			tekoča nominalna vrednost za APOEN (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
1) BLAGAJNIŠKI ZAPISI, IZPLAČLJIVI 5. 10. 1995:					1.700,000	864,509	819,852	1.684,361
22	101.7069%	96.4532%	99.0800		170,000	86,451	81,985	168,436

Tečajnica borznega trga

št.: 172

Datum: 12. 9. 1995

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex kupon st.dat.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pm. 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKC	800	(11.9.95)	11.800		1.9.	11.300	11.750			
PRB	665	(13.6.95)	16.257	,64	12.9.	16.250	16.450	16.520	16.160	4.584
SAL	500	(2(11.9.95)	19.610	,10	12.9.	19.600	19.890	19.700	19.550	981
SKBR	1000	(24.2.95.)	33.769	,93	12.9.	33.570	33.750	33.890	33.550	23.638
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
RCE1	10,0	2(1.10.95)	102,1	,13	12.9.	102,2	104,5	103,0	102,0	2.044
RSO1	8,0	5(30.6.95)	101,1	,15	12.9.	101,1	101,8	101,2	100,8	575
RSO2	9,5	9(1.4.95)	110,9	,36	12.9.	111,0	111,5	111,4	110,5	34.768
RSO8	5,0	4(31.5.95)	91,9		8.9.	88,0	92,7			
RS11	7,0	5(15.7.95)	97,1A	,41-	12.9.	97,0	100,0	97,1	97,1	2.766
RS11D	8,0	5(30.6.95)	100,3	,41	12.9.	100,0	102,0	100,5	99,9	190
RS12D	9,5	9(1.4.95)	107,7		7.9.	108,1	112,0			
SKB1	10,0	4(1.11.94)	103,2	,14-	12.9.	102,1	103,5	103,2	103,2	1.183
SKR1	5,0	3(30.6.95)	75,7		8.9.	71,8	78,0			
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTR	300	2(18.7.95.)	12.795	,09	12.9.	12.700	12.840	12.840	12.750	138
DAD	10.000	(1.6.94.)	116.263	1,15	12.9.	115.250	115.950	116.550	115.200	8.371
FMD	1715	(24.5.95.)	14.855	3,78	12.9.	14.600	15.100	14.900	14.700	1.307
GPCR	(10)		20.895		8.9.	19.800	21.870			
HMER	(1)		15.000	4,46-	12.9.	14.200	15.700	15.000	15.000	30
MKZ	218	(30.3.93.)	10.188	1,38	12.9.	10.060	10.180	10.190	10.180	611
NIKR	200	(26.6.95.)	3.957	2,74	12.9.	3.921	3.990	4.040	3.910	696
TCR	(5)		781,0	,32	12.9.	780,0	782,0	782,0	780,0	117
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBT	2750	(22.6.95)	30.399	2,07	12.9.	31.610	32.690	32.690	29.910	44.716
PNP	(1)		28.379	3,12	12.9.	28.510	29.290	28.450	28.000	681
UBKP	720	(25.5.95.)	9.179	3,08-	12.9.	8.700	9.480	9.500	9.000	129
VIP	(1)		41.153		14.8.	40.000	41.990			
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
LEK2	12,0	4(1.11.94)	99,4A		12.9.	97,3		99,4	99,4	27
LOZ	11,0	4(1.1.95)	102,1A	,39-	12.9.	102,0	103,3	102,1	102,1	211
PCE	12,0	7(1.6.95)	102,3	,30	12.9.	101,2	103,5	102,5	101,2	755
PGO	10,0	2(1.6.95)	101,5A	,28	12.9.	101,5	104,0	101,5	101,5	236
SZB1	10,0	2(15.9.95)	102,6		7.9.	103,0	105,5			

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

SNG Drama

Vpis abonmajev za sezono 1995/96

SNG Drama je podaljšala vpis abonmajev se do petka, 15. septembra. Abonma lahko vpišete v vpisni pisarni SNG Drame, Erjavčeva 1 (službeni vhod), od 9. do 14. ure. Studentske abonmaje bodo vpisovali od 2. do 7. oktobra.

Abonmajski program za sezono 1995/96

- Ivan Cankar: HLAPCI, režija Mile Korun;
- Anton P. Cehov: TRI SESTRE, režija Meta Hočevar;
- Sofokles: FILOKTET, režija Paolo Magelli;
- Heiner Müller: FILOKTET, režija Paolo Magelli;
- Peter Handke: URA, KO NISMO NICE-SAR VEDELI DRUG O DRUGEM, režija: Ernst M. Binder;
- izbirna predstava po želji abonenta.

Jutri, 14. septembra, ob 19.30: Tom Stoppard: **ARKADIJA**, komedija z možgani. Za izven.

Levi oder

Danes, 13. septembra, ob 22. uri ter jutri, 14., v petek, 15., in v soboto, 16. septembra, ob 23. uri: Damir Zlatar Frey: **CARMINA SLOVENICA**, izvenabonmajsko gostovanje Koreodrame.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Vpis abonmajev za sezono 1995/96

Vpisovanje abonmajev za dosedanje abonente - zamudnike in za nove abonente bo potekalo od 11. do 15. septembra od 10. do 12. in od 16. do 18. ure pri blagajni MGL. Abonente, ki so abonmaje plačali s poloznico, a niso prejeli abonmajske izkaznice, vljudno prosimo, naj se oglasijo pri blagajni MGL.

Abonmajske predstave v sezoni 1995/96

H. H. Gudmundsdottir: JAZ SEM MAESTRO (režija: Hallmar Sigursson);
Evald Flisar: IZTROHNJENO SRCE (režija: Zvone Sedlbauer);
J. J. Bricaire: DOHODNINA (režija: Vinko Möderndorfer);
Alfred Jary: KRALJ UBU (režija: Bojan Jančič);
Artur Miller: POGLED Z MOSTU (režija: Mario Ursic);
Jutri, 14. septembra, ob 19.30: premiera: H.

H. Gudmundsdottir: JAZ SEM MAESTRO; repriza v petek, 15. septembra, ob 19.30; za abonma Repriza in izven.

V soboto, 16. septembra, ob 19.30: T. Partljic: **STAJERC V LJUBLJANI**.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Vpis abonmajev za sezono 1995/96

Vpisovanje abonmajev bo potekalo v avli gledališča (vhod z Glavnega trga) od 11. do 16. septembra, in sicer vsak dan od 10. do 12. in od 15. do 18. ure.

Abonmajski program za sezono 1995/96

- Ray Cooney: TO IMAMO V DRUŽINI (PG Kranj);
- Harold Pinter: PREVARA (PG Kranj);
- Eugene Ionesco: PLESASTA PEVKA ali DELIRIJ V DVOJE (PDG Nova Gorica);
- Andrej Hieng: IZGUBLJENI SIN (PG-Kranj);
- Tone Partljic: STAJERC V LJUBLJANI (MGL Ljubljana)

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Kulturnica, Židovska steza 1

Jutri, 14. septembra, ob 17. uri: Z. Krilič: **JAJCE**, za izven.

Vstopnice so na voljo pri gledaliski blagajni ali uro pred predstavo v Kulturnici.

Veliki oder

Sobota, 16. septembra, ob 11. in 17. uri: Svetlana Makarovič: **SAPRAMISKA**, za izven.

Gledaliska blagajna: sreda, četrtek in petek od 11. do 12. ure. Informacije ob istem času po tel.: 314-962.

6. MEDNARODNI LUTKOVNI FESTIVAL - POLETNI LUTKOVNI PRISTAN, MARIBOR

Jutri, 14. septembra, ob 18.30 bo v viteški dvorani mariborskega gradu, Grajska ulica 2, predstava **BAROČNA OPERA** v izvedbi Petr Forman & Co. iz Prage.

KUD FRANCE PRŠEREN

Jutri, 14. septembra, ob 21 uri vas kudovci vabijo na večer poezije s Tomažem Salamonom, Danetom Zajcem, Miklavžem Komeljem in Jurijem Hudolinom.

CANKARJEV DOM

Od jutri, 14. septembra, do ponedeljka, 18. septembra, ob 20. uri: film, ki vam odpre oči: **SLEPARSKO SONCE**, oskar za najboljši tuji film in nagrada žirije v Cannesu!

fojerju gledališča.

Gledališče Cristallo - La Contrada
V soboto, 7. oktobra bodo z narečno komedijo, ki sta jo po angleski predlogi predelala Ninì Perno in Francesco Macedonio otvorili novo gledališko sezono.

Pomorska postaja - Dvorana Saturnia
V nedeljo, 17. t. m., ob 21. uri bo v organizaciji Akademije za glasbo in zborovsko pesem na sporedu »Carmina burana«, ob 100-letnici rojstva Carla Orffa. Izvajajo združeni zbori ob spremljavi tolkal in klavirja. Vodi Karol Borsuk.

bljane.

BILČOVŠ

Pri Miklavžu bo v nedeljo, 1. oktobra, ob 14. uri Redni občni zbor Zveze slovenskih izselencev in srečanje bivših pregnancev.

RADIŠE

Pred Kulturnim domom - V nedeljo, 17. t.m., ob 11.30 - Radiško zeganje.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi
Dvorana Tripicovich
Jesenska simfonična sezona 1995
V petek, 22.9., ob 20.30 (red A) bodo s koncertom orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Juliana Kovatcheva otvorili novo sezono.
Pri blagajni gledališča Verdi so na razpolago novi abonmaji in eventuelne rezervacije preostalih prostih mest.

Gledališče Rossetti

Predstavitev nove gledališke sezone bo v petek, 15. t. m., ob 12. uri v

KOROŠKA

TINJE

V Domu prosvete bo jutri, 14. t. m., ob 19. uri predavanje Antona Polcerja iz Maribora o gobah.
V sredo, 20. t.m., ob 19.30 - Okrogla miza na temo »Čiščenje narodnih herojev-nevarnost za mir v deželi?»

ŠENTJANŽ V ROŽU

V k+k centru bo v petek, 15. t. m., ob 20. uri koncert skupine Sukar iz Lju-

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

SMG Ljubljana

POSTANITE ČLAN KLUBA SLOVENSKEGA MLADINSKEGA GLEDALIŠČA

Vpis in vse informacije v prodajni galeriji SMG na Trgu francoske revolucije 5 ali po tel.
125-33-12 od 10. do 12. ure ter od 15.30 do 17.30.

GLASBENI NATECAJ

Studentska organizacija v Ljubljani, enota za kulturo, v sodelovanju s FV razpisuje natečaj za izdajo laserske plošče studentskim glasbenim skupinam ali posameznikom, ki se nimajo izdane laserske plošče na področju popularne glasbe. Prijava mora vsebovati potrdilo o statusu študenta (pri skupinah mora biti vsaj polovica članov študentov), posnetke z vsaj tridesetimi minutami glasbe, besedila, kratko biografijo in kontakt skupine (ime, naslov in telefonsko številko). Prijave pošljite do 15. septembra na naslov: **SOU v Ljubljani - enota za kulturo (za glasbeni natečaj), Kersnikova 4, 61000 Ljubljana.**

*Pino Daniele (na sliki)
in Pat Metheney začenjata
drevi ob 21. uri v Pordenonu
skupno turnejo. Najprej bo
nastopil vsak s svojo skupino,
nato pa še skupaj.*

GLASBA SLOVENIJA

JESENSKE SERENADE

Danes, 13. septembra, ob 20. uri bo na gradu Bogensperk pri Litiji večer harmonike z glasbo 20. stoletja. Nastopata Mateja Prem, harmonika, in Tomaž Lorenz, violina. Program: H. Zilcher, T. Lundquist, J. Golob, J. Padrós, V. Horvat, I. Stravinski (na sliki). Povezovalca programa: Barbara Kranjc in Simon Serbinek.

V petek, 15. septembra, bo ob 16.30 na blejskem gradu in ob 20. uri v Kosovi graščini na Jesenicah renesančni večer. Nastopata Helena Maurič, sopran, in Monika Kranjc, kitara. Program: T.

RAZSTAVE SLOVENIJA

MODERNA GALERIJA

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFICNEGA BIENALA - LJUBLJANA je na ogled do 20. septembra v Moderni galeriji.

CANKARJEV DOM

Razstava Josefa Albersa je na ogled do 20. septembra

V Mali galeriji Cankarjevega doma bodo nocoj ob 20. uri odprli razstavo barvnih fotografij Boruta Sraja in Smiljana Siske z naslovom Kumbhu Mela - Srečanje ob kelihu nektarja.

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9

Pregledna razstava lesorezov iz obdobja 1935-1995 avtorja Lojzeta Spacala je podaljšana do 30. septembra.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23

Gotika v Sloveniji: razstavi Arhitektura ter Nastanek, ogrožanje in reševanje likovne dediščine.

NARODNA GALERIJA, Prežihova 1

V obeh zgradbah galerije je na ogled razstava Gotika v Sloveniji: Slikarstvo in kiparstvo.

NARODNI MUZEJ, Prešernova 20

Na ogled je razstava Gotika v Sloveniji - Svet predmetov.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

V galeriji je na ogled pregledna razstava kiparja Stojana Batice.

GALERIJA Vodnikova domačija, Vodnikova 65

V galeriji je na ogled posthumna razstava akademskega slikarja Marijana Dovjaka.

GALERIJA EQURNA, Gregorčičeva 3

V galeriji je na ogled razstava slik akademskega slikarja in profesorja slikarstva na ljubljanski akademiji Emerika Bernarda.

Morley, J. Dowland, H. Purcel, L. de Narvaez, J. A. Dalza. Program bo povezoval Igor Skrlj.

METELKOVA, LJUBLJANA

Prireditve ob drugem rojstnem dnevu Metelkove:

danes 13. septembra, ob 21. uri v galo hali: koncert godalnega kvarteta Enzo Fabiani.

CANKARJEV DOM, LJUBLJANA

V ponedeljek, 18. septembra, bo ob 19.30 v okviru srebrnega abonmaja v dvorani Slovenske filharmonije koncert klasične glasbe. Nastopata Julian Rachlin, violina, in Jurij Smirnov, klavir. Program: Brahms, Schubert, Prokofjev, Franck.

Najpopolnejši informator vseh prireditvev v CD - programska knjižica 1995/96! Ne zamudite promocijskega nakupa!

LJUBLJANA

Danes, 13. septembra, ob 20. uri bo v cerkvi sv. Florjana na Gornjem trgu v okviru prireditve Poletje v stari Lju-

bljani koncert klasične glasbe. Studenti Akademije za glasbo bodo pod vodstvom profesorja Toneta Potočnika predstavili skrite lepote gregorijanskega koral. Vstop bo prost.

SLOVENJ GRADEC

TRETJA MEDNARODNA PEVSKA ŠOLA

V petek, 15. septembra, ob 20. uri bo v župnijski cerkvi sv. Elizabete v Slovenj Gradcu koncert klasične glasbe. Nastopajo godalni kvartet Tartini, harfistka iz Nemčije Maria Graf, godalni sekstet ter Matthias Buchholz in Igor Mirtović.

BLED

V petek, 15. septembra, ob 20.30 bo v župnijski cerkvi sv. Martina koncert klasične glasbe. Nastopata Mateja Bajt, kljunasta flavta, in Ingomar Rainer, cembalo. Program: F. Geminiani - Sonata VII v f-molu iz Le prime sonate; J. S. Bach - Koncert v F-duru (Italijanski koncert); F. Couperin - Neuvie-me Concert, Intitulé, Ritiratto dell'Amore; M. Marais: Suita I v g-molu iz Pieces de violes... 2e livre.

GLASBA FJK

REPENTABOR

Gallus Consort - Glasbeni poldnevni stare in sodobne glasbe

V nedeljo, 17. t.m., ob 18.00 - Od Trubarja do Ramovsa. nastopajo Sentjakovski otroci, Di-na Slama, Milos Pahor, Irena Pahor, Valentina Gustin, Walter Piscanc, Tomaz Faganel, Walter Barbiero, Crtomir Sisković, Aleksander Milosev, Marco Bontempo in Marco Verza. Koncert prireja Gallus Consort v sodelovanju z deželnim sedežem RAI in tržaško pokrajino.

Gledališče Miela
V organizaciji gledališča Verdi in v sodelovanju z Zadrugo Bonaventura bo na sporedu od 24. t.m. do 17. decembra osem nedeljskih glasbenih matinee. Nastopilo bo osem mladih ze uveljavljenih pianistov, ki bodo izvajali Beethovnovne sonate. Vstopnice so na razpolago pri blagajni Dvorane Tripicovich po 10.000 lir za koncert, medtem ko abonma stane 50.000 lir.

ŠTIVAN

V stivanski cerkvi bo v petek, 15. t. m. zaključni koncert vseh udeležencev klavirskega tečaja, ki ga je organiziralo Združenje Punto Musicale.

BOLJUNEC

Gledališče F. Prešeren - Festival Radio Onda Libera
Danes, 13. t.m., - ob 18.30 predvajanje dokumentarcev o zivalskem svetu.
Zvečer »Crossing night« - nastop raznih glasbenih skupin. Festival bo trajal do 16. t. m.

PORDENON

Danes, 13. t. m., ob 21. uri koncert Pina Danieleja in kitarista Pata Mathenyja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 15.10. razstavlja James Rosenquist.
Galerija Art Light Hall: do 30. t. m. razstavlja slikar Ugo Pierri.
Miramarski park- Konjusnica
Do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin antične Eble.
Sesljan - Sedez letovišcarske ustanove: do 14.9. je na ogled razstava Vojka Gasperuta. Urnik: 10-13, 16-19.

GORICA

Kulturni dom: v torek, 19. t.m., ob 18.30 bo v galeriji Kulturnega doma odprte razstave slikarja Jona Gala Planinca iz Ljubljane, ki bo trajala do 8. oktobra.
V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.
V dvorani Dezelnih stanov na gradu je do 17.9. odprta razstava Got-

ske cerkve v dolini Soče in v Brdih.

KOROŠKA CELOVEC

Skofijski muzej (Lidmanskyygasse 10): odprt je do 15. oktobra.

BELJAK

Galerija ob mestnem zidu: se danes, 13.t.m., razstavlja furlanski umetnik Mario Micossa.

TINJE

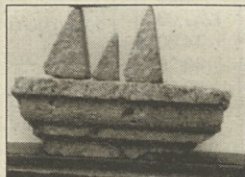
Galerija Tinje: Do 17.9. je na ogled stalna razstava lesorezov Wernerja Bergerja in sedemdelnega cikla Valentina Omana.

PLIBERK

Do konca septembra razstavlja Werner Berg.

ROZEK

Galerija Sikorona: v petek, 22. t. m., ob 19. uri »Price casa - tretji večer v ciklu Približevanja«.

ODBOJKA / 19. EVROPSKO PRVENSTVO ZA MOŠKE

Italijani in Nizozemci so si že zagotovili polfinale

Jugoslovani podcenili Latvije, na koncu pa so slavili brez izgubljenega niza - O drugih dveh polfinalistih odločitev danes

ZRJ - Latvija 3:0 (17:15, 15:9, 15:4)
PIREJ - Dvorana miru in prijateljstva, 300 gledalcev, sodnika Pol in Dobrescu (Rom).

ZRJ: Djurić, Petrović 7+7, Tanasković 4+10, Brdžović 8+12, Boskan, Mester, Kovač 9+15, N. Grbić 2+1, V. Grbić 8+11, Jakanović, Gerić, Vujević.

LATVIJA: Semenovs, Aukmanis, Birjukovs 4+9, Ozdins, Vilde, Eida 4+9, Berzins, Mihelsons 5+19, Plavinski, Grinfelds 2+7, Krastins 2+0, Cepitis 3+8.

Trajanje nizov: 37, 24 in 18 minut (skupaj 1:19).

V tekmi s predzadnjo na lestvici v skupini 1 Latvijo so jugoslovanski odbojkarji morali pokazati vse svoje znanje, da so premagali tokrat odlične varovanje trenerja Valdosa Lariovsa. Kapetan ZRJ Dejan Brdžović je po tekmi priznal, da so podcenili moč Latvijcev: »Ce bi tako dobro igrali že v prvih treh tekmah, bi na svojem računu imali vsaj eno zmago. Izkazalo se je, da smo se premalo pripravljali na srečanje in kaj lahko bi izgubili prvi niz, ki je bil ključen za nadaljnji potek igre.« Cisto na koncu je se dodal, da ne verjame, da bi Grčija lahko pripravila presenečenje in premagala Nizozemsko, medtem ko ima njegovo mostvo jasen cilj - da-

nes mora s 3:0 premagati Nemčijo.

Italija - Češka 3:0 (15:8, 17:15, 15:11)

ITALIJA: Tofoli 1+2, Bernardi 9+16, Gravina 4+11, Cantagalli 7+9, Giani 3+5, Papi 2+7, Gardini 2+10, Bovolenta, Meoni n.v., Bracci 3+5, Pasinato 0+1, Zorzi 2+4; trener: Velasco

ČESKA: Hroch 3+2, Rezincek n.v., Fortunik 1+0, Hadrava 3+14, Kop, Karabec 6+22, Pesl 5+5, Smolka 0+2, Pochop 2+9, Kovarik n.v., Blaha n.v., Galis 3+13; trener: Petr Kop

Sodnika: Jankovski (Latvija) in Kluge (Nemčija); servis (točke/napake): Italija 1/17, Češka 3/19; uspešni bloki: Italija 6+0, Češka 8+4; trajanje setov 32, 35 in 37 minut

PATRAS - Tudi v četrtm nastopu na evropskem prvenstvu so »azzurri« slavili brez izgubljenega seta in si ne glede na izid današnje tekme z Rusijo, ki je sinoči izgubila z Bolgarijo, že zagotovili prvo mesto v skupini in nastop v polfinalu. Proti Češki so Italijani prikazali zelo spremenljivo igro, tako da bi lahko Čehi z malo več odločnosti osvojili drugi set, v katerem so že vodili z 8:3. Toda Velasco je nato iz igre potegnili Gianija in Papija, namesto njih pa sta vstopila Pasinato in Cantagalli. Slednji je bil ob Gravini najbolj zaslužen, da so »az-

zurri« dobili tudi drugi niz in potem se tretjega. Zadnji niz je tudi pokazal dva obraza italijanske reprezentance. Do vodstva s 14:5 je njihov stroj deloval brezhibno, nato pa so Čehi prevzeli pobudo in prišli celo do enajstice, dokler ni Zorzi, ki je včeraj končno igral nekaj več, zaključil srečanja.

V polfinalu so že tudi Nizozemci, ki so prav tako kot »azzurri« proti Nemčiji dosegli četrto zaporedno zmago s 3:0.

OSTALI IZIDI

Skupina A: Ukrajina - Grčija 0:3 (5:15, 12:15, 9:15), Nizozemska - Nemčija 3:0 (15:8, 16:14, 15:6); **vrstni red:** Nizozemska 8 (12:0), Grčija 6 (10:4), Jugoslavija 6 (9:4), Nemčija 4 (7:7), Latvija 0 (1:12), Ukrajina 0 (0:12); **skupina B:** Poljska - Romunija 3:0 (15:13, 15:3, 15:5), Bolgarija - Rusija 3:1 (13:15, 15:10, 15:13, 17:16); **vrstni red:** Italija 8 (12:0), Bolgarija 6 (9:5), Rusija 4 (9:7), Češka 4 (7:8), Poljska 2 (4:9), Romunija 0 (0:12).

DANASNJI SPORED

Skupina A: Latvija - Ukrajina (15:00), Grčija - Nizozemska (17:30), Nemčija - Jugoslavija (20:00); **skupina B:** Češka - Poljska (15:00), Rusija - Italija (17:30), Romunija - Bolgarija (20:00).

Mirjana Andrejč

ŠAH / FINALE SVETOVNEGA PRVENSTVA PCA

Kasparov in Anand sta se v prvi partiji razšla z delitvijo točke

Branilec in izzivalec odigrala sicilijanko

NEW YORK (dpa) - Prva partija finala sahovskega svetovnega prvenstva poklicnih igralcev v World Trade Centru v New Yorku med branilcem naslova Rusom Garijem Kasparovom in 25-letnim izzivalcem Indijcem Visvanatanom Anandom se je končala z remijem.

V sicilijanski partiji, v kateri si noben igralec ni mogel priigrati večje prednosti, sta se tekmečca po 27 potezah sporazumela za remi. Začetek dvoboja z nagradnim skladom 1, 5 milijona dolarjev je povzročil veliko zanimanje javnosti. Zupan New Yorka Rudolph Giuliani, ki je sahistoma poleti predlagal, naj dvoboj odigrata v New Yorku, je pred tisoč gledalci simbolično povlekel prvo potezo z Anandovim kraljevskim kmetom. Indijec je imel bele figure, Kasparov pa je izbral sicilijansko obrambo. Tekmečca sta igrala različico Scheveningerjevega sistema, ki ga svetovni prvak najbolje obvlada.

Anand je kot navadno napadal hitro, medtem ko je Kasparov za svojo trinajsto potezo razmišljal kar pol ure. Toda Rus ni zasel v resne težave. Oba sahista sta začela dokaj previdno, da si ne bi že v uvodu priigrala zaostanka.

»Nevarno je, če imas v prvi partiji črne figure. Anand je tudi po otvoritvi zelo hitro vlekel poteze, na polovici dvoboja je imel 25 minut prednosti. Imel je zanesljiv položaj, zato sem z remijem zadovoljen,« je po prvem od-

največ dvajsetih dvobojev dejal Kasparov.

Poteze prve partije: beli Anand - črni Kasparov: 1. e4, c5; 2. Sf3, d6; 3. d4, cxd4; 4. Sxd4, Sf6; 5. Sc3, a6; 6. Le2, e6; 7. a4, Sc6; 8. 0-0, Le7; 9. Le3, 0-0; 10. f4, Dd7; 11. Kh1, Te8; 12. Dd2, Ld7; 13. Tad1, Tad8; 14. Sb3, Lc8; 15. Lf3, b6; 16. Df2, Sd7; 17. Sd4, Lb7; 18. Lh5, Tf8; 19. Dg3, Sxd4; 20. Lxd4, Lf6; 21. Le2, e5; 22. fxe5, Lxe5; 23. Df2, Sc5; 24. Lf3, Tfe8; 25. h3, a5; 26. Tfe1, Lc6; 27. b3, h6 - remi.

NOVICE

O'Briena ne bo v Talenceu

TALENCE (STA/AP) - Trikratni svetovni prvak v deseterboju American Dan O'Brien zaradi poškodbe levega kolena ne bo nastopil na deseterbojskem mitingu v francoskem Talenceu. American se je poškodoval na mitingu v Pullmanu v ZDA in ga tako ne bo na največji prireditvi atletskega mnogoboja, ki vsako leto zbere najboljše atlete z vsega sveta.

V Leipzigu brez Grafove

FRANKFURT (STA/AP) - Prva igralka sveta v ženskem tenisu Nemka Steffi Graf je odpovedala svoj nastop na teniskem turnirju WTA z nagradnim skladom 430.000 ameriških dolarjev v Leipzigu. Mesto prve nosilke na tem turnirju bo po odpovedi Grafove prevzela četrta igralka na svetu, Čehinja Jana Novotna. Med drugimi bodo v Leipzigu nastopile Anke Huber iz Nemčije, Mary Pierce iz Francije in Magdalena Malejeva iz Bolgarije.

Flamengo bo vodil komentator

RIO DE JANEIRO - Eno najbolj znanih nogometnih mostev na svetu, brazilski Flamengo iz Ria de Janeira, ki ima v svojih vrstah tudi Romaria, bo v prihodnje vodil Washington Rodrigues, nekdanji sportni komentator na lokalni radijski postaji. Dosedanji trener Vanderlei Luxemburg je moral odstopiti zaradi slabih rezultatov, novi pa je pogodbo podpisal le za tri mesece, češ da bo v tem času spoznal, ali mu trenerški poklic sploh ustreza.

Deborah Compagnoni še tretjič »pod nož«

RIM (STA/AP) - Italijanska alpska smučarka Deborah Compagnoni bo morala še tretjič na operacijo ligamentov na desnem kolenu, so sporočili iz italijanske smučarske zveze. Compagnonijevo, ki je morala zaradi hudih bolečin prekiniti priprave v Cilu, bodo operirali na kliniki v Lyonu, kjer so opravili tudi predhodna posega.

Philippoussis bo debitiral v Davisovem pokalu

MELBOURNE (STA/AP) - Mladi avstralski teniski igralec Mark Philippoussis, slovenskim ljubiteljem tenisa znan z letošnjega turnirja v Domžalah, kjer ga je v 2. krogu porazil zmagovalca Spanec Jordi Burilla, bo doživel debi v reprezentanci za Davisov pokal, in sicer 22. septembra proti Madžarski. Kapetan avstralske reprezentance John Newcombe je v ekipo povabil še Patricia Rafterja in dvojico Mark Woodforde in Todd Woodbridge, ki naj bi od 22. do 24. septembra na Madžarskem skušala ostati v svetovni skupini Davisovega pokala. To bo že deseto gostovanje Avstralcev v enajstih nastopih, Madžari pa bodo že šestič zapored igrali na domačem terenu.

Zanimivosti z EP - Zanimivosti z EP - Zanimivosti z EP

Oba rekorda Jugoslovanom

Na prvih osemnajstih tekmah se je zbralo 26.530 gledalcev. Največ - kar osem tisoč - ljubiteljev odbojke si je ogledalo derbi 3. kroga v Pireju med ZRJ in Grčijo. Tudi druga skrajnost - rekord o najmanjšem obisku - imajo Jugoslovani. Na njihovem srečanju proti Ukrajini je bilo zasedenih le 160 sedežev.

Kar sedemnajst tekem na grški televiziji

Medtem ko je Eurosport skoraj povsem zanemaril letošnje EP, grška televizija vsak tekmovalni dan prenaša vsaj eno tekmo. Doslej so na treh kanalih prenašali srečanja predtekmovalne skupine 1, ki igra v Pireju. Do konca prvenstva bo grška TV prenašala še 9 tekem; vsa današnja srečanja skupine 1, oba polfinala, tekmo za razvrstitev od 5. do 8. mesta in tri sobotne odločilne tekme.

Nov tekmovalni sistem za EP '97

Prihodnje, 20. EP v odbojki za moške, ki bo potekalo na Nizozemskem, bo speljano po novem tekmovalnem sistemu. Tako bo priložnost za nastop v finalu dobilo dvanajst ekip - toliko kot zdaj. V sklepni del prvenstva se bodo samodejno uvrstile le prve štiri reprezentance z

letosnjega EP in država gostiteljica; za ostalih sedem mest se bodo reprezentance pomerile v kvalifikacijah. Po novem se bo v njih pomerilo 25 ekip, razdeljenih v pet skupin. Zmagovalci skupin se bodo uvrstili v sklepni del EP, medtem ko bodo drugouvrščene ekipe čakale se dodatne kvalifikacije, iz katerih se bosta le dva najboljša prebila naprej. Po enakem sistemu bodo tekmovala tudi dekleta, ki jih leta 1997 čaka EP v Grčiji. Evropska odbojarska zveza CEV se je za spremembo sistema odločila zato, da bi zmanjšala število samodejno uvrščenih ekip, v kvalifikacije se bo tako vključilo večje število držav, čas kvalifikacij se bo s sedanjih devet mesecev podaljšal na sedemnajst. da bi tudi vzbudili pozornost javnosti in medijev.

Najmlajši in najvišji

V skupini 1 v Pireju je najmlajša reprezentanca ZRJ, ki je v povprečju stara 24, 7 leta. Najvišji so v povprečju Nizozemci - 201 cm. V skupini 2 v Patrasu so najmlajši Romuni (23, 4 leta), najvišji pa Poljaki (201 cm). Vsekakor je velikan med velikani 215 cm visoki Marcin Nowak.

(MAN)

VUELTA

Policijsko varstvo za Jalaberta

SEVILLA - Deseto etapo kolesarske dirke po Španiji je dobil Nizozemec Jeroen Blijlevens pred Italijanom Nicolo Minalijem. Španska policija je vodilnemu v skupnem seštevku, Francozu Laurentu Jalabertu, po anonimnem grozilnem telefonskem klicu dodelila posebno varstvo. Jalabertu je neznane sporočil svoj protest proti francoskim jadrskim poskusom na Tihem oceanu. Policiisti bodo Francoza še posebno skrbno varovali pred startom in na cilju etap.

Izidi - 10. etapa (Cordoba - Sevilla, 170 km): 1. Blijlevens (Niz) 4:21:26, 2. Minali (Ita), 3. Teutenberg (Nem) isti čas; skupno: 1. Jalabert (Fra) 45:10:06, 2. Olano (Spa) + 5:12, 3. Bruyneel (Bel) + 6:24.

TENIS / PO KONČANEM MEDNARODNEM PRVENSTVU ZDA

Letošnji US Open je bil najboljši med najboljšimi

NEW YORK - »Dragi obiskovalci, hvala vam, ker ste bili stiri najst dni z nami. Videli smo najboljše med najboljšimi. US Open 95 je bil najkakovostnejši US Open v zgodovini turnirja.« David R. Markin, predsednik Ameriške teniske zveze, je bil kratak, kajti pri tenisu, kakršnega smo dva tedna spremljali na najbolj norem turnirju na svetu, povečevanja niso bila potrebna.

Dovolj sta bili Monika Seles in Steffi Graf. Dovolj zanimive so bile obsirne zgodbe o Petru Grafu, trenutno najbolj znanemu utajevalcu davkov na svetu, ki mu sodne oblasti ne dovolijo nikakršnega stika s Steffi. Se bolj razburljivo je bilo spremljati formo obeh sampionk, ki sta se borili z nasprotnicami in - poskodbami. Monika s kolenom, Steffi s hrbtom. Finale je bil sploh čudovita zgodba, v kateri sta Monika in Steffi odigrali najboljši niz vseh časov, v kateri je Steffi blestela pri servisu, Monika pa navduševala z dvorocnimi winnerji,

tekmici pa sta jo končali s prijateljskim stiskom rok, ki je bil tokrat tudi z Monikine strani res pristen. Zaradi Petrove obtožbe glede senzacionalne vrnitve Selesove, ki so jo spremljali dvomi o kakovosti »ostalega« ženskega tenisa, in zdravstvenih težav se je Steffi Graf osemnajste zmage za Grand Slam v karieri (stiri zmage na Roland Garrosu, stiri v Melbournu, šest v Wimbledonu, stiri v New Yorku), s katero se je izenacila z Evertovo in Navratilovo, veselila najbolj v življenju. Morda ste opazili, da so tudi druga dekleta v New Yorku igrala boljše tenis, kot smo ga bili vajeni v zadnjih letih. Toda glavni vlogi sta bili - tako kot pri moških - rezervirani samo za največje. Pete Sampras in Andre Agassi sta v New Yorku dokončno potegnili črto, ki ju loči od ostalega teniskega sveta. Goran Ivanisević je imel smolo, Boris Becker je bil blizu, Jim Courier je bil blizu, Changa je premagal Courier. Drugi so bili statisti, ki

so tekmovali v zelo temni senci Agassijevih zabijanj, Samprasove genialnosti, Beckerjevega prebujenega pobalinstva in Courierjevega cinizma. Andre je kljub ne povsem vrhunski formi zivel od neverjetnih returnov in Brooke Shilelds. Boris je dokazoval, da je se vedno blizu Andreu in Petu - in da lahko živi brez Nicka Bolettierija. Jim je hotel odgovoriti na vprašanje: »Si bil prvi na svetu zato, ker Agassi takrat ni igral, ker je Sampras se iskal igro in ker je bil Becker zunaj forme?« Pete je spet igral za Tima Gulliksona. V trenutkih največjega zmagovalstva v karieri, ko je v neposrednem dvoboju premagal velikega tekmečca in velikega prijatelja, so bile solze spet močnejše od njega. Tudi pri solzah je bil velik. Ali kot je pri podelitvi povedal Andre Agassi: »Ce sem po tako fantastični sezoni moral izgubiti finale US Opna, sem vesel, da sem ga izgubil proti sampionu, ki stoji ob meni.«

Jaka Lucu

Lahki zmagi Milana in Lazia, remi Interja in Rome v Švici

*Polom SCT Olimpije z Rodo- Časten poraz Mariborčanov
Nemške ekipe slabo - Bayern izgubil z moskovsko Lokomotivo*

Prvo kolo v pokalu UEFA je prineslo nekaj prese- netljivih rezultatov, med katerimi velja prav gotovo na prvem mestu omeniti poraz Bayerna doma proti moskovski Lokomotivi. Tudi ostali dve nemški eki- pi Freiburg (doma) in Kai- serslautern (v gosteh) sta izgubili, zato pa so imeli precej več uspeha Italijani. Če zmagi Milana proti polj- skemu Lublinu (4:0) in La- zia proti ciprski Omonii (5:0) nista bili vpraskljivi ni- ti pred tekmo, pa so se v Rimu in Milanu bali gosto- vanj v Švici. Toda tako In- ter kot Roma se vracata do- mov z neodločenim izi- dom (obe srečanja sta se končali 1:1). Tako je pov- sem realno pričakovati, da bo imela Italija tudi v dru- gem kolu pokala se naprej vse štiri svoje predstav- nike.

Inter je na razmočenem in blatnem igrišču v Luga- nu (skoraj skozi vso tekmo je deževalo, proti koncu srečanja pa so nogometaši igrali pod pravim nalivom) s težavo iztržil neodločen izid. Igralci trenerja Bian- chija so zelo dobro igrali prvih 20 minut, ko so iz- peljali vrsto zelo uspešnih napadov in pri tem se je zlasti izkazal Roberto Car- los s silovitimi strelji od da- leč.

In s tako »bombo« iz prostega strela je Interjeva »sestica« v 11. minuti do- segla gol. Pri tem pa je svi- carska obramba storila gro- bo napako, saj je žoga sla skozi živi zid, ki so ga po- stavili domači nogometaši.

Svicarji so se nato opo- gumili, prejeli pobudo v svoje roke in se posebno z razigranim Salimovom or- ganizirali vrsto uspešnih ak-

cij, ki jih je Interjeva obramba le s težavo zajezi- la. Najzrelejšo priložnost za izenačenje je imel Genit- zon, ki je bil sam pred vra- tarjem Pagliuoco, ta pa je zo- go odbil v kot.

V drugem polcasu so Svicarji se z večjo vnemo napadali in že v 3. minuti je Fornera pred praznimi vrati zapravil izredno pri- ložnost. V 10. min. je Luga- no izvedel korner, Pagliuoca je slabo posredoval in Mauro Galvao je namesto praznih vrat zadel. Ne- verjetno! V 21. minuti so Svicarji povsem zaslužno izenacili. Carrasco je pre- magal Pagliuoco kar s stre- lom iz kota. Pagliuoca pa se je nato oddolžil, ko je veck- rat odločno posredoval in rešil svoje moštvo pred go- tovim porazom. Zadnjo stoodstotno priložnost za gol so Svicarji imeli tri mi-

nute pred koncem, ko je odlični Erceg iz neposred- ne blizine streljal v vrata, toda tudi tokrat je bil Pa- gliuoca na mestu.

Včeraj sta igrali tudi dve slovenski ekipi. V Pireju je Maribor Branik doživel ča- sten poraz proti enemu naj- slavnejših grških klubov Olympiakosu. Mariborčani so se hrabro upirali Grkom, ki so imeli premoč, toda v prvem delu so mariborska vrata ostala nedotaknjena. v drugem delu je Andrej Juskoviak popeljal Olym- piakos v vodstvo, končni rezultat 2:0 pa je v 69. mi- nuti postavil Skartados. Če- prav poraz ni visok, pa je malo verjetno, da bi lahko Maribor Branik na povrat- nem srečanju rezultat spreobrnil v svojo korist.

Pravo katastrofo pa je v Kerkradeju proti Rodi dozi- vela SCT Olimpija. Nizo- zemski so že v prvem delu vodili s 4:0, peti gol pa so dosegli 2 minuti pred kon- cem iz enajstmetrovke.

Lugano - Inter 1:1 (0:1)

Strelca: Roberto Carlos v 13. in Carrasco v 66. minuti.

LUGANO: Walker, Morf, Fornera, Galvao, Penzavalli, Carrasco, Gent- zon (od 77. min. Belloni), Shalimov, Erceg (od 90. min. Bugnard), Esposito (od 72. min. Manfreda), Colombo.

INTER: Pagliuoca, Bergo- mi, Festa, Manicone, Fresi (od 46. min. Paganini), Ro- berto Carlos, Zanetti, Berti (od 85. min. Bianchi), Del- vecchio (od 60. min. Ganz), Carbone, Orlandini.

Sodnik: Dick Joll (Nizo- zemski).

Reti: nel pt 13' Roberto Carlos; nel st 21' Carrasco.

Lazio - Omonia 4:0 (2:0)

Strelci: Casiraghi v 11., 16. in 89. min., Rambaudi v 53. in Signori v 55. mi- nuti (11m)

Dejan Savičević, eden boljših na igrišču, je tako dosegel prvi zadetek za Milan (Foto AP)

LAZIO: Marchegiani (od 44. Orsi), Romano, Favalli, Di Matteo, Negro, Bergodi, Rambaudi (od 68. min. Di Vaio), Fuser (od 46. min. Piovanelli), Casiraghi, Win- ter, Signori.

OMONIA: Charitou, Y. Khalotheu, Christodolu, Stefan, C. Khalotheu, S. Andreu, K. Andreu, Savvi- des, Malekko (od 75. min. Constantinidis), Tutits, Xiourroupas.

Sodnik: Müller (Svica)

Milan - Lublin 4:0 (1:0)

Strelci: Savičević v 10., Machaj v 46. (avtogol), Weah v 67. in Boban v 71. minuti.

MILAN: Ielpo, Panucci, Maldini, Albertini (od 79. min. Ambrosini), Galli, Ba- resi, Donadoni, Boban, Weah (od 68. min. Baggio), Savičević (od 76. min. Di Canio), Simone.

LUBLIN: Dreszer, Czajkowski, Krzyzanow- sky, Rogowsky, Pr- zerywacz, Kaluzny, Na- lepka, Machaj, Mayak, Gor- ski, Sczyrkowsky.

Sodnik: Fällstrom

(Svedska)

Neuchatel - Roma 1:1

(1:1)

Strelci: Jeanneret v 11., Moriero v 19. minuti

NEUCHATEL: Cormin- boeuf, Jeanneret (v 90. min. Vernier), Bonolair, Martin, Ruedan, Perret, Pa-

na (od 62. min. Kunz), Rothenbuhler, Moldovan, Wittl, Isabella (83. min. Kaegi).

ROMA: Cervone, Aldair, Lanna, Statuto, Petruzzi,

Carboni, Moriero (od 73. min. Berretta), Capioli, Balbo (od 84. min. Totti), Di Biagio, Fonseca (od 46. min. Branca).

Sodnik: Elleray (Anglija)

Izidi včerajšnjih tekem

Roda Kerkrade (Niz) - SCT Olimpija (Slo)	5:0
Olympiakos (Grc) - Maribor Branik (Slo)	2:0
Neuchatel (Svi) - Roma (Ita)	1:1
Lugano (Svi) - Inter (Ita)	1:1
Milan (Ita) - Lublin (Pol)	4:0
Lazio (Ita) - Omonia (Cip)	5:0
Hapoel Beer Sheva (Izr) - Barcelona (Spa)	0:7
Strasbourg (Fra) - Ujpest (Madz)	3:0
Vardar Skopje (Mak) - Bordeaux (Fra)	jutri
Vitoria (Port) - Standard Liege (Bel)	3:1
Fenerbahce (Tur) - Real Betis (Spa)	1:2
Rotor Volgograd (Rus) - Manchester U. (Ang)	0:0
MyPa-47 (Fin) - Psv Eindhoven (Niz)	1:1
Lens (Fra) - Avenir Breggen (Luks)	jutri
Sparta Praga (Ces) - Silkeborg (Dan)	0:1
Lierse (Bel) - Benfica Lizbona (Port)	1:3
Sevilla (Spa) - Botev Plovdiv (Bol)	2:0
Bayern M. (Nem) - Lokomotiv Moskva (Rus)	0:1
Austria Dunaj (Av) - Dinamo Minsk (Blr)	1:2
Malmö (Sve) - Nottingham Forest (Ang)	2:1
Cernomolec (Ukr) - Lodz (Pol)	1:0
Monaco (Fra) - Leeds United (Angl)	0:3
Brödbby (Dan) - Lilleström (Nor)	3:0
Raith Rovers (Sko) - Akranes (Isl)	3:1
Friberg (Nem) - Slavija Praga (Ces)	1:2
Slovan Bratislava (Slk) - Kaiserslautern (Nem)	2:1
Farense (Por) - Lyon (Fra)	danes
Levski Sofia (Bol) - Aalst (Bel)	1:2
Glenavon (S. Ir) - Werder Bremen (Nem)	danes
Viking Stavanger (Nor) - Auxerre (Fra)	1:1
Spartak Vladikavkaz (Rus) - Liverpool (Ang)	1:2
Zimbru Kishinev (Mol) - Raf Riga (Lit)	1:0
Povratne tekme bodo 26. t.m.	

NOGOMET / LIGA PRVAKOV

Juventus v Dortmundu v okrnjeni postavi

DORTMUND - Minilo je že dolgih devet let, odkar je Juventus zadnjič nastopil v pokalu prvakov. Teklo je namreč leto 1986, ko je tu- rinski moštvo, ki je leto prej poseglo po evropskem naslovu, izgubilo v 2. kolu po enajstmetrovkah proti Real Madridu. Po 9 letih se torej Juventus spet pojavlja v tem pokalu z resnim na- menom, da bi odigral vid- no vlogo in predvsem, da bi lahko »brez madeža« po- segel po tem prestižnem pokalu in ne kot leta 1985

na tragičnem finalu na sta- dionu Heysel v Bruslju.

»Nočem več slišati bese- de o krvavem pokalu. Tak- rat smo regularno osvojil pokal in sedaj smo prav mi tisti, ki si želimo zmago na tem tekmovalnem, da bi iz- brisali spomin na tragične dogodke iz leta 85.« je dejal Roberto Bettega, ki je vezni cilen Juventusovih generacij vse doslej (prej kot igralec, sedaj kot dobromik).

Juventus bo drevi igral v Dortmundu proti nevarni Borussia, in to v dokaj

okrnjeni postavi. Odsotni bodo namreč Vialli in Ra- vanelli (izključena) ter Lombardo in Vierchowod (poskodovana). Juvntusov trener Marcello Lippi pa je pred drevisnjim srečanjem optimistično razpoložen in pravi: »Ko zavzeto in pozt- rovalno delas celo leto, ne moreš na eni sami tekmi spremeniti načina igranja, mentalitete, čeprav igraš v okrnjeni postavi. Juventus igra na vsaki tekmi na zma- go in tudi proti Borussia bo- mo igrali za zmago. Boru- sia je letos močnejša v na- padu, saj je najela Rubena Soso. Odsotna bosta sicer Riedle in Chapuisat, toda Tanko in Herrlich, najboljši strelec lige, sta zelo nevar- na. Tu pa so se nasi bivši nogometaši Möller, Reuter in Julio Cesar.«

VERJETNI POSTAVI
BORUSSIA: Klos, Reinhardt, Kohler, Freund, Julio Cesar, Sammer, Reuter, Zorc, Sosa, Möller, Herrlich.

JUVENTUS: Rampulla, Ferrara, Pessotto, Tacchi- nardi, Porrini, Paulo Sousa, Di Livio, Conte, Padovano, Jugović, Del Piero.

SPORED 1. KOLA

LIGE PRVAKOV

Skupina A: Nantes - Por- to; Dinamo Kijev - Panathi- naikos; **Skupina B:** Legia Varsava - Rosenberg; Black- burn - Spartak Moskva; **Skupina C:** Borussia Dort- mund - Juventus; Steaua Bukarešta - Glasgow Ran- gers.; **Skupina D:** Ajax Am- sterdam - Real Madrid; Grasshoppers - Ferencva- ros. **Vse tekme se bodo začele ob 20.30.**

V nadaljnji del se uvrstila prvi dve uvrščeni ekipi iz vsake skupine. Cetrfinale bo na sporedu 6. in 20. marca 96, polfinale 3. in 17. aprila, veliki finale pa 15. maja.

NOVICE

Montezemolo razočaran

FRANKFURT - Ferrarijev predsednik Luca Corde- ro di Montezemolo je casnikarjem na avtomobil- skem sejmu v Frankfurtu glede nedeljske dirke za VN Italije v Monzi med drugim dejal: »Tako čudo- vito občinstvo, kot je bilo nase v Monzi, bi si za- sluzilo, da bi ferrarija prva privozila skozi cilj. Po- membno pa je, da ne vržemo puske v koruzo in da se naprej delamo za boljše rezultate kot doslej. Gle- de Schumacherja, mislim, da smo odlično izbrali. To je voznik, ki je že pri 26 letih eden najboljših na svetu.«

Montezemolo je nato spregovoril tudi o vprašanju drugega voznika: »Žal mi je, da Ber- ger ni ostal pri nas. Ga pa razumem, da ni želel biti Schumacherju drugi voznik. Alesi je pravil- no ravnal, da je prestopil k Benettonu, kajti za osvojitve svetovnega naslova mora vsak voznik zamenjati vsaj eno ali dve avtomobilski hisi. Preden bomo najeli drugega voznika, moramo temeljito prestudirati vsako možnost. Absolut- no se ne smemo prenehati. Prvenstvo je se v teku in imamo dovolj časa, da dobro izberemo tudi drugega voznika.«

Trener Cosenze odstopil

COSENZA - Trener italijanskega drugoligasa Co- senze Fausto Silipo je včeraj odstopil zaradi dose- danjih slabih rezultatov ekipe. Silipo je samokri- tično ocenil svoje delo in dejal, da bi moštvo, gle- de na kvaliteten izbor posameznikov, lahko dose- glo boljše uspehe kot pod njegovim vodstvom.

»Upam, da bo ta moja poteza ekipi koristila,« je se dejal Silipo.

Vodstvo Cosenze je že v sitku z nekaterimi tre- nerji, kot so Maifredi, Reja, Mutti, Galeone in celo Scoglio.

PRED ZAČETKOM TEKMOVANJA V CHAMPIONS LEAGUE

Trije favoriti v letos manj kvalitetnem tekmovalstvu

Peti pokal prvakov pod novo inacico »Champions League« je le- tos za spoznanje manj privlačen kot prejsnja leta. Razlogov pa je več. Predvsem velja omeniti, da je lani mnogo uglednih ekip (Milan, PSG, Manchester United, Bayern) ostalo brez državnega naslova, kar je pri- spevalo, da bo zelo kakovosten pokal Uefa, saj so se omenjena moštva zelo okrepila v želji po takojšnjem mascevanju. PSG recimo prav na račun prvaka Nantesa. Got- teborg, Anderlecht in Hajduk, klubi ki vendarle nekaj pomenijo, so pote- gnili krajši konec že v kvalifikacijah, slednjic pa so pripravne na letošnje evropsko sezono minile v znamenju polemik glede izključitve Crvene zvezde iz najelitnejšega tekmovalja, kar sicer ne vpliva bistveno na tek- movalno plat vendar nazorno kaže, da je spreminjanje pravil tockovanj za določanje nastopajočih in celo priložnostno krojenje novih pravil zadnja leta na dnevnem redu.

Ob tem je poleg pozitivne finan- ne računice (a le zaradi večjega ste- vila tekem) nedvomno poudarka vreden podatek, da je zanimanje gledalcev za novi pokal prvakov

manjše, ker je v izločilnih skupinah veliko srečanj nepotrebnih in v na- sprotnu z mnogimi napovedmi, naj bi tudi letos bilo tako. Se slabše pa bi seveda bilo, in do tega res ni bilo daleč, če bi med šestajsterico bili tu- di Ciprčani ali Izraelci. V skupini A je Porto daleč najboljša ekipa, Nan- tes pa naj bi kljub močno obuboža- nem kadru, ki je lani presenetljivo izpodrinil s francoskega prestola PSG brez večjih preglastic nadzoro- val »outsiderja« Dinamo Kijev in Panatinaikos. Politično ekonomsko moč slednjega je moral okusiti split- ski Hajduk, ki je povratno srečanje moral odigrati v Rijeki in po mnenju hrvatskega tiska s sramot- nim sojenjem.

Spartak Moskva, ki se je okrepil s povratnikom Kulkovom in Jura- nom, igra vlogo favorita v B skupini. Na papirju bi drugi moral biti Black- burn, ki pa je v prvenstvu startal iz- redno slabo, razen tega pa v Cham- pions League tradicija angleškim ekipam ni naklonjena: Legija ali Ro- senborg lahko pripravi prese- nečenje, jasno pa je, da je ta skupina najslabša in usoda tega ali onega v cetrtrfinalu takorekoč določena.

Tako imenovana »železna skupi- na« Juventus je taka lahko le v ita- lijanskih dnevnikih: seveda je Bor- rusia Dortmund izredno dobro moštvo in eden izmed treh favoritov za končno zmago, toda glasgowski Rangers in Steaua res nista kaj pri- da ekipi. Skoti so s skupnim 1:0 iz- ločili ciprskega prvaka, predvsem pa so zaradi izredno slabe domače konkurence nepripravljeni na oster boj, kar se je izkazalo v zadnjih dveh sezonah. Steaua ima prav tako le ugledno ime. Gre v bistvu za enaj- sterico, kjer se v družbi starih mackov, ki v tujini niso imeli uspeha, preizkusajo mlajši igralci. Lani mešanica ni obrodila sadov.

V skupini D sta Grasshoppers in Ferencvaros že v naprej obsojena na propad, Ajax je kot odprta knjiga: Seedorfa in Rijkaarda so že nadome- stili talentirani fantiči, ki so se nez- nani a bodo ob koncu sezone polnili strani casopisov. Real Madrid, ki v Champions League nastopa prvič, pa si letos bolj kot domače zeli med- narodno slavo. Za trojico Ajax, Ju- ventus, Borussia (v preferenčnem vrstnem redu) so Španci obvezno cetrta sila tekmovalja. (dk)

SKI ROLKE / SVETOVNI POKAL

David Bogatec izvrsten tretji na tekmovanju za SP v Avstriji

Mladinin rolkar David Bogatec (na sliki) se je pred kratkim z italijansko reprezentanco udeležil 2. in 3. preizkušnje za svetovni pokal v kategoriji naraščajnikov.

V francoskem Valloiru je naš predstavnik na drugi preizkušnji SP skupno s Simonejem Buziolom iz Bassana in z Milancom Saulom Galbatiem osvojil dobro 5. mesto. Zmagali so Nizozemci pred Ukrajinci, Madžari in Nemci. Glede na to, da je bila tekma navkreber, se je David Bogatec odlično odrezal.

Naj omenimo, da je bila Italija v absolutni kategoriji (postava: Mirko Colavo, Stefano Cordoni in Omar Peruzzo) tretja. Zmagala pa je Ukrajina pred Nizozemsko.

V Valloiru je bila tudi preizkušnja za posameznike. Udeleženci so imeli zaradi višinske razlike velike težave. Cilj je bil namreč postaviti na 2.000 m, start pa na 2.600 m. Mladinin rolkar se na taki progi ni znesel in je v konkurenci 15 udeležencev v kategoriji naraščajnikov osvojil 12. mesto.

Na tretji preizkušnji za svetovni pokal v Ramsau v Avstriji je bila na sporedu individualna tekma v sprintu navkreber. David Bogatec je med naraščajniki osvojil odlično 3. mesto in bil v absolutni kategoriji 82 tekmovalcev 24. Za prvouvrščenim je zaostal le za minuto in 17 sekund.

Svetovni pokal se je z avstrijsko tekmo končal z velikim slavljem italijanske reprezentance, ki je osvojila končno prvo mesto pred Ukrajino in Nizozemsko.

Italijanska reprezentanca bo v kratkem nastopila na svetovnem prvenstvu na Švedskem. Vse kaže pa, da bodo potovali na Švedsko le člani in mladinci, medtem ko za mlajše kategorije zveza nima dovolj denarja.

SZ BOR / 33. OBČNI ZBOR NA STADIONU »PRVI MAJ«

Predsednik M. Tavčar: Naši športniki kmalu pod svojo streho

Novi odbor je prenovljen in pomlajen - Priznanje Odboru za ohranitev stadiona Prvi maj - Zahvala matični Sloveniji za zajeten prispevek

Po dolgem obdobju starih let je naša največja klubska športna organizacija SZ Bor spet imela redni občni zbor. Za ta občni zbor, predvsem po zadnjih dogodkih v zvezi s stadionom »1. maj«, je vladalo, ne samo med našimi športniki temveč med našo skupnostjo sploh, veliko zanimanje. Zato je bila mala dvorana na »1. maju« skoraj pretesna za vse prisotne.

Tudi začetek občnega zbora se je začel z dokajšnjo zamudo, saj velika večina prisotnih na OZ se ni videla prenovljenih objektov in si je radovedno ogledovala obe dvorani, ki čakata na skorajšnje uradno »odprtje«. In resnici na ljubo, obe telovadnici, čeprav dela se niso končala, izgledata zelo cedni, prostorni in funkcionalni.

Predsednik SZ Bor Milan Tavčar je v svojem poročilu uvodoma dejal, da so z zamudo sklicali ta občni zbor v glavnem zaradi tega »ker si je sedanji odbor, ob svoji izvolitvi 15. oktobra 1990, zadal nalogo, da reši nekaj temeljnih postavk za nadaljnje delo združenja. Med temi sta bili v ospredju predvsem dve: izboljšati vadbene in tekmovalne pogoje naših ekip, tekmovalcev ter rekreativcev in urediti, oz. uranovesiti finančno sliko društvene blagajne, ki je bila v skrajno težkih in slabih vodah.«

Okoliscine, v katerih je deloval odbor v zadnjih letih, niso bile lahke, je se naglasil predsednik. Naposled pa je odbor le izpeljal zadano si nalogo, in ne samo: »Če po eni strani, kljub vsemu, trenutna finančna slika našega združenja vendarle ni ravno rožnata, pa smo po drugi strani, pa čeprav ob pomoči nekaterih naključij, uspeli pri rekonstrukciji naših objektov doseči več, kot smo prvotno upali in načtovali.«

Tavčar pa je samokritično priznal, da odbor ni uspel rešiti vprašanja uskladitve društvene-

ga statuta z novimi potrebami tako velike organizacije ter z novimi pravnimi normami. »Novi statut,« je dodal, »ostaja ena izmed prednostnih nalog za novi odbor, zlasti zato, ker ostaja Bor s svojimi približno 800 aktivnimi člani, 60 odborniki in okoli 30 trenerji se vedno naša največja osnovna zamejska telesnokulturna organizacija ter potrebuje kot taka trdno upravo in pravno osnovo za svoje delovanje.«

Nato se je predsednik dotaknil vprašanja, ki je močno odjeknilo med našo skupnostjo in dejal: »Prelomno dejanje je bil vsekakor sklep, sprejet na lanskem seji 18. julija, da se ves objekt zapre. Stanje naših prostorov je bilo že tako kritično, da je ogrozilo varnost tistih, ki so vanje zahajali. Balon je bil skoraj neuporaben, mala dvorana je bila skrajno nevarna zaradi odpadanja stropa.«

Zaprte stadiona je vzbudilo med našo javnostjo veliko zaskrbljenost. Sredi avgusta se je ustanovil odbor za ohranitev stadiona 1. maj, ki so ga sestavljali Borovi člani in drugi ljubitelji sporta. Ta odbor je sestavil izredno dinamičen nacrt pobud za ponovno usposobitev objektov. Sledile so si seje z našimi družbenopolitičnimi komponentami in izšel je enoten sklep, da je pomen objektov pri Sv. Ivanu prevec pomemben za vso našo skupnost, da bi lahko ostali pri vsem tem ravnodušni.

Odbor je ustanovil tri operativne komisije, ki so skupno z odborom za ohranitev stadiona »1. maj« jasno začrtale naloge za ponovno usposobitev objektov.

Predsednik Tavčar se je nato zahvalil vsem organizacijam in ustanovam, ki so po svojih močeh stale Borovemu odboru ob strani. »Tega pa ne moremo reči za javne ustave, od katerih doslej se nismo prejeli pomoči, za katero smo zaprosili, vendar upamo, da je bomo deležni v ok-

viru prihodnje transe del,« je potožil predsednik. In nato izrekel posebno pohvalo Republiki Sloveniji, ki je nakazala odboru znesek 250 milijonov lir kot prispevek za nujno prenovitveno delo.

Rezultati vseh teh naporov, pri tem se je Tavčar posebno zahvalil tajniku Aleksandru Rustji, so zdaj vidni in ob koncu tega meseca bodo članom že lahko predali v uporabo prostore, »kakršnih doslej se nismo imeli«. Predsednik je se podčrtal, da je odboru v preteklem delovnem obdobju uspelo denarne primanjkljaje v glavnem odpraviti. Omenil je dobro sodelovanje z ZSSDI in drugimi ustanovami, posebno se s KD Skamperle in tudi s slovenskimi solami. Zahvalil se je sodelavcem, sponzorjem in vsem, ki so društvu na kakršenkoli način pomagali.

Od gostov je najprej prevzel besedo predsednik ZSSDI Jure Kufersin, ki je izrazil svoje zadovoljstvo, da društvo urejuje zadeve s formalnega vidika. Dodal je, da je ZSSDI stalo društvu vedno ob strani in predvsem ko je pripomoglo, da je odbor tako hitro dobil prispevek iz matične Slovenije.

Renato Stokelj je v imenu od-

bora za ohranitev stadiona 1. maj navedel glavna cilja, ki si ju je odbor začrtal, to je iskanje finančnih sredstev in senzibilizacija članov, da se spet navežejo na društvo. Zahvalil se je vsem za veliko pomoč, ki jo je bil odbor deležen, in se pristavil, da bo potrebno se veliko dela in nadaljnje pomoči vseh komponent.

Pozdrave OZ je prinesla predstavnik KD Skamperle Adrijana Cac, ki je izrazila želo, da bi obe društvi, ki delujeta po isto streho, se naprej plodno in prijateljsko sodelovali.

V diskusijo je posegel dejansko le Boris Krapež, ki je precej kritično ocenil delovanje

Borovega odbora, čes da ni pokazal nikakršnega razumevanja za nogometno sekcijo.

Sledile so volitve novega odbora, ki je skoraj v celoti prenovljen, in kar je se posebej spodbudno, tudi pomlajen. (bl)

NOVI GLAVNI ODBOR: Vanja Jogan, Marko Kalc, Adriano Kovacic, Borut Pahor, David Slobec, Aleksander Rustja.

NADZORNI ODBOR: Sonja Skabar, Renato Stokelj, Franko Vitez.

RAZSODISČE: Emil Gombac, Mitja Race, Pavel Volk.

KOŠARKA / OD DANES DO SOBOTE V GORICI

Kakovosten turnir v organizaciji Doma

Od danes do sobote bo v organizaciji košarkarskega odseka SZ Dom potekal v telovadnici goriskega Kulturnega doma drugi turnir za članske postave pod pokroviteljstvom K2 Sport.

Obeta se zelo zanimiv in kakovosten turnir, saj bo nastopilo kar šest mostev, med katerimi seveda izstopata B ligas Italmonfalcone ter slovenski A ligas Hit Nova Gorica.

V sredo sta na sporedu kvalifikacijski tekmi med mostvoma iz najnižjih kategorij. Najprej se bosta spoprijela tržiski Pom (C2 liga) ter peterka iz Gradisca, ki bo najbrž ponovno nastopala v prvenstvu C1 lige. Zanimivost tega dvoboja je zlasti v tem, da se bosta v novih sredinah srečala Valter Valtovec, ki letos vodi ekipo

David Orzan (Dom)

Poma ter Fabio Sancin, ki je po več letih treniranja pri Boru postal glavni trener Itale iz Gradisce. Za Pom igrata letos tudi bivša sokolovca in jadrancovca Robi Paulina in Martin Pertot. Druga tekma bo goriski

derbi med Domom Agrest in Ardito, ki je lani napredovala v C2 ligo. To bo prva letosnja uradna tekma Doma, ki je lani nazadovol iz C2 lige, v katero pa bi bil lahko spet vključen. Novi trener Pierpaolo Bordin bo prvič preizkusil branilca Cristiana Franca (185 cm, 23 let), dolgoletnega člana Ardite, ki naj bi predstavljal veliko okrepitev.

SPORED TURNIRJA

Danes: ob 20.00 Pom Tržic - Itala Gradisca, ob 21.30 Dom Agrest - Ardita Go; **jutri:** ob 20.00 tekma za 5. mesto; **petek:** ob 20.00 Italmonfalcone - zmagovalec prve tekme, ob 21.30 Hit Nova Gorica - zmagovalec druge tekme; **sobota:** ob 20.00 tekma za 3. mesto, ob 21.30 finale za 1. mesto. (VJ)

JADRANJE / MEDNARODNA REGATA

»Optimisti« Sirene in Čupe dosegli solidne rezultate

V nedeljo je Sirena organizirala mednarodno regato za najmlajše v razredu optimist. Lepo vreme je privabilo v Barkovlje 25 tekmovalcev (dva iz Slovenije), ki so se v rahlem nestalnem vetru pomerili v dveh preizkušnjah od treh predvidenih. Sprva so morali oranizatorji zaradi brezvetrja prekiniti prvo preizkušnjo nakar pa je termični veter le nekoliko zapihal (do 3 metrov na sekundo) in lažjim posadkam omogočil nekoliko hitrejše pot do cilja. Zmagal je Maurizio Scarazzolo (CDV Milje) pred Andreo Milalijem (SVBG) in Alanom Travagliom (SVBG).

Regate se je udeležila tudi mlada sestclanska Sirena ekipa, v kateri sta se najbolje odrezala Devan Cecchi s 6. mestom in Lara Praselj z 8. mestom (tretja v ženski konkurenci), sledili pa so jim Katja Soncin, na 12. mestu, Aleks Matjačić na 14., Samuel Corbato na 19. in Bojan Kuret na 22. mestu. Sestlanska Čupa se je v spremstvu trenerja Danija Toscana udeležila regate s triclansko ekipo. Najbolje se je odrezala Barbara Piculin, ki je s solidnim jadranjem osvojila solidno končno 4. mesto ter zmagala v ženski konkurenci. Tomaz Sirca se je uvrstil na 15. mesto, Mirjam Malalan pa mu je sledila na 18. stopnicki.

Ob lepem uspehu jadralcev je tudi celotna prireditelj zelo lepo uspela. Druga septembrska nedelja je tako v Trzaskem zalivu minila v znamenju jadrnanja, saj so bile na sporedu se tri druge regate, tako da je povsod kar mrgolelo manjših in večjih belik pik. (Domenis)

Obvestila

OK VAL

vabi na redni občni zbor, ki bo JUTRI, 14. septembra ob 20.30 v prvem in ob 21. uri v drugem sklicanju v Kulturnem domu »A. Budak« v Standrežu. Dnevni red: otvoritev občnega zbora; izvolitev predsednika občnega zbora in volilne komisije; poročila odbora; pozravi gostov; diskusija o poročilih; razresnica staremu odboru; izvolitev novega odbora; razno.

SD POLET - KOTALKARSKA SEKCIJA

sporoča, da je v teku vpisovanje za novo sezono in za začetniški tečaj v kotalkanju. Informacije dobite na kotalkaliscu na Pikelcu od 17. do 20. ure ali po telefonu na št. 213420.

SZ JADRAN

sezona 1995/96 državno prvenstvo B lige, Trzaska športna palaca - prodaja abonmajev : podporni abonma (koristnik dobi članstvo SZ Jadrana) 300.000 lir, abonma (veljaven za 16 tekem) 140.000 lir, abonma po znižani ceni (mladina pod 18. letom starosti) 95.000 lir. Osnovnosolska mladina ima brezplačen vstop, popust za družinske abonmaje, prodaja abonmajev: na sedežu in vseh podružnicah Trzaskih kreditne banke, cveticarna Nadja na Proseku.

PLAVALNI KLUB BOR

organizira v sezoni 95/96 tečaja plavanja za neplavalce, rojene pred letom 1991 in plavalce. Vpisovanje od torka do petka v Borovem športnem centru od 19. do 20. ure in po tel. na št. 51377.

SK BRDINA

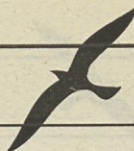
sporoča, da se nadaljujejo treningi vsak torek in četrtek. Zbirališče ob 18. uri na trg Brdina na Opcinah.

SK BRDINA

obvesca, da je sedež odprt. Za informacije vsak ponedeljek od 19. do 20. ure.

SK BRDINA

organizira tečaj smučanja na plastični stezi. Informacije na sedežu kluba vsak ponedeljek od 19. do 20. ure.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Na poti do cilja boste vztrajni, kot se za pravega Ovna tudi spodobi. Vaša vztrajnost bo občudovanja vredna, tudi cilj je v redu, le pot bi lahko bila mnogo krajša.

BIK 21. 4. - 20. 5.: V svoje delo boste tako zapoljeni, da sploh ne boste opazili, kako zelo si vas bližnji želi neznosti. Opazili ne boste niti tega, da si isto želite tudi vi.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Čeprav stališča pogosto spreminjate brez pravega vzroka, boste tokrat trmasto vztrajali pri svojem. Zapletli se boste v razprti, ki bo dokazala tako vašo zmoto kot vašo trmo.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Že se boste hoteli spopasti s problemom, za katerega prav dobro veste, da mu še niste kos, vendar se boste na srečo pravočasno ustavili in ga preložili na pravi trenutek.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Za osebo, ki jo boste opazili v veliki množici, boste prepričani, da ste jo nekoc prav dobro poznali. Brez pomislekov se ji boste približali - in steklo vama bo kot po maslu.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Za vsako ceno se boste hoteli dokazati, saj vas bo v notranjosti glodal crviček manjvrednosti. A če ze morate tekmovati, izberite vsaj disciplino, ki bo koristila tudi vam.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Da bi se izognili svoji krivdi, se boste sprenevedali tako dolgo, da boste se sami pozabili, kako se je vse skupaj napletlo. Tudi to je uspeh, vendar žal le zacasen.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: K delu se boste prisilili z veliko težavo, saj vam bodo misli nenehno uhajale k ljubljeni osebi. Ko ne boste več zdržali, si boste vzeli prost dan in se je naužili do vrha.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Počasi se vam bo začela vracati energija, ki ste jo lep čas vlagali v druge, vendar boste žal morali ugotoviti, da se je večji del porazgubil nekje med njimi.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Spet boste dopustili, da vas posrka vase vrtnec delovne mrzlice. Zvečer boste se najbolj podobni izžeti cunji in morali si boste priznati, da ne živite zato, da delate.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Odlocili se boste, da poiscete učinkovitejši pristop, saj se vam bo vaša romantičnost zadela že prav komična. Ne pretiravajte v drugo smer, tam namreč preži tragedija.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Dojeli boste, da življenje ni tek na sto metrov z ovirami in da se vam ne sme vedno muditi. Sledite svojemu tempu, ovire pa po vrsti odstranjujte.

BENJAMIN

Odstrta skrivnost
naše prihodnosti

Videc odgovarja na vprašanja bralcev

Ivona-88

Moje mladostne sanje so bile velike. Studirala sem za poklic, ki sem ga zelela opravljati, vendar studija nisem dokončala. S službo in plačo sem bila dolgo zadovoljna, nato se je vse obrnilo na glavo. Zaradi nespazuma z nadrejenimi sem morala službo zapustiti. Pozneje so me vrgli se iz druge službe. S tretjo spet nisem zadovoljna. Zanima me, ali so zadovoljni vsaj delodajalci ali pa zopet nartujejo brco v zadnjo plat. Sprasujem se, kaj delam narobe, saj imam vendar veliko veselja do dela. Naj isčem naprej? V kateri smeri? Služba mi veliko pomeni in ni mi vseeno, kaj poncemjam ves dan. Želim biti koristna in zadovoljna. Kdaj se mi bo ta želja uresnicila? Zahvaljujem se vam za odgovor.

Benjamin: Imam občutek, da svoje prve službe niste izgubili zaradi svoje krivde, saj niste pretirano vzkipljivi niti prepirljivi, res pa je, da imate radi pravico in odločno zahtevate, kar vam pripada - kar je vsekakor prav. Nekaj mi pravi, da so se v podjetju, v katerem ste delali, zeleli znebiti nekaj delavcev, zato so, pač v pomanjkanju poguma in poslovne morale, zakuhali nesporazum. Krivdo so naprtili vam. Tudi v drugi službi se je zgodilo nekaj podobnega, le da ste tam sli na živce osebi, ki bi na vašem mestu raje videla drugo. Nič ni torej narobe z vašo »delovno« usodo. Ne drži se vas smola, kot se bojite. Vaša bojazen, da vas bodo »brcnili« tudi iz seda-

nje službe, je odveč. Razen če ne boste, pod pritiskom svojih crnih slutenj, povzročili nepotrebnega zapleta. Iz dosedanjih izkušenj ste se dovolj naučili, da boste v prihodnje znali vse bolj spretno krmariti med črni sodobnega poslovanja. Proč torej s skrbmi in veselo na delo! Nadrejeni so zelo zadovoljni z vami.

Osamljeni gentleman

V življenju mi gre vse narobe. Ostal sem brez službe v kraju, kjer sem se zelo dobro počutil. V vseh teh letih sem sicer vedno delal v svojem poklicu, denar pa sem porabil predvsem za ženske, s katerimi sem živel. Zdaj ljubim le eno žensko, od katere pa sem odšel zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Zanima me predvsem, ali bom končno našel primerno službo? Zanima me tudi, ali bom kmalu zbral dovolj denarja za odprtje lastnega lokala na kakšenkoli način se (posojila, igra na srečo)? Se bom vrnil k ženski, ki jo iskreno ljubim? Mi bo končno uspelo najti srečo in se ustaliti? Bom srečen daleč od krajev, kjer bivam zdaj? Bom imel kdaj svojega otroka?

Benjamin: Zares se čudim, da so tvoje ljubezni tako zelo povezane s tvojim denarjem. Praviš celo, da si tudi od ženske, ki si jo resnično ljubil, odšel zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Menda ne misliš, da je ljubezen kupljiva oziroma da si jo lahko zagotoviš zgolj z denarjem in stvarmi, ki jih lahko kupiš? Denar in sredstva za življe-

nje, ki jih je mogoče kupiti, so resda pomemben dejavnik odnosa, ampak če gre za resnično ljubezen, se ne more zgoditi, da bi se prekinila zaradi pomanjkanja, niti takega niti drugečnega. Celó nasprotno. Ljudi, ki se imajo resnično radi, finančne in druge težave ponavadi kvečjemu zbližajo - pač v skupnem prizadevanju po zagotovitvi sredstev za normalno skupno življenje. Dvomim torej, da je slo za resnično ljubezen, in menim, da je tvoja filozofija, da je žensko naklonjenost mogoče pridobiti zgolj z denarjem in darili, preprosto zgrešena. Kakorkoli že, če boš nadaljeval na tak način, nimaš veliko možnosti za trajno ljubezensko zvezo. Ženska, ki je dopustila, da odides od nje zaradi prazne denarnice, te ni ljubila; in če te bo sprejela nazaj, ko boš znova napolnil svojo malho, bo med vama znova začelo skripati, takoj ko se bo v tvojem zepu pojavila suša. Razmisli, kaj o tem svojem pristopu in skušaj gledati na ljubezen z drugačnimi, bolj »srčnimi« očmi, pa se ti kaj takega ne bo več zgodilo. Kolikor vidim, ti bo letos uspelo zbrati dovolj sredstev za odprtje in zagon lokala, predvsem s posojili, kajti loterijska sreča ti ni naklonjena. Se kakšno leto ali dve boš nihahal med številnimi simpatijami, v objemu resnične ljubezni, ki ji ne bo mar do tvoje malhe, te vidim sele cez kakšno tri leta. Menim tudi, da boš se kar dolgo ostal v koticu Slovenije, kjer boš imel lokal, tudi zato, ker bo od tam tvoja princesa. Z njo boš imel dva

Rubrika Benjamin je namenjena vsem, ki poleg prijateljskih nasvetov želite izvedeti se kaj o svoji prihodnosti. K sodelovanju smo povabili vidca Benjamina, ki je doslej že mnogim pomagal iz življenjskih zagat in jim odstrl prihodnje dogodke. Videc Benjamin se pri posvečanju dopisovalcem ne opira na varljive rekvizite, kot so karte, kristali ali astroloski izracuni; zanaša se izključno na svojo modrost in telepatsko prepletenost z vaso usodo. Razpisite se o svojih težavah, zastavite vprašanja in pismo z geslom pošljite na uredništvo Republike, Slovenska 54, 61000 Ljubljana (s pripisom ZA BENJAMINA). Podatki, po katerih bi vas lahko kdo prepoznal, bodo izloceni. Če ne želite čakati na odgovor v Republiki ali želite obsirnejsi in cimhitrejši odgovor, vam lahko videc Benjamin odgovori tudi na dom. V tem primeru ne navajajte gesla; napisite zgolj svoj naslov.

otroka. Lepo te pozdravljam in ti želim vse najboljše!

Srce

Tvoji odgovori v Republiki so me vzbudili, da se ti oglašim. Rada bi izvedela nekaj stvari iz moje prihodnosti. Sem zaposlena. Zaljubljena sem v fanta, s katerim pa se videvava bolj poslovno. Zanima me, ali bom kdaj z njim in ali bo najina zveza trajna. Mi-slim, da je on ze opazil, da mi je vse, saj se rad odziva mojim pogledom. Ne vem pa, ali ima ze svojo ljubezen. Ce ta zveza ne bo uresnicena, bi rada izvedela cimvec o svojem »princu iz sanj« - kje in kdaj ga bom spoznala in ali bom srečna z njim. Se bova poročila in si ustvarila družino? Bom imela kakšne zdravstvene težave? Mi preti kakšna prometna nesreča?

Benjamin: Tvoja simpatija se res videva z neko osebo, vendar njuna zveza ni dovolj resna. Ne pogovarjate se o tem, da bi se trajno vezala. Fant, za katerega si se ogrela, veliko razmislija o tebi in tuhta, kako bi se ti približal. Ker ni ravno prepričan o stopnji tvoje naklonjenosti, nekoliko omahuje, saj se boji, da ga boš odbila. Oziroma da mu ne bo pustila tako blizu, kot si želi. Racuna na to, da mu boš dala kakšen znak, iz katerega bo lahko sklepal, da si mu prižgala zele-no luc. Stori torej kaj takega, pa se bosta kmalu začela zbliževati. Vajina zveza bo po mojem videnju topla in polna neznosti, obstaja velika verjetnost, da se bo

obdržala in poglabljala. Kaksnih večjih zdravstvenih težav v tvoji prihodnosti ne vidim, tudi zato, ker boš že kmalu poskrbela za bolj zdravo prehrano, brez svinjine in nasploh z manj mesa, pa tudi z manj sladkorja in sladkarij. Na cesti boš previdna se naprej, zato ti ne preti nobena nesreča. Izogibaj pa se voženju vinjenimi vozniki. Vse najboljše ti želim!

Renta

Sem upokojenka in prikakujem rento iz tujine. Zanima me, kdaj jo bom dobila. Zanima me tudi moje in moževo zdravje. Lep pozdrav.

Benjamin: Denar iz tujine boste začeli prejemati v najbližji prihodnosti. Birokratski mlini meljejo zelo počasi, birokrati pa si izmisljajo nove in nove pogoje za zadostitev vaše pravice. Potrpite torej še malo. Le če boste vseeno nestrpni, pisite na ustreznih naslov se eno pismo. Vaša vloga se ni nikjer zataknila. Splošno zdravje vam bo še dolgo dobro služilo. Pazite na prehrano, izogibajte se mesu, zlasti svinjskemu, spre-sčajte se, telovadite, da vam ne bodo nagajale noge. Sproščajte in razgibavajte tudi ramena, saj imate v ramenih kronično napetost. Vaš mož bo za ohranitev zdravja potreboval nekoliko več truda in pozornosti, čeprav bo vztrajno zanikal, da bi lahko bilo z njim kaj narobe. Pritegnite ga k telovadbi in sprostivši. Ob večerih se nežno masirajte, to bo pomagalo tudi vajinima srčkoma. Uživate življenje!

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

365	ZELO DALJNA PRETEKLOST	NALEPO-TICENA ZENSKA	MESTO V SEVERNI HOLANDIJI (SIR)	LOKAL, KJER SE STREŽE VINO	DRHAL, SODRGA (V ZDA)	ČESKI EKONOMIST SIK	MEHKA BOMBAZ-TKANINA	OKRASNI ZELEN GRM	OSTER PODALJSEK PLEVE PRI KLASU	ANTON FOESTER	OBLASTA BAKTERIJA	SLOV. PESNIK, ESEJIST (JOZE)	AVTOR: MARKO DRESCEK	RAHLA, MEDLA SVETLOBA	PALICA Z OZNACENO OSNOVNO ENOTO	UDELEŽ. SINUSKE ALKE	KEMICNI ZNAK ZA SELEN	PERZUSKI PESNIK (MUSLIH AL-DIN)	MESTO V NOTR. DALMACIJI	ANTIČNO IME ZA OTOK VIS
NABIRANJE ZRAKA V POPRISNI VOTLINI													SOVJETSKI SAHOVSKI MOJSTER (BORIS)							
BREZZICNI TELEFON													MESTO V FRANCIJI							
ANGLESKI FILMSKI IGRALEC										ZGANA PLJACA IZ VINA ZGLAVNIK							ZA POLTON ZVISAN "D" GL. MESTO ITALIJE			
TEMNO SIVA KRAVA					OKAY	AVS. KANCLER (JULIUS) FINANČNI MOGOTEC				JANEZ ERZEN TRAVNATI DEL MED NJIVAMI				PRISTAN. ZA JAHTE KRAJ PRI POSTOJNI						
ACO SOPOV			LITERARNO DELO PTICA UJEDA						LOJZE OBLAK OSEL			NEKDANJI NAROD NA PIRENEJH OSAMITEV						PREČNI DOLG V KOZOLCU	GRSKI ZGODOVINAR (ENA OD PISAV)	PRITOK SAVE IZ KARAVANK
ALPINIST. PRIPRAVA ZA PRIPENJANJE							KRAJSE DRAMSKO DELO OZJA NJIVA									PREHOD DNEVA V NOČ MUSLIMANSKO ROMAR. MESTO				
AMERISKA AGENCIJA ZA RAZISKOV. VESOLJA					FR. SLIKAR (ALBERT) CITROENOV AVTO								POLJSKI PISATELJ (STANISLAV)				VULKAN NA FILIPINIH	NEOMEJENO TRAJANJE		
IME NEMSKE PESNICE SEIDEL				NEIZKORISC. DEL ENERGIE UCENJE									SREČEN CLOVEK IVAN LEVAR							
GANSKI POLITIK (KWAME)								OSEBA, KI BOLJE ZA ANEMIJO PROSTOR, KJER LOVEC ČAKA DIVJAD							VNETJE SLUZNICE					
ANTON ASKERC			SPLET ZENSKIH LAS												POLOZAJ TELES A V JOGI					

ASANA
CAKALO.
KITA.
AA.
KATAR.
ANEMIK.
NKRUMAH.
SREČNIK.
ANERCIJA.
INA.
APO.
LEM.
GLEIZES.
NASA.
MRAK.
DRAMOLET.
VPOKKA.
IBERI.
LO.
ROMAN.
AS.
MARINA.
JE.
RAAB.
DIMA.
DIS.
KONJAK.
ALAN BATES.
ORLEANS.
LEFON.
RADIOTE-
SPASSKI.
RAKS.
PNEUMOTO-
Vodoravno:
RESITEV:

ZAKLADI NARAVE

Svatovska pesem žive vode

Poskočni slapovi v dolini Loške Koritnice

Jezuit Miha Žuzek se je že pred leti zaljubil v slapove primorske reke Koritnice. Obiskuje in opazuje jih že več let. Kar spozna novega in zanimivega, tudi zapise. Ze več prispevkov je objavil v Planinskem vestniku. Televizijska družba Primorka iz Nove Gorice pa je pripravila kratko televizijsko oddajo, v kateri je predstavila kar 22 od 66 znanih slapov reke Koritnice. Spremno besedilo k filmu, ki sta ga posnela Jure Skerlep in Anton Vencelj, je napisal prav Miha Žuzek, po cigar ideji je bil film posnet in tudi zmontiran. Po besedah prof. dr. Antona Ramovša, staroste slovenskih geologov, teh slapov se niso preucili in vsi, ki zuborijo v tej dolini, za zdaj se tudi niso odkriti. Za alpiniste je tod se dovolj neraziskanega sveta in nedotaknjene divjine. Po objavi teh prispevkov, ceprav skupih, pa dolina ne sameva več toliko, kot je včasih. Veliko mladih najde tu prostor za počitek in čas za brezskrbno potepanje. Ta cudoviti svet na zahodnem robu Slovenije je predstavljen tudi na videokaseti, ki jo je izdala TV Primorka.

Slap Stopnišče

Log pod Mangartom je eno naših naprikupnejših razpotegnjenih obmejnih naselij v pososkih Julijskih Alpah. Na začetku stoletja je v vasi zivel več kot tisoč ljudi, danes le se 150. Nekdaj so se prebivalci vozili na delo v rabeljski rudnik skozi predor pod Predilom, ki pa je danes še zaprt. Vendar hiše obnavljajo, tudi nove gradijo in otrok je že več kot pred leti. Vas je polna cvetja; prijaznost in gostoljubnost ljudi privablja množice izletnikov. Po ledenisko preoblikovani dolini teče reka Koritnica, ki je v spodnjem toku izdolbila globoka korita. Na njej sta manjši elektrarni iz let 1911 in 1928. Vseposod vidimo sledove morije iz prve svetovne vojne. Na vojaškem pokopališču počiva približno sedemsto žrtev iz Rombona, zvečine bosanskih mladeničev. Dolino obdajajo visoke gore, med katerimi so tudi že sicer velikokrat omenjeni slovenski vrhovi. Jerebica je ena naših najlepših gora, Rombon nas vsakokrat spomni na dogodke iz prve svetovne vojne, Mangart z najvišje speljano gorsko cesto (2072 metrov) je naš tretji najvišji vrh. Jalovec, simbol slovenskih planincev, pa je,

Slap Sanje

tako ga imenujemo, nas najboljši vrsac. V vmesnih dolinah in stenah pa srečujemo številne potoke in slapove.

Geologi soglasajo, da mora slap imeti dve značilnosti: prvo, da je njegov padec strm, ne nujno previsen in navpičen, biti pa mora vsaj pet metrov visok; drugo, da ima bolj ali manj stalno vodo. Tudi nekateri naši največji slapovi so včasih skoraj brez vode v hudi suši ali pozimi, ko se sneg ne topi. To so Boka, izvir Soče, Savica in podobno. Ni pa slap, če se pojavi samo ob naliivu in po njem hitro izgine. Takih je v dolini Koritnice nesteto, ob nevihti vsa dolina buči od njih, padajo pa tudi več kot petsto metrov globoko.

Slapovi nastanejo na različne načine. Prva vrsta slapov je nastala pri umiku ledenika. Ker je ostalo za njim ledeniško jezero, ga je voda zalila

in zasipavala, čez najnižji del praga pa si je potiskala pot v dolino. Po ti socletnem naporu ga je prezagala, nastalo je korito, slap pa se je z leti umikal, in zato ga imenujemo umikajoči se slap. Vsi pritoki Koritnice imajo korita, največjega pa reka sama. Pri izteku iz doline pod trdnjavo Kluze so najgloblja korita v Sloveniji (več kot 70 metrov). Druga vrsta so obviseli slapovi. Ledenik je drsel po dolini, s sabo odnašal vse, kar ni bilo priraslo v tla. Trdne stene so ostale. Na njih so obviseli izviri, voda pa se je razlila in preskočila trdne robove. Ti slapovi niso posebej vodnati; njihova pot od izvira do ustja je prekratka.

Rdeca Predilca, ki izvira pod prelazom Predil, pada s prepadnih sten prek vsaj petnajstih slapov. S seboj odnaša velikanke skale, odlomljena

Slap nad Kadico

debla in zveržene korenine ter nam jih nizvodno razstavlja z izvirnimi domisljicami svoje umetniške ustvarjalnosti. Posevni slap, ki ga je pred leti zasula velikanska količina skalovja več kot 50 metrov visoko in kar je naslednje leto neznanosko neurje odplavilo, je od spodaj nedostopen navednim smrtnikom. Srednja Preslica je polna zlatorumenih tolmunov, kotlov in slapov, ki se končujejo z zelo lepim slapom, imenovanim Zaročenca. V Gornji Preslici je se lepše: tolmun za tolmunom, slap za slapom. Eden od njih je glasen, imenovan Bučac, naslednji je tih, skoraj neslišen in sanjsko lep, imenovan Sanje. Tik pod Predilom si dva curka podajata živo vodo v pravokotni smeri, zato ju imenujemo Pravokotni slap.

Na jugovzhodu dolino Koritnice zapira znamenita

ta Loška stena z največjo tukajšnjo naravno znamenitostjo, Krnico slapov (22), ki steno preseka do vrha do tal - kar tisoč metrov visoko. Med njimi naj omenimo se naslednje: sesti previsni slap Katedrala pada in buči kar petnajst metrov globoko. Najbolj obiskan je sesti, 48 metrov visok slap, imenovan Parabola, pod katerim se mladi rod rad oprha. Petnajsti slap Veliki drsni je najvišji v Triglavskem narodnem parku in tretji najvišji v Sloveniji (112 metrov). Nad njim je 34 metrov visok slap, desno od njega pa najdemo v skalah desetmetrsko podobo glave: nočna čepica, kosate obrvi, brki in brada, zaprte veke... To ne more biti podoba nikogar drugega kot podoba slovenskega ljudskega junaka Kralja Matjaža, ki se spi. In ko se bo prebudil?

Ciril Velkovrh

ALCATRAZ

Nekoč najbolj varovan in zloglasen zapor na svetu (4)

George »Machine Gun« Kelly - v spremstvu agentov FBI

Georgia Kellyja in njegove pajdase so na Alcatraz pripeljali že prvo leto delovanja zapora. Kelly je pogresal prostost. Obstaja anekdota o dogodku, ki je Kellyja menda popolnoma spremenil.

Jetniki, med njimi tudi Kelly, so gladovno stavkali, mimo njegove celice pa je prišel stražnik s sendvičem v roki. Kelly mu je dejal: »V mojih mladostnih letih bi bil ta sendvič debel zrezek, ki bi mi ga postregel ti, medtem ko bi mene zabavala množica žensk.« Stražnik se je ustavil, se nasmehnil Kellyju, vrgl sendvič na tla in dejal: »Poslušaj Kelly, zvečer imam zmenek s cudovito rdečelasko. Najprej bova sla na večerjo v kakšno italijansko restavracijo v North Beachu, nato pa na

prej po mestu. Nisem ne bogat ne pomemben, a sem vseeno popolnoma prepričan, da nočoj ne bom tukaj.«

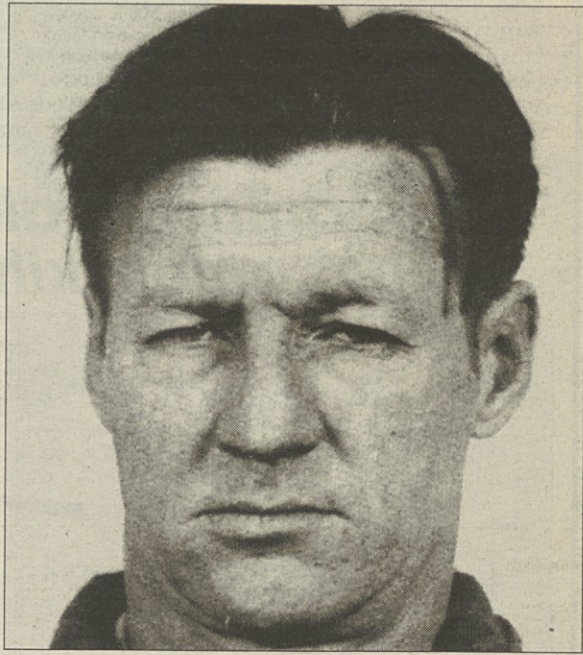
Od takrat Kelly ni več izžival - vse do konca njegovega bivanja na Alcatrazu. George »Machine Gun« Kelly je umrl zaradi srčne kapi v zaporu Leavenworth, ko je čakal na pogojno izpustitev.

Poskusi pobegov

Bilo jih je stotinajst. Prvi se je zgodil dve leti po odprtju zapora na Alcatrazu. Stiridesetletni Joseph Bowers, atletsko grajen moski, je na otoku služil 25-letno zaporno kazen, ker je oropal trgovino in iz nje odnesel borih 16, 63 dolarjev. Bowers je imel smolo, da je v isti zgradbi kot trgovina tudi pošta. Rop so zato

obravnavali kot federalni zločin. Bowers je opravljal svoje delo na zahodni strani otoka... Stražar na stolpu je nenadoma opazil, da visi z vrha ograje, ki se razteza več kot dvajset metrov visoko nad obrežjem. Po opozorilnih klicih in streljih je stražar streljal na begunca. Zaradi strelne rane je Bowers padel in umrl zaradi udarca ob tla. V zgodovino Alcatraza so smrt vpisali kot prvo nasilno smrt v zaporu na otoku.

Drugi poskus pobega je bil morda uspešen, ceprav so oblasti zanikale, da bi bil poskus lahko v takšnih vrednostih razmerah uspešen. Toda nikoli niso ugotovili, kaj se je zgodilo s pobeglima. Bilo je leta 1937. Theodore Cole in Ralph Roe sta pobegnila skozi

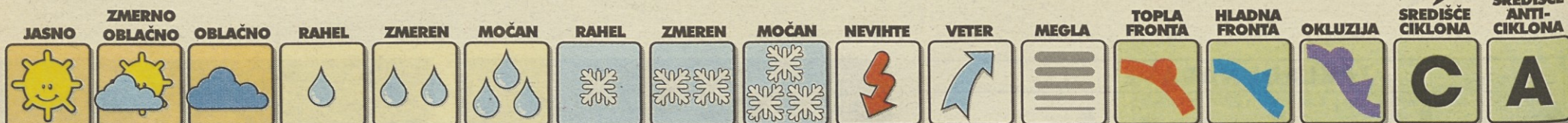

Joseph Bowers - prvi poskus pobega

okno delavnice, ki je gledalo proti zalivu. Bil je mrzel in meglen dan. Promet v zalivu je ohromel, vidljivost je bila zelo slaba. V bližini otoka niso opazili nobene ladje ali čolna. Preiskava je pokazala, kje sta Cole in Roe prečkala zaščitno ograjo in prišla do morja. Po zalivu so začeli patuljirati čolni zaporniške

in obalne straže ter policije iz San Francisca. Policisti so se pred nočjo obkolili ves zaliv. Colea in Roeja niso našli, zato so predvidevali, da ju je odneslo skozi ustje zaliva v Pacifik, saj je bil morski tok - v smeri proti oceanu - tistega dne zelo močen.

Bernard Pesjak
(Se nadaljuje)

VREMENSKA SLIKA

Nad srednjo Evropo in severnim Sredozemljem bo nastalo ciklonsko območje s frontalnim valom. Z južnimi vetrovi bo došel nad naše kraje toplel in vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.37 in zšlo ob 19.18. Dan bo dolg 12 ur in 41 minut. Luna bo vzšla ob 21.27 in zšla ob 11.11.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Trst	22,0	Mura	14,2
Portoroz	22,0	Sava (Radovljica)	9,8
Porec	22,0	Sora	12,1
Malinska	23,0	Ljubljana	13,1
Split	23,0	Soča	12,2
M. Losinj	23,0	Vipava	10,2
Dubrovnik	24,0	Bohinjsko jezero	18

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: jutraj: SE 8 do 14 vozlov

popoldne: SE 12 do 22 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 5.53 najnižje -30 cm, ob 12.09 najvišje 41 cm, ob 18.41 najnižje -35 cm, ob 0.41 najvišje 18 cm.

Jutri: ob 6.11 najnižje -21 cm, ob 12.30 najvišje 35 cm, ob 19.17 najnižje -29 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	18
1000 m	16
1500 m	13
2000 m	9
2500 m	7
2864 m	5

BIOPROGNOZA

Vremensko občutljivi ljudje se bodo se vedno slabo počutili, bolj bodo utrujeni, nemirni, potrti in tudi spali bodo slabo.

VOX POPULI

Dokler je drevo mlado, ga lahko prepognes, kamor hočes.

Kdor ima kaj v glavi, nima biti za kaj osaben.

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Včeraj pokopali Pasternakovo Olgo

MOSKVA - Le najozji sorodniki in redki prijatelji so včeraj pospremili k poslednjemu počitku Olgo Ivinskajo, življenjsko družico ruskega pesnika in pisatelja Borisa Pasternaka, ki je umrla 8. septembra. Olga je drago plačala svojo vez s Pasternakom. Prvic so jo aretirali leta 1949 in jo pomilostili po Stalinovi smrti. Ko je leta 1960 umrl Pasternak, so jo ponovno aretirali in kmalu nato izpustili. Zapletov s sovjetskimi sodstvom se je rešila sele leta 1988 s perestrojko.

Kaliningrajskemu letališču prekinili dobavo elektrike

MOSKVA - Ker vojaško rusko letališče v Kaliningradu (nekdanji vzhodnopruski Königsberg) ni plačevalo računov za elektriko, mu je distributersko podjetje izklopilo tok. Ukrep bo negativno vplival na obrambne sposobnosti Rusije, saj bo prizadel tudi operativne sposobnosti ruskega baltskega ladjevja.

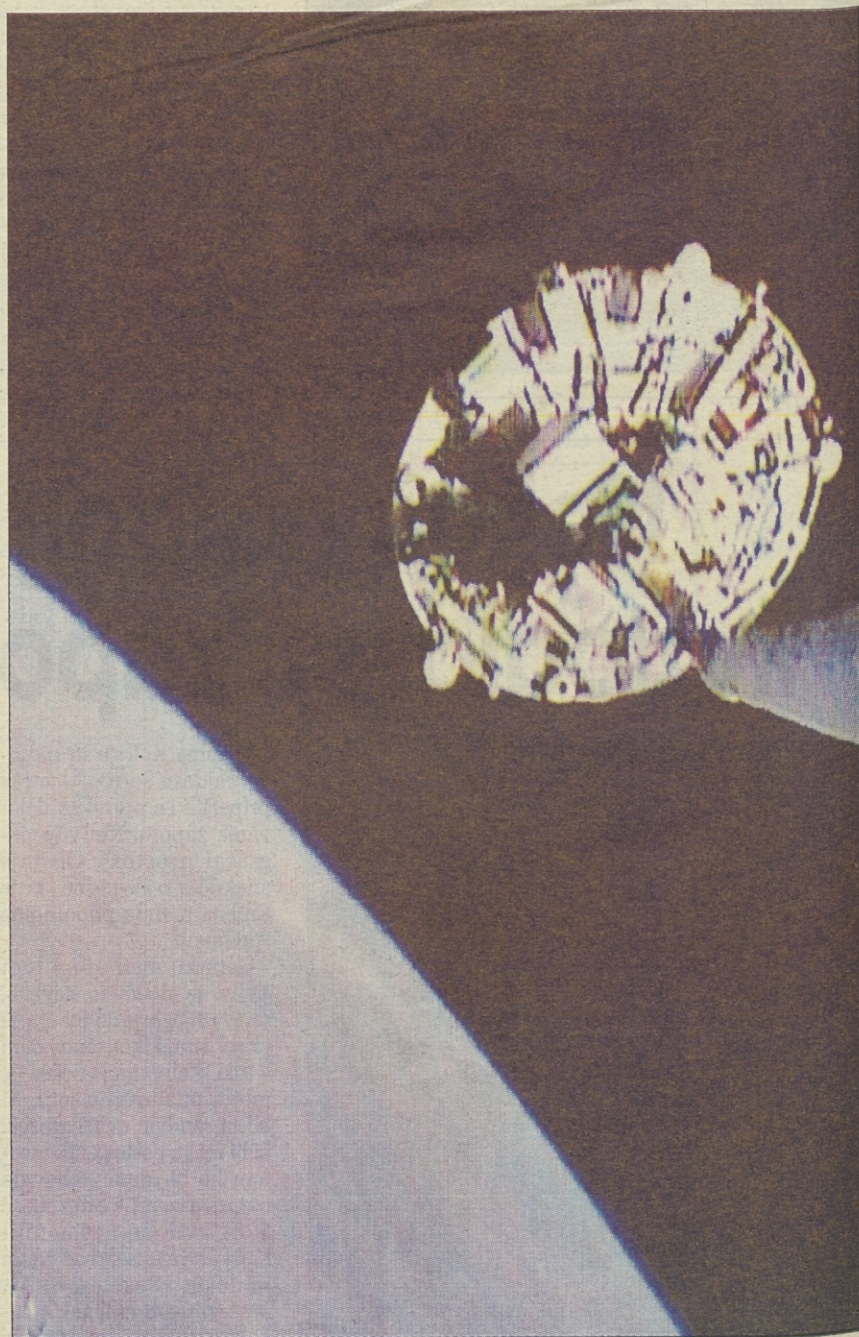
Združenje za zaščito dresiranih medvedov

ATENE - V Grčiji so ustanovili združenje za zaščito dresiranih medvedov, ki poskuša rešiti živali iz krempljev brezvestnih potujočih cirkusantov. Njihovo začetno dresiranje je prav zastrašujoče. Lastniki si medvede priskrbijo, ko so se neobgleni mladiči. S kladivom jim razbijejo zobe in je palico vtepa ubogljivost. Da bi jih naučili plesanja, jih ob zvokih bobnov prisilijo na razbeljeno ploskev, tako da dvigujejo sape, da se ne bi opekli. To kasneje podzavestno storijo vsakic, ko zaslišijo zvok bobnov. Take medvede sedaj biologi združenja zdravijo in jih pošiljajo v naravni rezervat.

Zaman so čakali na NLP

SOFIJA - Kakih 3.000 oseb je včeraj v Ruseju, največjem bolgarskem mestu na Donavi, zaman čakalo prihod osmih vesoljskih ladij z izvenzemeljskimi bitji. Prihod je bil napovedan za 10. uro dopoldne, večina ljudi pa je na travnike ob letališču prispela se pred zoro, tako da so ure in ure čakali pod neusmiljenim septembrskim soncem. Prihod NLP (neznanih letetih predmetov) so napovedale tri jasnovideke. Ena od teh, Radka Trifonova, je pred tednom sporočila, da bodo izvenzemeljska bitja prispela s planeta Kriši. Z osmimi vesoljskimi ladjami naj bi prispeli dve delegaciji, prvo iz republike Siza naj bi vodil predsednik Seuyein, drugo iz republike Veustumi pa predsednik Konici. Po napovedih naj bi se v Bolgariji izkrcalo kakih sto izvenzemeljskih bitij, ki naj bi ljudi in oblasti seznanili s skorajšnjim koncem sveta, ker se bo 7. avgusta 1996 Zemlja razpolovila. Kot rečeno, so ljudje zaman čakali pod soncem prihod izvenzemeljskih delegacij. Ko jim je bilo jasno, da je slo za prevvaro, so se poskušali znesti nad jasnovidekami, ki so se opravičevale, češ da med ljudmi ni bilo bolgarskega predsednika Zelova. Policija jih je zdaj trenutek rešila.

Vrhunske polprevodnike bodo izdelali v vesolju

Posadka vesoljskega trajekta je Endeavour je v zemeljsko orbito umestila satelit za izdelovanje vrhunskih računalniških polprevodnikov v breztežnostnem stanju (AP)

Diamantna očala vredna 99.500 ameriških dolarjev

V Tel Avivu so prikazali kopijo Cartierjevih diamantnih očal, vrednih 99.500 dolarjev (AP)